

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

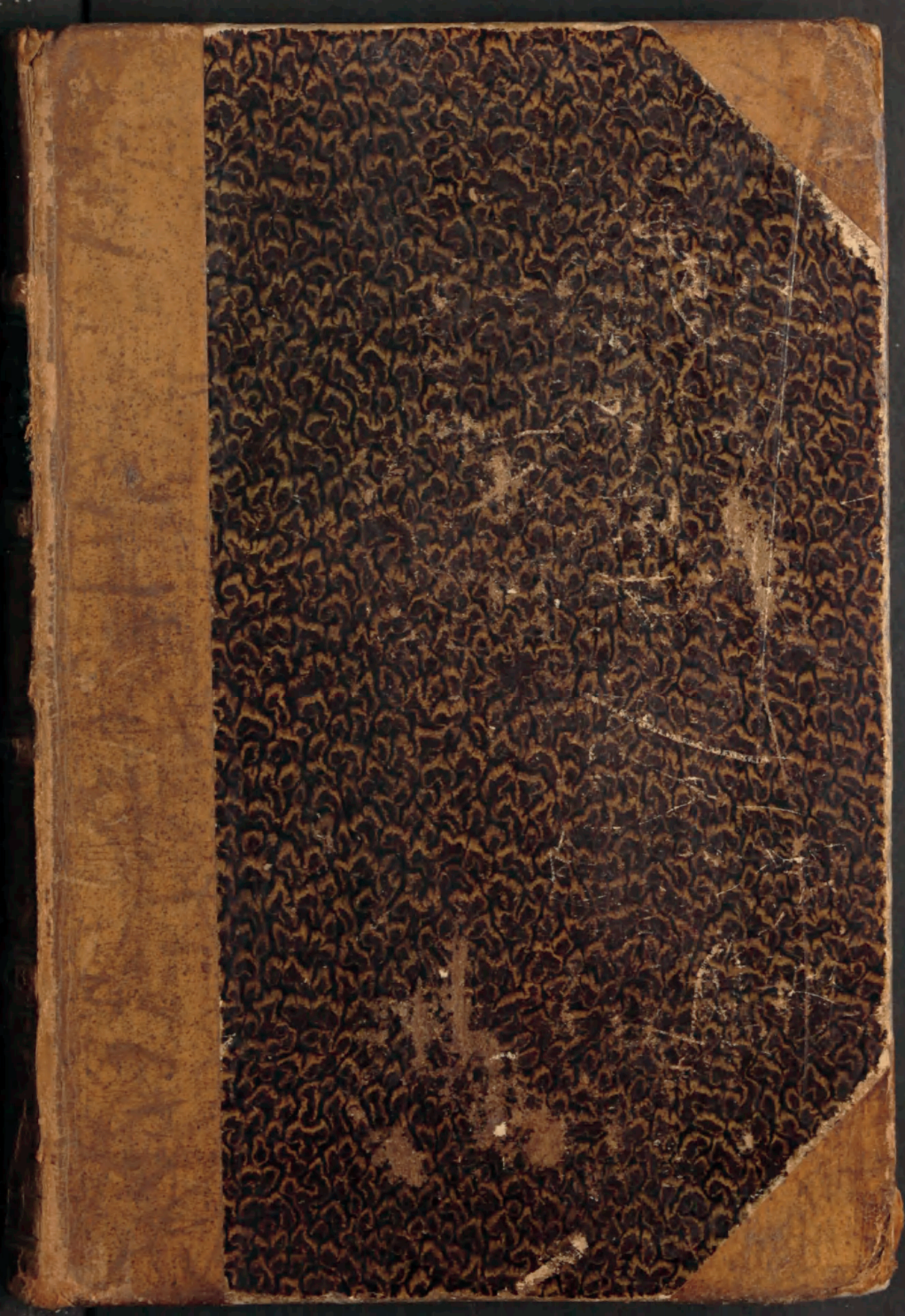
Forfatter(e) Author(s):	Johannes V. Jensen.
Titel Title:	<u>Einar Elkær : Roman</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kbh. : Det Nordiske Forlag, 1898
Fysiske størrelse Physical extent:	237 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

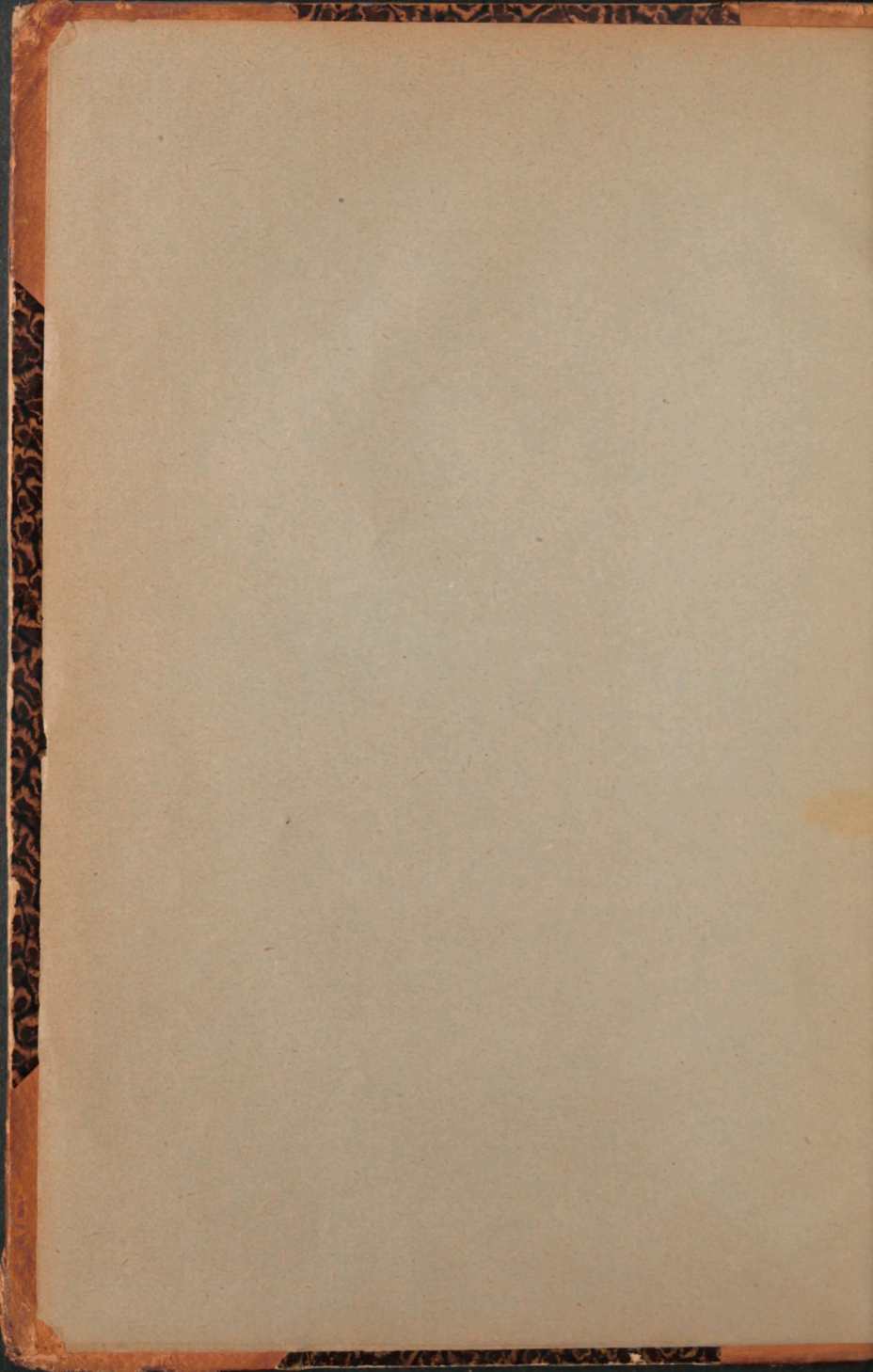
571-175.

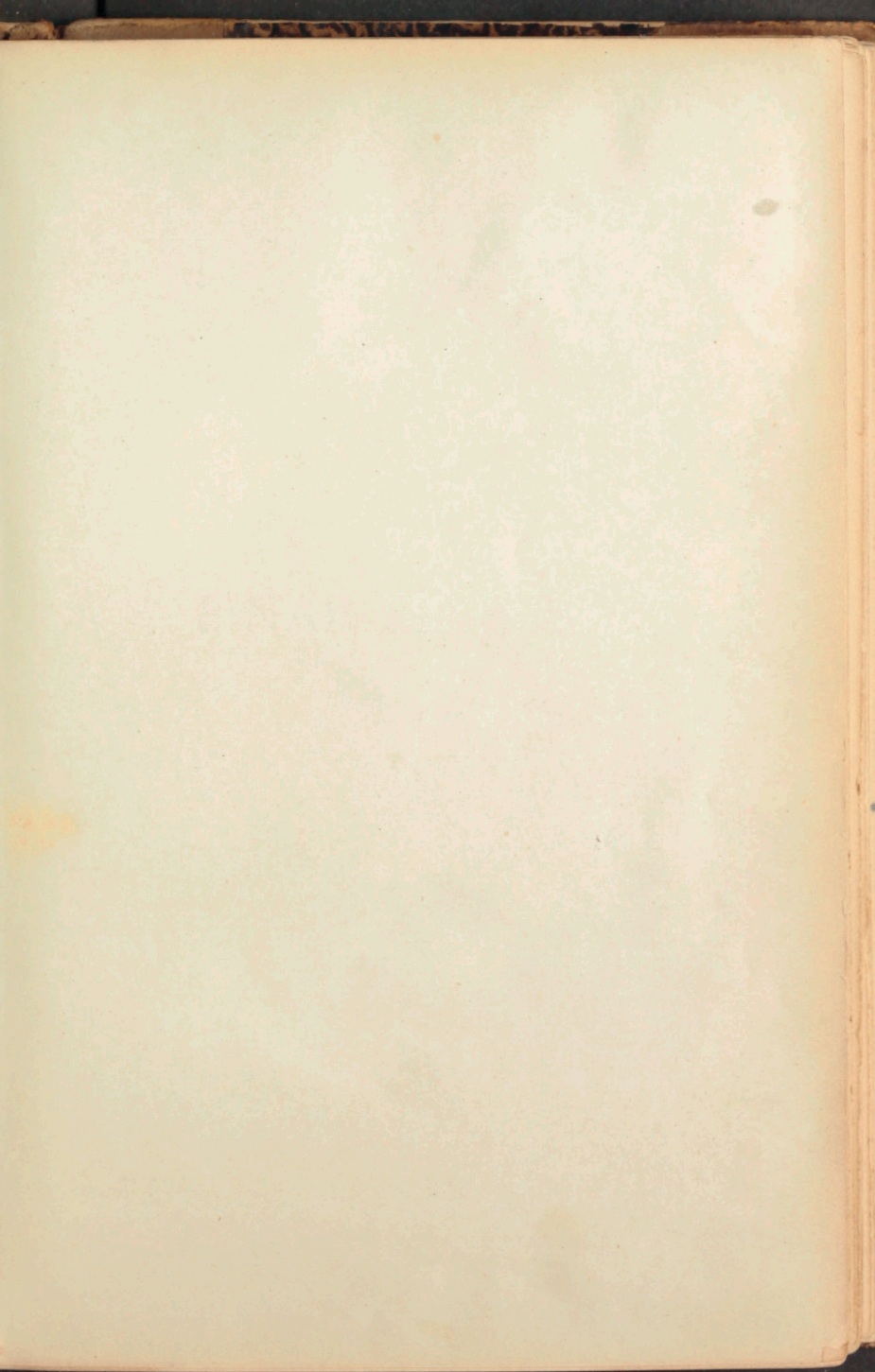

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019419828

THE END

JOHANNES V. JENSEN

EINAR ELKÆR

ROMAN

KØBENHAVN

DET NORDISKE FORLAG

BOGFORLAGET
ERNST BOJESEN

1898

Oplag: 1200 Eksplr.

THIELES BOGTRYKKERI

I.

I Begyndelsen af Halvfjerserne nedsatte en Læge sig oppe i Jylland.

Han kom til Byen med Postvognen en Dag og havde til alles Forundring et lille Barn med sig. Han var nemlig ellers alene. Man ventede nogle Dage, at en Moder til Barnet skulde tone frem. Men der kom ingen. Den ny Doktor tog heller ikke noget Kvindemenneske i Huset. Han plejede Drengen selv.

Doktor Elkær — Gorm Severin Elkær var hans fulde Navn — havde lejet sig ind et Sted oppe ved Landevejen, hvor der laa en halv Snes Haandværkerhuse. Han beboede tre Stuer, men ingen havde været længere end i den forreste. Man vidste, at Doktoren selv lavede sin Mad, visse Tegn tydede derpaa. Han købte Ting hos Høkeren, som andre Mennesker brugte til Føde. Rimeligvis fortærede han og Barnet disse Ting. Om Morgenen hentede han tre fire Spande Vand ind. Dette var gaadefuldt; nogle mente, at han badede Drengen deri, men det syntes uforsvarligt og næppe muligt.

Nogle af Sognets Mænd prøvede paa at fritte Doktoren ud, naar de havde ham med til en syg, men han bed dem kort af. Det var en streng Mand.

Præsten i Byen fik et Sammenstød i Stand. Han

mente i høfligt Embedsmedfør at burde forvise sig om Barnets Kristendom — det var dog vel døbt?

Nej det var Drengen for Resten ikke.

Jamen det var jo skrækkeligt.

Doktor Elkær syntes ikke at Fænomenet burde ryste nogen — mon der var saa mange nu om Stunder, der ansaa sligt for nødvendigt? Han skulde iøvrigt indrømme det flove i at opholde sig over en Formsag — ja det var ikke hans Mening at slime Præsten over med Pathos — men Præsten fik skam tilgive ham en Rigorisme, som naturligvis var lidt naragtig . . .

Barnet maatte dog virkelig døbes — var dette lovmedholdeligt? — og sæt han nu døde . . . Præsten tog til et Brev af Paulus.

Men da satte Doktor Elkær ham trekantet paa Døren, korporligt.

Præsten, som aldrig før var bleven hældt ud af nogen, gik strængelig til Sogneraadet, og der flød Uroligheder af Oprinet.

En Dag, da flere Mænd var hos Doktoren i den Anledning, fremtog han af sit Chatol et Papir og holdt det efter Tur op for Næsen af dem — længe og stumt. Det var en rigtig og god Daabsattest. Drengen var døbt og hed Einar. En af Mændene saa hurtigt efter Moderens Navn — Pigen Olga Andersen, stod der.

— Naa, jamen saa . . .

Doktor Elkær talte til Mændene og udtrykte sig ironisk. — Men med ét slog han om og overfusede dem med brutale Skældsord. Han ledsagede dem til Døren med de groveste Kuskeeder.

Dette Væsen beholdt Doktor Elkær siden hen. Man respekterede ham og lod ham i Fred.

Da tre Aar var gaaet, købte Doktor Elkær en Halvgaard og drev lidt Landbrug, hvortil han holdt en Karl og en Pige. Den lille Einar tridsede rundt udenfor nu, Folk, der saa ham, sagde, at det var et dejligt Barn. Doktor Elkær passede ham selv fremdeles, og han blev rasende, naar Pigen eller nogen anden vovede at røre ved ham.

Der gik nogle Aar, og Doktor Elkær fik lidt efter lidt meget at bestille. Folk slog sig til Ro med, at han velsagtens var Frimurer. Det hundske Væsen hørte sig til, han var dog en lærd Mand.

Doktor Elkær fik et vist Ry og blev hentet langvejsfra. Folk kaldte ham den gale Doktor. Med Aarene samlede der sig Myther og Anekdoter om hans Navn. Saaledes skulde en Mand være kommen til ham sent en Nat for at hente ham ud, og da Doktor Elkær som sædvanligt var urimelig og skældte Manden ud for baade Fæ og Høved, forstod Manden ikke Spøg men langede Lusinger ud. Det var vidnefri Nat. Doktor Elkær snappede Hamlen af Vognen og slog igen, men Manden var stor og bestemt, han holdt Doktoren med Lethed, rystede ham og gav ham et Livfuld sunde Hug. Denne Historie maatte dog vist tages som Udtryk for en gennem fri Digtning tilstræbt Satisfaktion.

Doktor Elkær blev tidligt graahaaret, hans skimlede Overskæg stod som en Børste vandret over Munden. Udtrykket var barskt og hovmodigt.

Da Drengen blev syv Aar, sendte Doktoren ham ned

i Almueskolen. Samtidigt begyndte han selv at læse Sprog med ham det lidt han kunde faa Tid. Nogle Gange tog han sig for at vise Drengen Billeder og forklare ham Naturhistorie, det gik til paa en studs og tilfældig Maade, men noget hang der jo ved.

Drengen løb meget ude; naar han kom hjem, lod Faderen ham fortælle op om alt muligt. Det var Doktor Elkærs Fornøjelse, han sad og røg Tobak og tav, smilede og hørte. Einar berettede om sin Ven, Lundgrens Bernhard, og om deres fælles Bedrifter.

Men for det meste lod Doktor Elkær sin Dreng passe sig selv. En Gang forklarede han ham Kant-Laplace's Verdenssystem. En anden Gang, da Einar kom hjem fra Skolen med en særlig forbavsende Nyhed, noget af Religionen, sagde hans Fader, at han ikke skulde tro alt hvad Degnen fortalte. Doktor Elkær saa længe paa sin Søn, slog det ene Ben over det andet og tav. — Det kan vi snakke om, naar du bliver ældre, sagde han lidt efter.

Einar voksede op og blev meget videbegærlig. Han kom hjem og brugte sjofle Ord, som han havde hørt. Doktor Elkær morede sig over Frejdigheden og lod Knægten snakke væk. Der var meget at bestille, Doktoren havde alt hvad han kunde overkomme.

Einar skød rask i Vejret. Han var lidt hjulbenet endnu. Bønderne satte Pris paa ham trods hans Uvornhed. Skrækkelig slem var han. Folk sørgede, naar de saa Doktorens Dreng komme hjem med Køerne om Aftenen. Han hentede Køer hjem paa en Maade, som ikke havde Hævd efter skikkeligt Brug, han holdt i Halen af den

ene, og det gik op over Vejen i Galop, bagved ham kom Lundgrens Bernhard med den anden. De to Køer i fuldt Firspring lignede selve Barmhjærtigheden, naar den haster med at bringe sig selv hen et Sted, hvor der er Hungersnød, og Knægtene kom bagved med springende Ben som to smaa Djæвле, der lader sig hale med. —

Bernhard var Søn af en svensk Arbejdsmand, den udlændige Herkomst kunde forklare hans Ukyskhed, mente Folk. Han og Doktorens Dreng var altid sammen gennem deres lange urolige Barndom. Bernhard var tyk og kortlemmet, hans Tandkød var bestandig svullent efter Rugbrødsskorperne, og han lugtede af en egen Salve baade Sommer og Vinter. Kontrasten mellem ham og Doktorens fintbyggede Dreng var paafaldende, men deres Venskab, som var kommet af sig selv, varede ved, Planer spirede paa en og samme Tid i de to Hoveder, og i Daad var de som en. De legede i Heden, Kæret og oppe paa Kirkegaarden, de gravede Huler og skød med Bue.

Bernhard var en mærkelig Kunstner i at kaste med Sten, han kunde stritte en Sten aldeles lodret i Vejret til en svimlende Højde. Om Aftenen, naar Flagstangen stod som en sort Streg mod Himlens Tusmørke, slog de efter den. Bernhards Sten kom stift susende og bøjede ikke ned før langt borte — ramte en, var det med et kort voldsomt Smæk, der fik Flagstangen til at synge og dirre lige til Knappen. De to Drengene kunde staa længe i Tusmørket og stikke Sten op i Luften ud over Pløjeageren, og naar Stenen var steget, holdt de sig sammenrugede i Kastestillingen og lyttede — — Nu! Stenen slog ned i Muldjorden et Sted borte under Mørket. — Lyden var

sælsom pludselig — dæmpet af Muld og Mørke. Det var som aabnede en taalmodig Mund sig for at modtage Stenen, den lige havde spyttet bort fra sig.

De to Venner blev ved at kaste Sten, til deres Albuer værkede.

Men da Lundgren døde, blev Drengene skilt. Den store, gnavne Svensker havde sovet en Rus ud paa Marken i Regnvejr og fik Lungebetændelse. Lundgren var meget berygtet, han drak og blev ustyrlig. Naar han var fuld, opsøgte han det første det bedste Menneske, kaldte ham en Idiot, og uden saa meget som at afvente en Protest, der kunde tjene ham til Paaskud, slog han til.

Men nu skulde han ikke tiere have den Glæde at slaa en Idiot mellem Øjnene.

En Dag, da Einar kom hen for at hente Bernhard med ud paa Flitsbuejagt, traf han ham i nedslaaet Sindsstemning.

— Faar æ syg, sagde han og bøjede Hovedet. Salvelugten osede op under Trøjekraven.

Det var i Skumringen, de stod ved Husvæggen, hvis røde Mursten havde tabt Skæl allevegne.

— Er han derinde? spurgte Einar og pegede over Skuldren paa Vinduet.

— Ja, men vi maa't kom' derind.

Einar stod op paa Soklen, holdt sig ved Vinduets Solbænk og saa ind ad de gardinløse Ruder. Det første han saa var Svenskerens store rødplettede Ansigt. Øjnene gloede forbitret gennem Halvmørket. Lundgren laa i en grumme fattig Seng, som stod midt paa Gulvet. Et Bord ved Siden af Sengen udgjorde Resten af Bohavet.

Det onde Blik gennem Mørket truede Einar. Da Svenskeren trak en kroget Kæp frem fra Dynen, sprang Einar ned.

— Vil han slaa? spurgte han betænkeligt — kan han rejse sig?

— Nej, det er for Rotterne, svarede Bernhard adspredt.

I det samme hørte Einar et knaldende Rap derinde, han stod op paa Soklen og saa, at Svenskeren havde dræbt en Rotte, som var søgt op paa Bordpladen efter Brød. Svenskeren hævede sig i Sengen og smed det døde Dyr mod Døren, hvorfra det drattede ned paa Gulvet.

— Maa der ingen komme derind? spurgte Einar.

— Nej.

— Heller ikke din Mor?

— Nej.

Einar grublede noget over det og foreslog saa Leg. De begav sig afsted, og henne ved Kromandens saa de nogle store og interessante Rør af brændt Ler, som Vejvæsenet havde henlagt ved Siden af Grøften. Hvad gør en Dreng, naar han træffer et stort Lerrør paa sin Vej? Hans første Tilskyndelse er at tage en Sten og benytte sig af den, til der ikke er helt tilbage af Røret. Men han gaar i sig selv, han ved, at destruktive Handlinger medfører en personlig Usikkerhed, som gerne trækker sig sammen til Katastrofe. Han gaar lutret ud af Anfægtelsen.

Derpaa kryber han gennem Røret.

Bernhards Dimensioner nødte ham til Resignation ogsaa paa dette Punkt, han maatte nøjes med at se til.

Men lidt efter kunde han takke sin Fedme — hvad skete, Einar blev stikkende midt i Røret og kunde ikke komme af Stedet! De blev begge to yderst bestyrtede. Einar rumsterede med Støvlesinkerne inde i det mørke Rør og pustede. Da greb den paniske Skræk dem — Bernhard ilede efter Kromanden. Flere kom til. Det var umuligt at faa Drengen ud, skønt man rykkede baade i Arme og Ben — undertiden i begge Retninger paa en Gang. Nogle tog sig et Grin, andre kløede sig raadvildt paa Overarmene.

Gamle Ane fra Fattighuset, hvis Skæbne syntes at lade hende blive Vidne til ethvert tragisk Optrin, tog til sin Kundskab og fremsagde dæmpet et Skriftsted om den kanaanæiske Kvinde. Saa lod hun Hovedet synke og overvar med stille Mine denne Jammer.

Omsider sendtes der resolut Bud efter Doktor Elkær selv. Han kom ledsaget af »Nestor«, som snusede ind i Røret til Einar og gjorde store Øjne. Doktor Elkær begærede kort en Hammer og udfriede sin Søn ved at slaa Røret itu. Det var Historien om Kolumbus' Æg om igen — ingen havde tænkt sig en saadan Krænkelser af Vejvæsenet mulig.

Doktor Elkær fik at vide, hvordan det havde sig med Svenskeren, og gik ned til ham næste Dag. Men den syge modtog ham med fede Trudslers og Besværgelser, hvorpaa Doktor Elkær gik igen.

Konen forklarede ham grædende, at Manden ogsaa havde jaget Præsten væk, det var rent ulykkeligt, Manden havde truet med at kyle en død Rotte efter Præsten.

Doktor Elkær tænkte sig lidt om.

— De kan komme og tage Kartoffler op for mig, saa, sagde han og gik.

Lundgren skulde dø og vilde formodentlig være ene om det. Maaske jog han sin Kone og sine Børn fra sig, fordi han følte sig enlig stillet, nu han skulde krepere.

Et Par Dage efter kom Einar ned til Svenskerens Hus og traf Bernhard udenfor i højst raadvildt Humør.

— No æ Faar dø, erklærede han og saa usikkert op.

Einar stillede sig paa Soklen og saa Svenskeren ligge derinde i Sengen. Han laa paa Ryggen, Ansigtet var grønligt og overgroet med røde Skægstubbe, det var stivnet i et truende Udtryk. Paa hvert Øjelaag laa der en Femøre. Stuen saa underlig barsk ud i sin Fattighed ved Dagslys.

— Hvorfor har han Femører paa Øjnene? spurgte Einar.

Jo Øjnene lukkede sig op, naar de blev taget af, forklarede Bernhard.

Einar stod en Tidlang og pillede de løse Kalkskaller fra Muren med Neglen. Ørentviste og flade, gustne Insekter myldrede ud og faldt ned ved Murens Fod.

Einar saa op ad Vejen og kneb Øjnene i for Solen.

— Gaar du med hjem? sagde han omsider. Vi kan bede Fader om en Femøre hver.

De to Venner tridsede af med alle fire Hænder i Bukselommerne.

— Men efter Lundgrens Død kom Bernhard ud at tjene. Einar fik det ensommere siden, han sluttede sig ikke nær til nogen anden.

Tre Aar efter kom Bernhard hjem til Moderen for

at dø af Svindsot. Han havde arvet Lærenemmet, og haard Behandling havde begunstiget hans Anlæg.

Einar besøgte ham, og Bernhard, der var bleven gruelig tynd og forarmet, slog Dynen til Side og fremviste de store Knuder, han havde under Knæleddene. Han smilede sygt og vigtigt — udmærkede han sig dog ikke i en Retning, var Knuderne ikke store uden Lige? — Da Bernhard var mindre, kunde hans Fingre blive aldeles blodløse og hvide som Brusk, naar han frøs; begge Drengene havde undret sig derover den Gang, og Einar havde hemmelig misundt Vennen denne Fornemhed.

I Løbet af kort Tid blev Bernhards rige Svulster til Saar, paa otte Dage til døde han skikkeligt og flinkt.

Einar sørgede meget over ham og savnede ham længe. — Doktor Elkær læste en Del med Drengen nu, han tog ham med ud paa sine Ture, og de talte sammen om mange Ting.

Tiden gik, som den kan gaa.

Doktor Elkær forandrede sig ikke, han var lige studs og afvisende.

Einar voksede stærkt, han var nu snart femten Aar. Der var noget pigeagtigt over ham, skønt han var stor og stærk, det kom maaske af, at han ikke var bleven opdraget af Kvinder.

Einar Elkær gik mellem Folk for at være en uvorn og forsømt Knægt, de Gemenheder, som de selv trak om med bag Stalddørene, sagde han dem frisk op i Øjnene igen. De nærrede Uvilje mod Drengens Livlighed og legemlige Raskhed.

II.

Doktor Elkær kom en Dag i Praksis til Proprietær Edmunds og havde sin Søn med. Han blev beset og fundet køn, han maatte jo kede sig, mentes der, og han blev indbudt til at komme igen.

— Edmunds var indvandret til Egnen nogle Aar før Doktor Elkær.

Han dukkede op som Forvalter paa en af Herregaardene og var en høj, slank Mand med svulmende Haar; det sad kækt paa Sned som en Klørknegtbaret. Et langt smalt Slips var bundet i enkelt Sløjfe over Kravetøjet.

Edmunds medførte en Garderobe af stramme Pantalons og nogle Sæt aflagte Vitser, han blev skattet ved Jagtmiddage.

En Dag kom Prokurator Lassen fra Nibe til Gaarden for at pante hos gamle Karstensen. Lassen havde sin Datter med, hun ledsagede ham paa Landturene.

— Føj for den lede Fanen! sagde Edmunds bag Haanden til Husjomfruen, da han saa Frøken Lassen, han havde aldrig set fælere Kvinde, syntes han.

Men medens Lassen gjorde sin Pligt inde i Kontoret — Karstensens stakkels Røst talte, talte derinde — troede Forvalter Edmunds alligevel, at han burde være

lidt galant, og gav sig til at føre Frøken Lassen omkring. Hun saa da saa paa Jorderne.

— Men om Frøkenen havde set Egnens berømte Udsigt?! — Da maatte hun skam se den. Forvalter Edmunds førte Frøkenen ud bag Haven, hvor der var en skaldet Mark. Det var en flad og gold Ager, rigtig skarp og ringe Jord.

— Gaa kun lidt længere frem — og naar jeg siger til, saa vender De Dem — og Egnens eneste Seværdighed vil møde Deres Øje!

Frøken Lassen vendte sig — et Stykke bagved stod Edmunds paa bar Mark — han hvilede paa det ene Ben som en Statue af Schiller og holdt Armene i Tableaustilling. Hovedet sad paa Skakke, det krøllede Haar brusede under Hatteskyggen. Der var Lune over ham.

Og naar Marken fik Mergel —

— Denne Panteforretning blev ikke den sidste. Proprietær Karstensen havde i fyrretyve Aar rendyrket sin Jord med Rug, den vilde ikke give længere. Og saadan havde hans gamle Fader dog lært ham at dyrke Land.

Edmunds havde forsøgt at indvirke paa den hvidhaarede Søn, men Karstensen var og blev stædig som en Ledstolpe. Tiderne var daarlige — ja sandelig — gamle Karstensen stalkede rundt i Røgterklæder og spiste Melgrød, han tændte Pibe med Fidibusser og sparede. Karstensens gamle Fader havde lært ham en Økonomi, som han selv havde fra Kong Frederik den sjette. Kong Frederik var jo en from Drot og blev en fattig Monark. Og nu fortjente unge Karstensen Tilnavnet Pius, han havde sparet Dalerne ud af Gaarden og nærmede sig sin Fallit.

Edmunds holdt op med at gøre Forestillinger paa en Gang, han sadlede ofte sin Vallak — som han maatte stjæle sig til at holde i Foderstand — og red nord paa.

Om Foraaret gik Karstensen fra Gaarden og døde hos en Svigersøn. Paa det sidste havde han et undrende Udtryk i det gamle Barkansigt, som kunde han endnu ikke fatte Katastrofen. Hans hvidlige Øine lignede to store, naive Nuller. Og bedst som den stive Mund mumlede noget, ingen forstod, brast Øjnene, og det afmægtige Hoved sank ned i Pudlen.

Men da Gaarden gik til Auktion, købte Edmunds den, og om Efteraaret hjemførte han Frøken Lassen som sin Brud. Der var god Sammenhæng mellem de to Kendsgerninger. Lassen havde drevet Sagfører- og Inkassoforretning i en Menneskealder. Foruden Fru Edmunds havde han en Datter til, der for nogle Aar siden var gaaet af sammen med Prioriteterne i en Herregaard oppe ved Nibe. Gamle Lassen var nu mødig, han regnede efter en sidste Gang — det var fuldbragt — de stod godt, Pengene. Derpaa udaandede Lassen.

Edmunds fik rigelig Driftskapital, han købte Mergel og Fosfater, og paa en Snes Aar drev han Gaarden op i fortrinlig Stand.

Et Par Aar efter Bryllupet kom der en Søn, og en halv Snes Aar efter fik de med lige Mellemrum tre Børn til, en Pige og to Drengene.

Der førtes et stort og fornemt Hus. Edmunds blev meget mavefør, men en smuk og vittig Mand var han fremdeles. Fruen blev ogsaa statelig og buget. Edmunds var hjemmegnaven og madvanskelig, Fruen fik et Slags

stille, gennemtrængende Væsen, som over for andre end Manden kunde kue og holde fra Livet. Fru Edmunds havde røde Steder i Omegnen af Næsen.

I de første Aar havde Fruen holdt Hus med Edmunds og været skinsyg, men nu kom sligt aldrig paa Bane mere. Det var kontraheret mellem dem, at Edmunds ialtfald skulde lade de Piger være, de havde paa Gaarden.

Huset stod paa solide Fødder, der var Rigdom paa Løsore.

Edmunds led af Mavekatarh, og naar han havde sine Opstød, endevendtes hele Huset. Det var farligt ogsaa for fremmede at komme ham nær, han tog i Frakkeknappen og talte om sit Helbred, til Knappen var slidt af. Men kom han atter i Humør, saa iførte han sig sine Vitseser og fik Billederne til at vende sig paa Væggene. —

Doktorens Søn Einar havde altsaa faaet Invitation, og en Søndag Førmiddag begav han sig til Gaarden. Han havde sine Stadsklæder paa, lange Benklæder og Stanleyhat af grønt Straa.

Einar kom ind i Forstuen uden at træffe nogen. Ogsaa den næste Stue var tom. Einar gik da igen og søgte bag om Huset ud i Haven. Maaske de var der.

Einar gik langs Huset og saa sig om, betragtede Blomsterne og det kunstfærdige Stærehus. Luften var fuld af lunken Resedalugt, Fluer summede. — Da Einar var kommen helt hen til Enden af Huset, brød der pludselig Klaverspil løs oppe i Hjørnestuen. Der stod et Vindue aabent.

Einar havde aldrig hørt Klavermusik før, han standsede paa Stedet og lyttede. Fortepiano! Ha! tænkte han.

En Tid lød der brudte og dæmoniske Akkorder, saa skar en Pigestemme til. Røsten var skrydende i Dybden, og paa de høje Steder lød den, som kunde det være lige-meget, hvad Følgen blev. Hun sang en Soldatervise, betonedede den brøsigt og humpede med paa Klaveret dertil. Einar kendte Ordene fra sin tyske Bog —

Morgenrot

Morgenrot

Leuchtest mir zum frühen Tod.

Gestern noch auf stolzen Rossen;

Heute durch die Brust geschossen,

Morgen in das kühle Gra — b.

Hun sang alle Versene med stigende Hengivelse. Einar blev betaget. Det var som udsang Damen deroppe en Verden af Trods og Beslutningen om frivillig Død ved Siden af en segnet Ganger.

Pludselig stansede Sang og Musik, Pedalerne klap-pede op, og mens det endnu rungede i Klaveret, kom et Ansigt frem over Potteplanterne i Vinduet, et forvovent Ansigt — brune Øjne, opstrøget Haar — men da hun opdagede Einar, blev hun blodrød og forsvandt.

Einar blev varm i Ansigtet, han skyndte sig om til Indgangsdøren. Da han kom ind i Forstuen, stod Pige-barnet i den aabne Dør og hang ved Kanten af den. Hun saa paa ham, hun var i halvlång Kjole.

— Jeg er Doktorsens Søn, sagde Einar belevent, jeg kommer for at besøge Dem.

— Mit Navn er Betty — Elisabeth Edmunds, sagde hun skyndsomt, værsgod kom ind. — Alle de andre er i Kirke.

— Jeg spillede lidt, mens jeg var ene hjemme, henkastede hun noget efter og saa forskende op fra Siden. Men Einar var ingen Skeptiker.

De kom i livlig Passiar. Einar havde ikke set Betty, da han var her sidst. Nej hun havde ikke været hjemme. Hvorfor hun ikke ogsaa var i Kirke? — Aa ikke Lyst. Hovedpine.

Mens de talte, saa Betty nysgerrigt og næsten skuffet paa Einar. Doktorens Dreng nød Ry videnom for Uartighed. Einar saa paa Betty, hun var fyldig og rund som en Dame.

Imidlertid kom Familien fra Kirke.

Edmunds løftede paa sine store Mustacher ved Synet af Einar og gjorde spøgefulde Skrabud.

— Har vi ham endelig!

Han slog en Klo i Fyren og drejede paa ham.

— Satan til Skuldre paa den Knægt — eller unge Mand vel snart —

Familien var talrig. Husjomfruen og Lærerinden regnedes med til Spisestuen. Man gik til Bords.

Fru Edmunds førte Ordet under Middagen, hun spurgte Einar om mange Ting. Tonen ved Bordet var stilfuld, kun Edmunds kom med frie Ord. Fruen iklædte sine. Edmunds fandt den Onde tage ham en syg Kartoffel — han lagde den bort, saa langt hans Arm rakte, og skedele saaret til den. Fru Edmunds aabnede Munden og lukkede den igen fast. Dette Udtryk for tilkæmpet Resignation var egent for Fruen. Derefter spiste hun den vragede Kartoffel selv. —

Der blev et Par Gange død Pause i Stuen ved nogle

Udtryk, Einar brugte. Fru Edmunds saa ned med stillestaaende Træk, vendte saa Blikket langsomt mod Manden. Om han havde hørt det. Jo Edmunds krøllede Munden under de to graalige Skægviske og tættede Blikket. Børnene sad urørlige.

Efter Middag kom der Besøg af en Nabo med Børn, og de blev skyndsomst ryddede ned i Haven allesammen. De aandede op og vrinskede af Befrielse.

— Røvere og Soldater! raabte Betty med sin kæphøje Stemme og stormede i Forvejen ned mod Plænen. Hun ordnede Legen efter sit Hoved, og de andre syntes, det var udmærket. Det var en Gunst, at Betty vilde være med i det hele taget mellem de smaa.

Betty ønskede at være ung Dame, som faldt i Røvernes Hænder. Soldaterne skulde saa efter store Strabadser befri hende.

Einar blev Anfører for Soldaterne. Hoben deltes, og de spredte sig i Haven.

Da de alle var borte, gav Betty sig til at spasere i en af Gangene, hun gik som i Tanker. De smaa økonomiske Fjedersko klædte hendes lange Ben nydeligt, de var stødte i Snuderne af at bankes paa mod en Væg —

Pludselig bryder Røverne frem af Buskadset og nærmer sig med plump Hast. Frøken Betty udstøder to Gange efter hinanden et lille tillært Skrig, vakler i sin Beslutning og synes at fortvivle. Men da farer Soldaterne frem nede fra Nøddegangen og kommer ansættende i Spring.

Betty ilede med trippende Langkjoletrin ned forbi Næsen af Røverne Frelsen imøde. Einar kom i Spidsen for Tropperne.

Da tog Betty det sidste Par Skridt noget længere og kastede sig med svajet Ryg lige i Favnen paa Einar. Han blev betuttet først, Stanleyhatten røg af ham, men han var ikke sen til at faa Armene lukket om hende. Nej, hvor Bettys Ryg var bøjelig og blød.

Betty stemmede Hænderne mod Einars Skuldre og befriede sig.

— Ædle General!

Slaget mellem de andre var i fuld Gang. Da styrtede Einar sig over Fjenderne og forstod ikke bedre, end at der skulde gøres lyst mellem dem.

— Han slaar i Hovedet! lød det forurettet og klagende. Av! Jeg overgiver mig! . . . Øjenlaag sitrede og Albuer holdtes afbødende op. En stor jævnaldrende Fyr røg med fortrukket Ansigt i Kraven paa Einar og viste Knytnæve, men Einar væltede ham omkuld. Han sprang over ham ud paa Plænen og vendte Mølle tre — fire Gange. Saa kom han langsomt tilbage, strøg sig ned ad Klæderne og smilede.

Men nu mæglede Betty med oprakte Arme Forlig. De hittede paa andre Ting, og Eftermiddagen gik uhyre fornøjeligt.

Da Einar kom op for at sige Farvel, talte Fru Edmunds endnu lidt med ham, spurgte ogsaa en Gang almindeligt, om han ikke snart skulde konfirmeres, han var jo over femten Aar. Einar svarede, at han slet ikke skulde, hans Fader brød sig ikke om det. Herpaa gik der en Engel gennem Stuen. Men Einar blev bedt om at komme igen.

Og Einar kom igen allerede et Par Dage efter.

Børnene var i Skole men fik snart fri. Betty viste sig i Hverdagsdragt, et kort Skørt og en strikket, kirsebærrød Trøje, der laa i Aal over Hofterne. Trøjen sad tæt om den stærke og fine Overkrop; paa hver Side af det hvælvede Bryst hævedes det strikkede Stof blødt og rundt af Bettys unge Psykebarm.

Men Betty var lunefuld og sær i Dag, hun satte sin krumme Næse til Vejrs og missede med Øjnene. Hun vilde slet ikke være med, og hun skældte sine to smaa Brødre ud. Men omsider gik hun alligevel med til at lege Saltebrød og tøde fuldstændigt op.

Einar havde gemt sig nede i Nøddehækken. Han sad paa Hug og spejdede, da Betty kom og brød ind i Buskene lidt længere nede. Hun saa ham og kom snigende med forsigtige Gebærder og aarvaagne Øjne. De rugede ved Siden af hinanden og hviskede, deres Aandedræt lød under Buskene. Løvet rørte sig over dem.

— Kuk en Gang! raabte Arthur med monoton Stemme oppe ved Plænen.

Einar kom til at røre lidt ved Bettys Albue, han vendte sig om mod hende og saa hendes klare Øjne. Det brune i dem gik over i den blaalige Hvide, Løvet og Himmelstumperne derimellem spejlede sig ganske bittesmaat i Bettys Øjne. Einar vidste ikke, hvordan det gik til, at han kom til at sidde paa Knæ med Betty i Favnen. Men det gjorde han, og han kyssede hende vildt paa Kinderne og Hagen, han samlede hele hendes Person tæt ind til sig. Betty var saa blød saa blød, selv paa Albuerne. Hun var saa fin at røre ved som en af de brune, fløjelslaadne Larver, der ruller sig sammen indeni ens

Haand, naar man tager dem. Betty laa med Benene trukne op under sig i Einars Skød. Han sad paa sine Fødder.

— Kuk en Gang! raabte Arthur langtrukket tæt ved.

— Kuk kuk! skreg Betty og foldede sig ud som en Fjeder, hun rejste sig og drog et langt Aandedrag.

Da flaaede Einar sig i et Spring ud gennem Buskene, løb forbi Arthur op og bankede sine fire Slag paa Flagstangen. Arthur forsøgte at vinde med, men han hikkede og sank i Knæ af Latter og maatte opgive det.

— Saltebrød for mig, en to tre fire! raabte Einar i vilden Sky, og derpaa for han til og vendte Mølle hen over Plænen som et roterende Kors.

Oppe bag Ruden i Hjørnestuen kom Edmunds' Ansigt til Syne, han nikkede, de mægtige Mustacher saa ud som Hvalrostænder. —

Einar kom meget hyppigt til Edmunds' sidenhen.

Men en Dag forklarede Arthur sin Moder, hvad han havde tittet sig til gennem Buskene — saadan og saadan, Einar og Betty . . .

Det kom til Forhør og Rettergang, Edmunds trak sin Datter ind i Jagtværelset og gav hende Prygl. Fruen talte hende stille og sviende til. Betty forsøgte at kradse sin Fader i Ansigtet, hun blev bragt til Sengs syg og skælvende af Graad.

Da Einar samme Dag kom anstigende, modtog Edmunds ham ude i Gaarden og tordnede for ham, truede ham med Hundepisk, hvis han kom igen. Einar stod lidt og krummede paa Overlæben, saa vendte han sig og gik.

Udenfor Porten mødte han Arthur, som skræmt og artig fortalte, at Betty var rejst til Onkels paa Arendrup.

Der gik otte Dage.

Einar var usædvanlig stille, og han tabte Madlysten. Doktor Elkær, der om Sommeren overlod Sønnen næsten til sig selv, var fordybet i Bøger og lagde ikke Mærke til noget.

En stille taagehvid Junimorgen gik Einar ude ved Vejen og fejede med Fødderne i det dugvaade Græs paa Grøftkanten, han var tankefuld og ubestemt.

Han begyndte at drive hen ad Vejen nordpaa, han havde kun et Par Lærredsbenklæder og en Skjortebluse paa. Han kom ud af Byen og drev videre.

Med et stak han i Rend. Han agtede sig til Arendrup. Der var gode fem Mil dertil ad Landevejen.

Den første Mils Vej løb Einar i et Træk, han aandede stødende og slog med de sammenbøjede Arme i Luften. Solen kom højt op flunkede som en blændende hvid Lue gennem Himlens lette Dunst, det blev en hed Dag.

Store Fluesværme surrede op fra Gødningen i Hjulsporene, naar Einar hastede forbi. Sveden randt ham ud over Brynene og stænkede væk. Op ad Bakkerne gik Einar foroverbøjet med rappe, stive Skridt.

Landskabet skiftede langsomt, Vejen snoede sig og krøb op over de flade Højder, hang svajrygget over Dalene.

En Gang smed Einar sig ned i Grøften og hvilede. Græsset var fuldt af blaaøjet Ærenpris og smaa hvide Blomster. Paa Kanten stod Dunboller, som var ganske runde og urørte. Der var et Lag af sval Luft over Græsset. Einar lagde sig paa Ryggen og saa op i den grønne Rug, der gik helt hen til Grøften. Stænglerne stod for-

virret som en Bambusskov, naar man var saa nær, Blikket tabte sig inde i det blaagrønne Væv af Straa. Marken stod aldeles stille, den fine Støvdragerluf paa Aksene var det eneste, der rørte sig.

Einar laa til hans svedvaade Ben blev kolde i Græsset. Saa sprang han op og løb videre regelmæssigt pustende. Hans Knæ blev snart hede igen, men han hvilede ikke flere Gange.

Ved Middagstid kom han til Arendrup. Gaarden laa et Stykke fra Vejen i Nærheden af Fjorden.

Nu vidste Einar ikke længere Raad. Han nærmede sig ligesom af sig selv Gaarden og gik om bag Haven. Her lagde han sig foreløbigt ved et Gærde midt mellem Skræpper og høje Skærmpanter.

Einar laa der en Timestid og borede Smaasten ud af Diget med Fingeren; det gjorde ham godt, naar den skarpe, stenblandede Muld rev mod Huden — der var noget som mindede om at drikke Vand derved. Endelig rejste han sig og krøb over Diget.

Der var en Baghave med spredte Elmetræer, saa et Stykke Græsjord og derefter den egentlige Have bag en Tjørnehæk. Store runde Syrenkroner og Guldregn i Blomst hældede sig ud over Hækken.

Einar blev staaende mellem Træerne og saa over mod Haven, han følte sig forladt til Mode. Fluier og Bier havde travlt mellem Ukrudtet. Svaler gled og bugtede sig langs Diget, de kom imod Einar med det lille røde Bryst og svippede saa lydløst til Siden, hævdede sig højt stigende og flagrede igen lavt længere henne; deres spæde Kvidder lød inderlig mildt og fint.

En tyk Ko laa midt ude i Græsset og malede med Tænderne og viftede efter Fluerne, de tørre Klumper i Haledusken smældede mod hinanden.

Einar løb omsider hastigt over mod Haven. Koen vendte Hovedet og maabede enfoldigt efter ham.

Gennem Hækkens Undervækst af langt vissent Græs kiggede Einar ind i Gangene. De var krydsrevne, der laa runde Solpletter paa dem. — Men der var Mærker i Gangene af smaa Sko, som kunde se ud til at være lidt stødte i Snuderne.

— Medens Einar laa der, kom Betty spaserende inde i Haven. Hun havde en Bog under Armen og saa alene ud.

— Betty! kaldte Einar dæmpet og for op.

Betty tog sig til Brystet og tabte Bogen. Hun lod den ligge, vendte sig og løb. Einar rejste sig helt, og lidt efter kom Betty løbende langs udenfor Hækken og faldt ham grædende om Halsen. Haand i Haand sprang de over Toften og Gærdet, flygtede ud paa Markerne og var snart nede bag Bakken.

Først da de kom ned til Fjorden, begyndte de at tale og fortælle hinanden deres Sorger. Einar havde ingen Mad faaet siden om Morgenen. Onkels var slemme mod Betty. Men nu sov de allesammen Middagssøvn, og saa var hun listet ud i Haven for at læse »Erik Menveds Barndom«.

Einar og Betty sad ved hinandens Side og blev lidt efter lidt glade. Betty tilsvor Einar evig Kærlighed. Ja det gjorde Einar ogsaa, sagde han. Men Einar var mere anlagt for Nuet. Solen bagte paa dem. Det var Einar, der fik den underfundige Ide, at de skulde gaa i Vandet.

Betty vilde gjerne, det var kvælende varmt. Bag en lille Brink, hvor der var en blød Græsplet, tog de Tøjet af. Einar maatte love at vende Hovedet bort. Han gjorde det ogsaa, men pludselig vendte han sig alligevel og saa paa Betty, just som hun drog sin lille Chemise over Hovedet. Hun rødmede over hele Legemet — som en hvid Rose, der glider ind i rødt Lys.

Einar havde mørke, bugtede Tegninger ligesom af Tush ned ad Benene, fordi han havde svedt saa stærkt paa Turen. Hans Ben var sammentrykte, og det røre sig i dem, naar han gik, Bettys var ganske runde og hvide.

Over Stenene sprang de ud i Vandet, Einar først. Stranden var flad som et Gulv langt ud, og Vandet var lyst af Bunden. Længere ude gik der mørke Tangbælter. Hele Fjorden laa blikstille. Hvor Sandet var venligt at træde paa, det var fint riflet af Bølgeslag som et Dyrs Gane. Solspil for over Bunden som Revner i et Spejl, naar Vandet kom i Uro. Smaabitte Flynderunger, der havde solet sig inde i det varme Fladvande, skyndte sig hovedkulds afsted foran de to, pilede bort som smaa visne Blade, en Høstvind fejer langs Jorden.

De kom over flade Sandøer, der var bedækket med opskudte Hobe efter Sandormene og gabende Muslinger. Da Vandet blev en halv Alen dybt, lagde de sig ned og skød sig baglængs udad med Hænderne ned i Sandbunden.

De blev derude en Timestid og vandrede saa rene og hvide i Land. Solen tørrede dem og hedede.

Det var en dejlig varm Dag. Solen stod stille for to unge Menneskers Skyld.

Ovre paa den anden Side af Fjorden gik gule Lerbrinker ned i Vandet, Luften ilede langs ad dem, og Spejlbilledet dirrede. Der kom ikke et Vindpust, Varmen stod ret op og ned. De store Kuppelskyer var gennemslaaede af Himlens Blaa og kun hvide i Randene. Himlen var som et Rum, og derunder laa Jorden tyst og stille. Et Sted i Græsset havde en Løbebille travlt, den ivrede fremad og kom undertiden til at staa paa Kant mellem Straaene af Hastværk.

Langt borte tordnede det, bag Synskresen; det lød som naar Vinden løber over Spundshullet af en stor tom Tønde, det var som blev der strøget paa Randen af selve Himlens hule Skaal, saa at den dæmpet dundrede og klang. Et Par Mil borte stod Billedet af et Sejl omvendt i Fjorden, der gik to Brisestruer nedenunder det.

Einar og Betty laa endnu deroppe paa Land. Der var gaaet lang Tid, lang Tid, de havde ogsaa sovet, og nu laa Einar med sin Kind mod Bettys Bryst. Han flyttede ofte sin Kind for at blive ved at mærke den silkefine, bløde Hud.

Da for de op ved at nogen raabte.

Einar rejste sig over Brinken og saa en høj Mand i Jægerfrakke, der kom et Stykke borte. Da sprang Einar op over Stranden imod ham, splitternoegen.

Der var en Pløjeager, Einar løb derover, den lysegraa Strandmuld var varm og smuldrede omkring hans Fodblade, støvede efter ham. Einar bøjede sig under Løbet for at samle Sten, og da han var nær nok, udstødte han et Raab og bombarderede Manden. Bettys Onkel standsede og vendte Hjørnet til som i Regnvejr, han raabte

rasende, men da en Sten traf, tog han Flugten. Einar forfulgte ham et Stykke, og for hvert Kast fnøs han Luftten ud af sig som en Smed, der slaar hidsigt til. Endelig vendte han om.

Betty havde taget sine Klæder paa og var meget ulykkelig. Der var heller ingen rigtig Forslag i Einars Trøst.

De var bange for, at Onklen kunde komme igen, og gik en Fjerdingvej længere op langs Stranden.

Einar og Betty blev sammen til hen ad Aften, da Varmen faldt, og Dis samlede sig over Sumpstederne. Aftenvinden rejste sig og rynkede Vandet.

Einar saa paa Betty, hun var lidt tyk under Kinderne af Graad, han tænkte paa, hvorledes han skulde komme afsted hjem.

Vinden strøg Tanglugt forbi de to, da de sagde hinanden Farvel. Betty gik hjemad mod Gaarden. Da hun var kommen en halv Snes Skridt, vendte hun sig, Einar saa Lysblink ved hendes Øjenrande. Udtrykket i hendes Ansigt var underligt. Einar følte den dybeste Ve og raabte hen i Vejret — kun en meningsløs Lyd.

De gik baglængs begge to nogle Skridt og fjærnede sig fra hinanden, paa en og samme Tid vendte de sig derpaa og gik hurtigere i modsat Retning.

Da Einar igen vendte sig, var Betty forsvundet over Bakken. Og det var som hele Verden nu var bleven tom og menneskeløs. Mørket faldt paa.

Da Einar var naaet en Mils Vej hjemad, overmandede Sulten ham, han gik ind et Sted og bad om noget at spise. — Naa saa han var Doktor Elkærs Søn. Han blev vel trakteret, og det blev sent, inden han kom afsted igen.

Da Einar havde løbet lidt, blev han skrækkelig træt og maatte give sig Tid.

Henad Midnat var han Halvvejen. Men nu tattedes Natten pludselig, Luften rørte sig og blev kølig. Einar saa, at der vilde komme Regn, han gik stærkt til. Snart faldt Draaberne store og kolde, Regnen tog til, og en Timestid øsede det ned fra den dunkle Himmel i skraa Straaler. Vandet sivede i Snørehullerne paa Einars Sko, mens han gik; han var vaad til Skindet.

Lufttrækket lagde sig igen, men Regnen blev ved at falde rolig og stille. Draaberne saaedes over Vejen og susede dæmpet i Kornet, som bøjede sig og tog mod Væden. Regnen var lun nu, den lugtede svagt af Lud.

Einar frøs til Marv og Ben, han gik til for at blive varm, saa træt han var. Skoene gnavede ham, han tog dem af tilligemed Strømperne og gik paa bare Fødder. Vejens vaade Grus knasede mod Fodsaalerne. Vandet kildede op mellem Tærne.

Gangen og Trætheden lullede Einar ind i en Bedøvelse, han glemte Tiden og al Ting i Verden. Det var som droges han med ind i Naturens frodige Drøm, medens Regnen fyldte Natten og Nattens Stilhed.

Bedst som Einar gik, hørte han — og i det samme forekom det ham, at der var gaaet uendelig lang Tid — at Lærkerne pludselig blev enige om at trille og kvidre. De maatte være oppe oven over Regnskyerne, og der havde de nu allesammen set, at Solen stod op. Men det var som om Jorden efter lang Tids hvilende og spirende Grode nu ogsaa fik Mæle.

Einar mandede sig op og satte i tungt Trav.

Da Lyset gennembrød de graa Skyer — som for at se, hvad Regnen havde udrettet i Nattens Løb — naaede Einar hjem dødelig udmattet og forkommen. Hans Kinder var farveløse og indfaldne.

Næste Dag maatte Einar skrifte for sin Fader. Doktor Elkær blev yderst tankefuld.

Men Dagen derefter igen kom Proprietær Edmunds kørende til Doktoren. De havde en Samtale inde i Kontoret og kom i hæftigt Skænderi. Edmunds raabte højt op, som han var gal, og hans Stemme sprang over; Doktor Elkærs Stemme rev og flaaede som en Sav. Enden blev, at Edmunds for ud i sin Vogn og kørte bort.

Skandalen rygtedes hurtigt og blev drøftet. Betty blev sendt til sine Bedsteforældre i København.

Men herefter tog Doktor Elkær sig mere af Sønnen og læste med ham for at faa ham op i en Skole.

III

Den Dag da Edmunds Svoger kom og fortalte om Ulykken med Betty, græd Edmunds — en vild, lidenskabelig Graad, som forfærdede alle.

Et halvt Aarstid efter var det værste ovre. Bedsteforældrene i København skrev opmuntrende, at de indvirkede til det bedre paa Betty, hun slog nu ikke længere Stolene itu, naar hun havde Stuearrest.

Det gode, standsmæssige Liv førtes fremdeles paa Gaarden. Edmunds forskrev Medikamenter fra Leipzig og Frankfurt am Main for at kurere sin Mave, han plyndrede ethvert Menneske i Miles Omkreds for Husraad. Men han var egentlig ret vel til Mode, og af og til tog han Ture til Aalborg for at sælge Korn og købe Kraftfoder. Paa Hotel Phønix.

Georg, den ældste Søn, var et stiltfærdig Menneske, der gjorde Gavn for en Forvalter paa Gaarden. Han var fire-femogtyve Aar nu.

En af Pigerne kom og fortalte Fruen, at Georg spaserede i Haven om Aftenen med Karen-Marie, den kønne Stuepige. Fruen afviste Mistanken aldeles og lønnede Angiverinden med retfærdig Straf — Afsked straks.

Et Par Dage efter savnedes et Servietbaand af Sølv.

Fru Edmunds havde sine Anelser men ønskede at fortie dem. Først da Edmunds blev gal og svor, afgav Fruen sin Formodning. Og da der blev set efter i Karen-Maries Gemmer, fandtes Servietbaandet der. Det gjorde sgu Edmunds ondt, han havde saa smaat tænkt at pille ved Kontrakten i Anledning af hende, Karen-Marie. — Pigen nægtede fortvivlet, hun græd og vred Hænderne. Men hun kom bort. Straks.

Ligeoverfor Fruen ved Bordet sad Georg. Hans jordbrune Ansigt var stift under Maaltiderne. Fruen rakte ham venligt Talerkenen.

— Vær saa god, Georg! Hun holdt fast ved Talerkenen, til Sønnens knappe Tak lød. Det var et stilfuldt Hus.

Om Efteraaret fødte Karen-Marie i Dølgemaal, der hvor hun tjente; hun kvalte Barnet og begravede det indenfor Kirkegaardsdiget. Hun blev sat fast men nægtede haardnakket at opgive Barnefader. Der kunde dog ikke tvivles længe.

Den Dag Rettens Folk kom til Gaarden efter Georg, gik Edmunds ind i sit Jagtværelse og laasede Døren. Han skreg derinde som en forrykt Mand i flere Timer.

Da Georg blev løsladt, tog han Forvalterplads et andet Sted. Karen-Marie kom i Forbedringshuset. To Aar efter var hun fri igen, og Georg Edmunds rejste med hende til Amerika. Han lod aldrig siden høre fra sig.

Et Aarstid lægede paa Saaret, Edmunds var urimelig om Dagene, han bed og gnirrede som en Bindehund. Der skulde tre Toddyer til for at faa ham i Humør, naar han var ude til Herremiddage.

Men det stodes over. Edmunds blev igen en vittig Mand.

Hjemme var han altid uomgængelig, han jagede Kvinderne rundt i Huset som Kaniner.

Om Morgenen var alle Dørene lukkede op hele det vidtløftige Hus igennem, Edmunds' Stemme rungede under alle Lofterne.

— Bertha! Hvor er Katteskindene til min Ryg? For Ssss . . .

Edmunds lukkede Øjnene i og skælvede af betændende Raseri.

— Her! sagde Fruen mildeligt, hun tog Skindene op, de laa omtrent lige for Næsen af ham.

Edmunds saa op paa Fruens rødknoppede Ansigt, der udtrykte øvet Resignation. Blikkets private Forskansning tirrede ham næsten fra Samlingen, han kunde skrabet disse Øjenstene ud med en Pind.

Edmunds følte sig mat i Knæene efter saadan en Scene, det kostede ham virkelig Overanstængelse at beherske sig. Men hele Dagen ødslede han med bitter Gift paa Fruen, hun fik Draabe for Draabe, hvad der maaske kunde dræbt hende paa en Gang.

Naar Edmunds var ude, blev han tilpas, han var Egnens ridderligste Skikkelse. Det var altid ham, der med sikker Formfuldendthed opførte et Bal, det var ham, der i lige Linie opdagede og kreerede Ballets Dronning. Naar Helbredet var glemt fandtes der ikke hans Lige i sleben og livfuld Konversation. Og siden ved L'hombrebordet . . .

Edmunds rejste sig i Glæden over de to yngste Sønner.

Arthur gik nu i fjerde Latin. Peter, som ikke var

nær saa begavet, sad paa andet Aar i tredie Real. Arthurs Skudsmaal var gode, han skrev hjem og sendte sin Moder oscula. Arthur betjente sig i Distraction af ukendte Sprog i sine Breve. Da han havde været en Maaned i fjerde, skrev han hjem paa Græsk. Hæ aretæ aej agatæ estin, skrev han. (Dyden er altid god.)

Edmunds vidste ikke, hvad Fanden det skulde være til at skrive hjem paa Latin og andre fremmede Tunge-
maal. Men hans Øjne blev vaade alligevel ved Læsningen.

Arthur kom hjem med god Eksamen og var sin Faders Glæde. Drengen havde slidt svært, han var tynd og skulende som en Flamingo. Peter, den dovne Æsel, blev igen siddende.

Arthur kom efter Ferien i femte Klasse. Han blev en decideret Græker. Han var Rektors Yndling.

Men hen ad Juletid maatte Edmunds hente sin Søn hjem, hans Lunger var angrebne. Edmunds var oppe hos Lægen, og han forklarede, at Drengen havde syndet i Ensomhed. — Hæ aretæ...

Hvadfornoget! Edmunds skældte Lægen Huden fuld og rejste hjem med Arthur. Drengen sad bleg og hostende i Fodposen ved Siden af Faderen, han var glad ved at gense Hestene og kaldte svagt:

— Thea! Hoho! Og Klavs!

Edmunds talte til sit Barn med øm Omhu, Graaden vibrerede ham i Halsen. Edmunds' Øjenlaag, der havde været noget tunge før, opgav Ævret og skjulte det halve Øje. Nej det Slag kunde Edmunds ikke taale, det skulde ikke ramme ham. Han bøjede Hovedet og fortrak Kroppen i den store Kavaj, han var angst, nervøs af Skræk.

Midtvejs kom de over en øde Strækning, som var beplantet med smaa Grantræer og hegnet ud mod Vejen med et milelangt Dige. En Gang, da Edmunds saa et Led, et simpelt Led der i Diget, mindedes han andre Gange — lyse Morgenstunde — da han havde kørt Arthur til Byen og tilfældigt lagt Mærke til samme Led. Men nu var det en raa Vinterskumring — og der stod Granspire ved Granspire, Ympe ved Ympe saa langt Øjet naaede. — Da følte den grove Mand Smærtens Mystik — han dukkede Hovedet i Kraven og græd. Tømmerne hoppede og klattede paa Klavs' fede Kryds.

De kom hjem, og der blev kvaksalvet paa Arthur hele Vinteren. Læger kom og gik, der blev ikke sparet. Stolen, hvori den syge Dreng laa, var Centrum i Huset. Edmunds var hos ham næsten hele Tiden, og naar han havde set længe paa det spøgelseblege Hoved der i Puderne, sank hans Øjenlaag ned over Pupillerne.

Ja Edmunds sørgede. Hans Overskæg blev ikke mere delt til Siderne, det hang slapt ned over Mundens Kummer. Edmunds fik Tid til at blive hjemme i Tanken, men han ældedes med det samme, han knækkedes over.

Fruen græd tidt og rigeligt.

Der kunde ikke holdes Liv i Drengen, han døde dagligt et godt Stykke.

Og i April, da Jorden var opblødt og spirende, da Skyskygger vandrede over de graa Agre — ud over Rundinger og Højder — medens Solen lo mod fjærne Byers hvidkalkede Gavle — da drog Arthur sit sidste svage Pust.

Edmunds havde gjort sig til et med det svindende Liv i Løbet af Vinteren, han var selv døet med, men

alligevel havde han Kraft til vild og hensynsløs Klage, da det var forbi. Han glemte al Ting og græd med høj Røst, han gik op og ned i Stuerne og foldede Hænderne frem for sig i Luften, Taarerne randt ud under de trætte Øjenlaag. Ude i Gaarden blev Folkene blege ved at høre ham.

Edmunds var opreven og fortvivlet alle de otte Dage inden Begravelsen.

Fruen blev stille pylrende og religiøs. Hun fik Bud op til Skolelærerens om Pyntning i Kirken og sendte to Kurve med Stearinlys. Hun var i Aalborg efter sort Stof. Lillepigen gik ude i Plantagen og skar Grankviste i sit Forklæde.

En Aprildag blev Arthur begravet, en forhaabningsfuld Vaardag, der smilede med vaade Kinder. Solen var lunefuld som en Katteskilling. Smaasten laa vædeblanke som Øjne i Vejen, hvor Sørgetoget sneglede sig frem. Lærkerne kvidrede over Agrene i den lyseste Sorgløshed.

Kirken laa højt. Vinden friskede over det vinterblege Græs paa Gravene.

Da Kisten bares ud, tog Vinden i Skolelærerens hvide Haar, han gik foran og sang: Hvo ved, hvor nær mig er min Ende —. Men den Melodi er grusomt tungsindig, den kan trække skærende Traade gennem Hjærte og Hjerne. Den Sang er fuld af stakkels Menneskers øde Jammer. Og Vinden strøg Melodien fra den gamle Mands Mund, den lød kvalt eller klar, eftersom Vindens Styrke var, Stemmen var gammel og bønfoldende, de lange, lange Toner græd i Luften.

Kirkeklokken ringede trofast, hvert andet Slag dæmpedes — naar den svingede indad og naar den svingede

udad. Bam — du sørger! Bum — du har Sorg! hamrede Malmet.

Alle havde sorte Klæder paa, Granris var strøet i det visne Græs, her skulde sørges, og Sorg skulde godtgøres paa brugelig Maade.

For Edmunds' Vedkommende behøvedes ingen Narrestreger, han var fortvivlet.

Da Kisten var sænket ned, traadte Edmunds fast hen til Graven og tog Hatten af, og han var ude af sig selv. Hovedet med de store Mustacher huggede bagover i Luften, da han med høj, sprængt Stemme takkede for Deltagelsen.

Det glippede midt i, Svogeren førte ham bort til Vognen, han hulkede affældigt.

Fru Edmunds bestred den ceremonielle Modtagelse i Vaabehuset.

Der lugtede krydret af Stearin og brændte Grannaale, Gulvenes Mug blandedes deri. I et øde Hjørne stod Spaden, som Præsten nylig havde brugt, det var dens Sted. Vinden svøbte fugtig og blød i Døraabningen. Ude ved Diget rystede Hestene sig i Seletøjet.

Saa kørte man hjem til Madbegravelsen.

Men her kom det til en Skandale. Man havde spist og drukket vel, Samtalens Ebbe begyndte at stige til Flod — der var over hundrede Mennesker til Stede — da Edmunds med lange Skridt kom ind i Salen.

Fruen hang ved hans Skulder og besvor ham, han skød hende fra sig. Der blev stille i Salen. Edmunds var i Skjorteærmer, Vesten og Kravetøjet sad i Uorden over Maven, han saa forstyrret ud.

— Det er kun det jeg vil sige, raabte han grædende, og Stemmen sprang over i Jammer — det jeg vil sige, gift Jer ikke, faa ikke Børn! Nej jeg er en ulykkelig Mand — og — Aa — men det siger jeg...

Svogeren sprang til og tog ham i Armen, men Edmunds slog efter ham med Baghaanden og traf ham i Ansigtet.

— Se paa mig! Jeg har mistet alt — og I kan tro ... og — for da jeg kom hertil som ung — men ... han brast ud i lydelig Hulken og vred sig. Svogeren og to andre førte ham med Magt ind i Soveværelset.

Den brudte Stemmes Klage genlød i Salen, en kold Haand var gaaet over alle Ansigter. Gæsterne brød op saa snart de kunde.

— I Latinskolens Aarsskrift stod der: Udtraadt af Skolen og siden død er Arthur Edmunds, som med Troskab og redebøn Hu trods stedse tiltagende Svaghed røgtede, hvad Skolen og Lærerne maatte kunne have forlangt af ham, til det sidste. —

Edmunds tog Peter hjem fra Skolen, han havde aldrig brudt sig synderligt om den Dreng. Men nu havde han ikke flere. Edmunds var brudt ned til Grunden, hærget af Sindsbevægelser, den stærke Mand var bleven en Tomt, hvor kun Genfærd kom. Han gik urolig om, sygelig gnaven og pirrelig, han kunde briste i Graad for ingen Verdens Ting.

— Omtrent paa den Tid var det, at Doktor Elkær døde. Hans Søn Einar var sytten-atten Aar gammel.

Doktor Elkær døde uden at være bleven en gammel

Mand, han reves bort af Tyfus et Efteraar under en Epidemi, han var kun syg i to Dage.

Der blev snakket om, at Doktor Elkær havde smagt rigeligt paa Morfinen i sine sidste Aar, og at han havde i alt Fald paaskyndet sin Død selv. Men hvem vidste noget, og hvad havde det at sige, Doktoren døde pludselig og fem Dage efter kom der en ny.

Einar Elkær, som gik i Latinskole, fik et Brev, han var hjemme og saa en Kiste. Hele Dødens brutale Hensynsløshed blev ham budt, han maatte stirre i Jorden og svimle overfor det stumme Muld, bedøvet af Sorgens Slag i Synet.

Doktor Elkær efterlod sig nogen Formue. Han kom i Huj og Hast bort fra Jorden. Der blev beskikket en Formynder, og Einar tog tilbage til Skolen. Han stod nu ret ene i Verden.

— Den nye Læge var paa Visit hos Proprietær Edmunds og lærte ham at kende som en stærkt graanet Mand, der pustede af usund Fedme og havde Poser under Øjnene. Han gjorde et imbecilt Indtryk.

Edmunds var kommen legemligt til Kræfter igen, men han var sløv af Græmmelse og Bitterhed, og han drak. Midt paa Dagen sad han og var fuld i sin Kontorstol. De svulne Laag skjulte Øjnene, Skægget hang ned over Munden som et regnpjusket og blæstslidt Neg.

Fruen havde taget Tøjlerne i sin Haand, hvad Gaardens Drift angik. Peter voksede til og hjalp hende. De eksporterede Svin over Esbjerg og holdt Driften oppe i seks Procent af Kapitalen.

Edmunds fik aldrig at vide, at Betty var løbet bort

fra Bedsteforældrene, de skjulte det for ham. Han behøvede forøvrigt ikke det Slag til for at synke, han bælgede dagligt Konjak i sig med gudsbespottelig og fræk Tørst.

Saaledes sad Proprietær Edmunds i sin Stol — graasprængt og udslidt af Livet — en kvæstet Sjæl, der kun higede mod Mørket.

IV

To Fag Vinduer paa anden Sal ud til en Gaard i Fiolstræde blev pludselig mørke. De havde haft deres rolige gule Lys ligesom de andre ud mod Gaarden, men saa blev de i et Nu mørke. Det var, som om et Par Øjne havde lukket sig i. For dem var der nu ingen Gaard mere. Men alle de andre Vinduer lyste endnu. Og da Lyset gik ud, blev Rudernes Glas synlige ved lidt Genskær fra Himlen, Mørket laa bagved, et andet Blik syntes at stirre, et blindt Blik som fra Øjne, der er belagt med Hinder.

Lidt efter kom et Menneske ud fra Døren og gik langsomt tværs over den genlydende Gaard. Hans Skridt svarede igen fra alle fire Mure. I Porten rungede Trægulvet hult og brøstigt under hans Fødder. Saa kom han ud paa Gaden, hvor Lyden blev til døde, ligegyldige Klik mod Fortovet. Nu var han der, hvor Luften aabner og lukker sig med lige vigende Føjelighed overfor alle, han var en Fodgænger, der drev ned mod Frue Plads en Aften i Oktober.

Det var Einar Elkær i hans treogtyvende Aar.

Paa begge Fortov gik der Mennesker, nogle en Vej, andre den modsatte. Naar de kom ind i Lygtelyset, saa

man, hvad man var vant til at se — et Ansigt med Slagskygge fra Næsen, et Blik, der flygtigt vurderede.

Einar Elkær drev med Hænderne i Frakkelommerne ned forbi Frue Kirke, han havde ikke Hast. Han gik tværs over Strøget og videre nedefter, slentrede rundt i Tasmørket ved Børsen, var ogsaa ude paa en af Broerne, hvor han stod og saa ned i Vandet. Det flød dernede i den raa og stemningsløse Aften. Einar lod sig ikke plumpe deri men gik tilbage og drev op i Byen igen. Her gik Folk fremdeles — ligesom trukne i en Traad, der førte til det Sted, hvor de havde for Vane at sove.

Einar strejfede om, han kom ud til Søerne og gik under Træerne der langsmed. Ude fra Vandet kom der kolde Pust, Lygteflammerne uttede uroligt. Af og til stod Einar stille og hørte smaa Lyde oppe i de mørke Træer mellem Kvistene, det var møre Bladstilke, der brast fra deres Voksested. —

Hen ad elleve kom Einar ind gennem Frederiksberggade, han gik i samme Takt som før og med Hænderne i Frakkelommerne. Der var betydelig Færdsel, nye Ansigter kom frem foran ham i Lygtelyset ustanseligt og ensformigt som Boblerne i en Kilde. Han saa dem alle og glemte dem straks igen, ligesom Boblerne straks brister, han tænkte ikke andet derved, end at saadan havde han gaaet saa mange Aftener før.

Undertiden kom der et Ansigt, der interesserede ham en kort Tid, helst Kvindeansigter. I samme Nu han saa paa dem, stivnede de i et Udtryk — alle uden Undertagelse.

Pludselig saa Einar et hvidt Dameansigt dukke op

foran sig, Skyggen under Næsen var der, og gennem Dunkelheden under en stor Hat saa han Blikket, det gamle Menneskeblik. Men Næsen og Munden! — Hun var dejlig, hun var . . . Einar vendte Hovedet, som han plejede, naar et Ansigt var smukt. Han saa hendes Ryg og drejede sig kort rundt — fulgte hende.

Hun havde brede Skuldre, Ryggen var tilbagebøjet, hele hendes Skikkelse gjorde samme Indtryk som en Bygning, hvis øverste Partier rager frem ud over Grunden — et dristigt, sorgløst Vovestykke, Buer og Karnapper, der hvælver sig ubekymret i Luften. Hvor Armene var kækt tilbyggede. Paa Gangen kunde det ses, at denne sjældne Arkitektur bares af lige, fine Ben, der gik direkte over i Kroppen og ikke dannede Hofter som noget for sig.

Trip, trap gik hun der foran Einar i en sort Kape, slank og fornem. Hun havde en glatfoldet Nederdel paa, som hun holdt lidt op med en behandsket Haand. Einar fulgte ganske roligt bagefter hende. Jo længere han saa paa hende, desmere beundrede han hendes frie, sikre Ungdom, Fødderne syntes saa spæde, men de bar hende fast og legende.

Da de kom ned til Kongens Nytorv, kunde Einar se, at den unge Dame havde mærket Forfølgelsen, hun gik rappere og mere ulige, men hun vendte sig naturligvis ikke om.

Et lille Stykke fremme paa Torvet indhentede Einar hende, gik rask op ved Siden af hende og spurgte:

— Frøken, maa jeg følge Dem?

Stemmen var lav og sløret, han havde tiet længe.

Hun vendte sig om med en Bevægelse, der tydeligt

nok var udstuderet i Forvejen — der var noget ufrit over hende — hun gav den storstiledede Indignation. Eller var Udtrykket ægte?

— Nej! sagde hun med fyldig Bryststemme, knejsede og saa ud som en, der har sagt noget afgørende. Lyset fra en Lygte langt borte faldt paa hendes Ansigt, hun mindede om Charlotte Corday.

Einar bøjede Hovedet, han mente at have gjort sine Iagttagelser og lavede sig til at gaa videre. Fremgangsmaaden turde blive den almindelige, — maaske en Kende Humør var godt.

— Ikke! Maa jeg ikke følge Dem?

— Nej, sagde hun bestemt; hun vendte sig og gik hurtigt videre. Einar fulgte duknakket bagefter uden at sige mere. De gik tværs over Torvet, Vandet blinkede som et Net af Lysmasker mellem Brostenene.

Den unge Pige drejede om ad Bredgade, Einar kom noget bagved.

Et Stykke nede var der en Herre, som gik midt ad Gaden, han nærmede sig sidelængs Fortovet, saa at han i en spids Vinkel maatte komme til at støde sammen med den unge Dame, han hilsende og sagde noget. Men Damen svarede ikke, der var ikke det ringeste at spore paa hendes Ryg. Manden gik ved Siden af hende et halvt Minut, saa veg han igen ud paa Gaden og sakkede agter ud.

Einar bagved passerede ham og gik atter frem ved Siden af den unge Dame.

— Der kan De se, sagde han fortroligt, det var ingen Skade til, om De havde Følgeskab.

— Gaar De efter mig endnu! udbrød hun, som om

dette søgte sin Lige, hun stansede og tilintetgjorde ham med et Blik.

Einar gjorde tøvende et Skridt og manøvrerede sig om foran hende. Da hun saa det, tabte hun Fatningen, hun prøvede at gaa frem, forsøgte til den anden Side, da Einar ogsaa flyttede sig — saaledes trippede de tavse nogle Sekunder. Einar hørte hende aande hurtigere og fik en Forestilling om, at hun kanske virkelig var bange. Det gjorde ham ondt.

— Maa jeg følge Dem et lille Stykke? bad han og fortrød straks den Tone, hvori han sagde det.

— Nej! sagde hun ligesom dreven til det yderste af vred Forbavselse, De maa gaa! Men hun var kendelig urolig, og Stemmen var underlig løs, som om hun ikke havde Luft nok i Halsen.

— Hvordan kan De forlange, at jeg skal gaa!

Hun vendte Hovedet — og gik rask skraas over Gaden. Henne paa Hjørnet af St. Annæ Plads kom en Betjent drivende. Hun gik lige hen til ham, Einar fulgte langsomt bagefter.

— Vil De ikke sige til den Herre, at han skal lade mig i Fred, sagde hun, og det var tydeligt, at hun fandt Situationen uhørt.

Betjenten saa op paa Einar, der smilede imod ham med hele Ansigtet.

— Hm! Betjenten saa ned i Gaden og rømmede sig uvis. Hjørnelygten lyste paa Gruppen, de stod lidt.

Saa gik den unge Dame hurtigt videre, og Einar fulgte ufortrøden ved Siden af. Men da han igen talte, var hans Stemme helt forandret.

— Frøken, vil De tillade mig at sige et Par Ord, blot et Par anstændige Ord, saa skal jeg gaa?

Hun svarede ikke, de gik lidt, han kunde mærke, at hun nok vilde høre ham alligevel. Derved blev han tvivlraadig igen, men Stemningen, han var kommen i, tog Overhaand.

— Jeg beder Dem mindeligt om Forladelse — før kan jeg ikke gaa. Vil De tilgive mig, jeg kan ikke gaa fra Dem som en uopdragen, jeg kan ikke lide, De skal tro, at jeg er en Bølle. —

Hun sagde ingenting men gik knejsende og saa ligefrem, som om han slet ikke fandtes.

— Godnat Frøken!

Einar stansede. Den unge Pige stod ogsaa stille og sagde et lille ganske forsonet Godnat. Einar bøjede Hovedet og lo stille.

— Maa jeg saa dog ikke følge Dem til Deres Dør? bad han og saa smilende op.

— Næ...

— Jo, nu hører De jo, at jeg sidder inde med nogen Finfølelse. Jeg vil gjerne have Dem til at anse mig for en Gentleman. Til Deres Gadedør i alt Fald maa jeg nok følge Dem.

Han kunde mærke, at hun indvilligede og vidste ikke, hvad han skulde tro — de fulgtes ad videre ned gennem Bredgade.

— Det er længe siden, jeg har set nogen saa smuk som Dem, sagde Einar pludselig med lattervarm Stemme. Jeg kunde ikke lade være at gaa efter Dem, da jeg saa Deres Ansigt — ja og naturligvis Deres vidunderlige

Figur. Jeg troede egentlig, at De var en af Gadens Fugle — af mange Grunde . . .

Hun vendte hastigt Hovedet og saa himmelfaldende forskrækket ud. Det maatte være ægte.

— Ja nu tror jeg det ikke, raabte Einar næsten. Medens de gik lidt igen, syntes Einar at kunne føle, hvorledes den unge Pige havde mange Slags Tanker.

— Jeg troede det ikke, da De gik hen til Betjenten, vedblev Einar, det var udenfor . . . men De skulde skam ikke gaa alene paa Gaden saa sent. Om ikke af anden Grund, er det grimt at tænke sig dem omtumlet i forvorpne Karles Fantasi — blot det. Men nu vil jeg sige Dem, hvordan det gik til, at jeg har været saa paatrængende, jeg skylder Dem det — jeg maa ogsaa rense mig selv. Da jeg saa Deres Ansigt, ramte den Tanke mig pludseligt, at nu gik der maaske en forbi, som kunde faa den allerstørste Betydning for mig. Ja jeg troede noget saa højtravende, som at det var min Lykke, der gik forbi, Tanken var saa stærk, at jeg maatte vende mig, og da jeg saa Dem gaa — videre, afsted, følte jeg fast, at nu gik en fra mig — — ja maaske hele mit Livs Lykke gik fra mig. Saa var det, at jeg maatte gaa efter Dem. Ser De, det var min Sindsstemnings Intensitet . . . naa det er nu ligemeget. Men kan De ikke forstaa det? De maa vide, Frøken, jeg gaar med saadan en Tro paa, at der er en til, som — jo jeg leder efter Lykken, som man siger. Det er hændt mig mange Gange, at jeg troede, der gik den forbi, men naar jeg saa fulgte efter, blev jeg narret, det var kun min egen Forvisning, der tog Magten fra mig i det Øjeblik. Naar jeg fulgte efter en,

som jeg troede var den — naturligvis et Pigebarn — og jeg saa fangede hende, saa . . . jeg kender de urette paa deres Ja. Sommetider siger de straks Ja med Øjnene, saa er jeg heldig sluppen og gaar forbi — undgaar at trave helt ud paa Vesterbro eller . . . Men da De nu sagde Nej, maatte jeg i alt Fald følge Dem, til jeg var vis paa at De ikke mente det. Kan De forstaa mig — for at faa sat et Punktum. Men De sagde Nej saa længe, at jeg tilsidst troede Dem og tror Dem. —

Einar lo med Vilje og blev ved:

— Jeg skammede mig hele Tiden — jeg skammer mig for Resten altid — men undskylder De nu ikke min Opførsel?

De gik tavse lidt, den unge Dame havde faaet noget over sig som et Skolebarn, der lytter, ikke forstaa og lader Munden staa aaben.

— Maa jeg tage Deres Arm? bad Einar indsmigrende. Han tog den og de gik i Tavshed videre.

— Er De snart hjemme, Frøken? spurgte han ligegyldigt.

— Ja jeg bor paa Toldbodvej, lidt om Hjørnet, svarede hun tankefuldt; hun gik, som om hun havde ladet den Arm i Stikken, han holdt.

Da de var kommen om Hjørnet, trykkede Einar pludselig Armen fast til sig og udbrod bevæget:

— Ved De hvad, Frøken, saa ung og dejlig De er, De burde alligevel ikke gaa ene hjem nu og være alene; kunde jeg ikke sove hos Dem?

Han lo med det samme og slap hendes Arm, hun stansede og saa raadvild paa ham.

— Hvorfor bliver De nu bange? Jeg er ingen farlig Forfører, De kan jo selv høre, at jeg ødelægger det hele, jeg gaar ud af Metoden for et Lunes Skyld. Det morede mig. Fremgangsmaaden var jo latterlig i begge Tilfælde. Jeg forsikrer Dem, at hvis jeg havde fulgt Reglerne, skulde jeg alligevel faaet Dem, jeg var rigtig godt i Gang — ja nu bliver de smækvred og maaler mig knusende . . .

Den unge Dame stansede foran en Jærntrappe, Gadedøren deroppe stod aaben.

— Godnat, sagde hun hastigt og vendte sig for at gaa op — Og Tak!

— Godnat Frøken! Godnat. Nu er De rigtig bange for mig. Lader det til. De aner ikke, hvor ynkelig uskadelig jeg alligevel er. — Men nu De vil gaa, bliver jeg grulig ked af det. Maaske ses vi aldrig mere. Det kan godt være, jeg har mistet den rette nu — Lykken. Jeg skal være ensom altid —.

Hun blev staaende oppe paa Trappen, og Einar gik op til hende.

Mit Hjærte kunde gjerne briste, sagde han og lo. Men pludselig tog han sig sammen igen og sagde med henkastende Lethed:

— Jamen alligevel, Frøken, hvis jeg nu bød Dem tyve Kroner . . .

Han saa ondskafuldt paa hende, vilde lige til at fortælle, at han egentlig slet ikke havde saa mange Penge hos sig, men da bøjede den unge Pige Hovedet og sagde bebrejdende: Fy, hvor sjofel De er!

— Om Forladelse! stammede Einar og fik pludselig

Graad i Halsen; han rakte sin Haand hastigt ud, fik akavet fat i hendes og trykkede den, saa sprang han ned og gik om Hjørnet.

Et Øjeblik efter kom han tilbage og stod stille nedenfor Trappen. Han hørte lige Entredøren smække i oppe i en af Etagerne, saa gik han igen. Han skyndte sig afsted et Stykke og drev saa ganske langsomt Fod for Fod tilbage op ad Bredgade — underlig sammenkrøben i Klæderne.

Han fortrod bitterligt den Bevægelse, der uimodstaaeligt havde grebet ham ved Damens sidste Ord. De var dog billige — og havde der ikke i hendes Stemme været denne Klang? — Jo, hun havde skyndt sig at benytte en Lejlighed til at tage Kegler ved Slumpetræf — hun havde brugt noget tillært. —

Einar drev op ad Gaden. Natten var mørk og raa, den rugede over sig selv som en bitter, muggen Fattigkvinde, der har viklet hele Hovedet ind i et Sjal, et sort mat Klæde. De store Butiksruder gabede med deres Mørke ud mod Gaden.

Einar gik langs ad Fortovet i sine Tanker, da en talte familiært til ham:

— De fik nok ogsaa en lang Næse!

Einar løftede Hovedet og saa den Herre, der havde tiltalt Damen før, han saa to tarvelige Øjne, der blinkede ud fra et Fuldskægansigt. En af de smaa Egoister i Drengelune!

— Hvor blev hun af? spurgte den pæne Herre oprømt.

Einar knyede ejendommeligt gennem Næsen — for sig selv, betænksomt, saa gik han udenom og fortsatte sin

Gang. Men da han hørte Manden bagved opslaa en haanende, infam Latter, vendte han pludselig om og gik tilbage.

— Hør sig mig, spurgte han høfligt, med hvad Ret ler De den uforskammede Latter — som om De kunde være en Nero. Tror De, man kan tage sig saadant et Grin uden at være dygtig overlegen eller ogsaa tyk af Dumhed? De maa dog være forberedt paa, at jeg kunde vende om og slaa Dem ihjel!

Han talte lavt men med stikkende Energi. Herren trak sig et lille Skridt tilbage.

— Hvorfor følger De nu ikke Deres naturlige Instinkt og ser Dem om efter Politi? vedblev Einar, det plejer man at gøre — vælter Ansvarret paa dem, der giver Ly for enhver Hund. De skulde tilkalde en Betjent, det er jo øjensynligt, at jeg er Dem overlegen. — Hør hvorfor opgav De saa pludselig Ævret overfor den unge Dame før? Lugtede De, at hun ikke var tilfals, hvad? — De søger naturligvis kun dem, der er det. Og saa ler De mig lige i Øjnene, De har hele Byens Dumhed i Ryggen — kan kalde en Sværm Pøbel til Vidne og faa Ret, hvad? Idiot!

Manden stod med et usikkert Smil om Munden, det stødte flere Gange i Brystet paa ham, fordi han vilde sige noget. Men Einar lod sig ikke afbryde. Men da han saa Mandens tomme Mine, blev han fuld af Anger og Medlidenhed — Skam — han rakte uvilkaarligt Armen ud —

Det sidste Ord forstod Fyren endelig — han blev altsaa udskaeldt. Naa! Han vilde svare igen.

Men Einar vendte sig brat fra ham og gik sin Vej.

Han gik lige hjem i Fiolstræde og famlede sig op ad Trappen.

Einar stoppede omhyggeligt en Pibe og lagde sig paa Chaiselongen. Han røg en Timestid og hørte Lampen koge. Saa stod han op og tog en Violin, som laa paa Bordet mellem alt det andet. Han gav sig til at spille meget dæmpet, det var Brudstykker af almindelige Melodier. Einar trak hver Tone langt ud for i Mellemtiden at finde den næste, men da han alligevel greb fejl, holdt han op og gik lidt rundt i Værelset. Han traadte forsigtigt paa Tærne, var ligesom bundet af Ensomheden og Stilheden i det store Hus — tilsidst listede han lydløst hen til Bordet og næsten stjal Violinen op under Hagen. Efter at have gjort nogle lange, klare Strøg, begyndte han atter at famle og søge, Tonen sank ned, han rørte næppe Strængene med Buen. Det lød som om der spandt sig tynde, krympede Lydtraade fra Violinen, eller som en Guldsmeds løse Spindelflugt mellem Sivene. Pludselig mærkede Einar, hvor sammenknuget han var af Natten — han satte Buen bagved Violinstolen og filede der, skar Grimasser og fik ligesom revet Hul i Stilheden. Einar stoppede Pibe, mærkede, at der var gaaet et langt Stykke Tid — han lagde sig paa Sofaen.

Men nu begyndte Kattene dernede. Saa skulde ogsaa . . .

Kattene mjavede nede i Gaarden, det lød som om der blev holdt Gaasefjer mod en Slibesten — forfærdeligt!

Einar rejste sig og slog et Vindue op. Nattens Sus kom imod hans Øren. Den store Lind i Gaarden rakte Grenene hen til Vinduet, de var næsten bladløse og

skinnede i Lyset af Væde. En fin Støvregn dryssede ned over Træet.

Nede i Hjørnet mellem Trækvognene var det, at Kattene sad og sang. De lod sig ikke forstyrre.

Men Einar havde sin Metode, han tog et stort Stykke Kul og slyngede det af al Kraft ned midt i den tomme Gaard, det eksplodered mod Stenene med et Knald, og Stumperne røg rundt til alle Sider. Nogle fandt ogsaa Vej til Trækvognene og dansede mellem Hjulene.

Sangen holdt inde, og Einar saa lange lave Skygger ile afsted tæt ind til Foden af Murene.

De kom ikke igen mere.

Einar blev staaende i Vinduet og saa ud og lyttede til Regnlyden i det store dunkle Træ. Hvor Lyden var ensom. Dybt i Gaarden, som var underlig hul ved Nattetid, dryppede Regnen med smaa Klik paa Stenene.

Et Steds i Knæet af en Tagrende hakkede og smækkede Draaberne.

Einar lukkede omsider Vinduet og gik i Seng. Han laa længe, hans Tanker drejede sig og kom tilbage til sig selv, han vendte sig med lukkede Øjne om i alle Stillinger og kunde ikke sove. Han aabnede Øjnene for at prøve, om de var tunge, lukkede dem igen og laa taalmodig. Engang syntes han, at han saa Stuen for sig i Halvlyset — havde han haft Øjnene aabne, eller var det kun Erindringsbilledet? Det ængstede ham noget, at han ikke kunde afgøre det, han havde sig selv mistænkt og lurede paa sig selv. Endnu havde han dog aldrig haft nogen virkelig Hallucination. Men Sagen var jo

rigtignok, at de virkelige lod man sig narre af. Hvem kunde altsaa vide . . .

— Pludselig vidste Einar, at han havde sovet eller halvsovet, han følte, at der var gaaet en Tid, og huskede hvad han havde drømt. Han havde i Drømme forestillet sig at være vaagen og havde ligget og tænkt frem og tilbage ligesom ellers. Alligevel kunde Einar skelne mellem den virkelig vaagne Bevidsthed og den sovende. — Jeg tænker lige saa sammenhængende i Søvn som vaagen, tænkte han, det er Pokker ikke saa let at vide, hvilket der er hvilket.

Nu laa Einar lysvaagen en Tid og kunde ingen Hvile faa, han blev mere og mere ængstelig og ledte efter konkrete Forestillinger at holde sig ved. Han fik vredet sig om i en umulig Stilling og hvilede lidt. — Den mest forvredne og skæve Stilling kan for et Øjeblik give en Hvile, tænkte han.

— Einar laa lysvaagen, men han var træt og urolig, han bandede hviskende af og til. Endelig stod han op og tændte Lys. Han blev straks sikker igen og fik ved Kontrasten en almindelig Følelse af, hvor træt og øde han stod der i Skjorten og rettede paa Lampen. Han krøb i Seng og lagde sig til at læse. I Begyndelsen kneb det med at faa fat — det var som om Tankerne stod stille nu og ikke vilde af Stedet. Nogle Gange greb Einar sig i at læse Bogstaverne og for Resten være aldeles bevidstløs. Men lidt efter lidt optog Læsningen ham.

Da han atter tænkte efter, slog Hjærtet ordenlig, han var nøgtern og ligeglad. Uden at slukke Lampen hev han Bogen væk og lagde sig om paa Siden.

Ængstelsen gik endnu en Gang smærtende gennem Panden —

Nede i Værkstedet ramlede de med Jærnstænger, han hørte Blæsebælgen suge. Vogne kørte ude paa Gaden, det var som om Hjullarmen endnu var morgenfrisk og usløvet af Dagen. Lyden svulmede pludseligt, naar de kørte forbi den aabnede Port dernede . . .

Einar sov til langt over Middag. Han vaagnede med en Mængde Drømmerester i Hovedet. Hans Hjærne havde ikke hvilet, han klædte sig paa med en Følelse af aandelig Hudløshed, vaskede sig og spyttede Tobaksmagen af Munden.

Saa tændte han en Cigar og gik ud.

V.

Det faldt ikke Einar Elkær ind, at han kunde møde den Dame igen, som han havde tiltalt paa Gaden; han kom saa lidt ud og kendte ikke mange.

Imidlertid tænkte han meget paa dette lille Æventyr. Einar holdt af at betragte sig selv som en Samler, der gik ud og hentede smaa Oplevelser hjem ligesom Biller og Fluer. Siden bestemte han med latinsk Forskeromhu, hvad han havde fundet.

Nu erklærede han for sig selv, at dette Æventyr var en Prøve af sjælden Finhed. Der var smaa Momenter derved, zarte Tilfælde af rigtig Indtræffen, som maatte fylde en Lærds Bryst med stille Glæde. Han havde bragt de og de Betingelser til Veje, ligesom ved et fysisk Eksperiment, saa maatte det og det ske. Og han havde nu atter med Følgerigtighed godtgjort, at han var en Nar. Skamfølelsen holdt sig frisk, saalænge som et Hudskifte varer. Jo, jo. Og nu morede det Einar at sidde og pille med den Længsel, han nærrede efter at gense den unge Pige, han følte sig derved til Mode som Erik Ejegod, der kunde sidde med et Tov i hver Haand og trække seks Mand, som sled i de andre Ender, frem og tilbage.

Einar traf hende to Gange siden.

Den ene Gang saa han hende pludselig foran sig paa Gaden — hun blev brændende rød og lod Øjenlaagene falde. Einar hilste, men da han var kommen et Par Skridt forbi, stansede han og betænkte sig, gik saa efter hende.

— Hvordan lever De Frøken? spurgte han ligesom drilende og saa op fra Siden.

Hun gav ham et hastigt Blik og sagtede sin Gang.

— Tak, godt!

De talte derpaa om Vejret. —

Den unge Pige syntes at vurdere Einars meteorologiske Bemærkninger over Fortjeneste, hun nikkede med en næsten dump Mine, som om hun forstod den dybe og maaske skæbnesvangre Underbetydning i dem.

Einar saa paa hende, hun var ung og fristende, hendes Mund var som to friske Blodstriber. Der var denne sælsomme Kontrast og Harmoni mellem det fine Hoved og Kroppens Uforholdsmæssighed — dette Sammenspil af Ynde og brutal Form, Kyskhed og Erotik, som kan gøre en Mand hvileløs og skulende. Man kunde tænke sig, at hun maatte være sensibel som en syg, skønt hun rødmede af sundt Blod, hendes Nerver maatte være nye og friske som en Plantes skære Rodtraade.

Hun gik som en Trods imod Einar. Hun var bleven født for længe siden og havde været til, uden at han vidste det og medens han fornægtede. —

De fulgtes ad langt ud paa Østerbro og talte hele Tiden. Hun havde en behagelig stille Maade at tale paa. Der var noget af dette vegetative Dybsind over hendes Ansigt, som man kan se hos rigtig sunde Smaabørn.

— Om han da virkelig havde det saa ensomt, om han slet ingen kendte?

Jo-o, sagde Einar, jeg kender en Del, men jeg holder ikke af at omgaaes dem, jeg kommer ikke tit sammen med nogen. Det gaar mig... ja vil De tro, at det end-ogsaa er mig pinligt at tale med Dem nu her!

— Hvorfor dog det?

— Jo ser De, Frøken, jeg spiller en Rolle, som jeg egentlig slet ikke kan lide. Jeg har Følelsen af kun at have en Del af mig selv i Brug. Det kommer saa meget an paa, hvilken tilfældig Stemning man er i, naar man træffer sammen med et Menneske, kender De ikke ogsaa til det? — saadan bliver man.

Einar følte, at en Tankerække gryede i ham, der kom en Iver op i ham.

— Naar jeg kommer til at tale med en, samler visse Dele sig sammen og danner et Jeg, maa De vide. Jeg føler altid, at den, jeg taler med, har Ret, det er fordi jeg kan ane hans Inderste, jeg sætter mig i hans Sted. Jeg baade kryber og sledsker for Folk. Det er skam sandt, Frøken. Men kan De saa ikke forstaa, at jeg skyer Mennesker. — Har De ikke ogsaa lagt Mærke til, hvor ubehagelig man bliver tilpas overfor en, der viser Dem Ærbødighed, en der er ringere end Dem — De faar en Lyst til at være god. Sagen er, Underkastelsen virker tilbage paa Dem og gør Dem flov. Jeg har det altid saadan, at jeg maa under, under den, jeg har med at gøre, men saasomt man bøjer sig, bliver man traadt ned. Men, dem, der har traadt paa en, skyer man sidenhen. Jeg har atter og atter prøvet det, jeg har udsat mig for det med

Vilje. Nede paa den gamle Jærnbanevold har jeg givet mig i Snak med Arbejdere. De begynder med »go'e Herre«, og naar jeg saa uvilkaarlig bøjer mig under dem, fordi jeg ikke kan taale deres Slaveskikkelighed, saa forandres Tonen. De ler først vildt ad Morsomheder, jeg synes, jeg maa komme med, de ler mig tilgavns ud for mit ordenlige Sprogs Skyld, naar vi er saa vidt, og inden en halv Time kalder de mig: »du gamle Skvadderhoved«. Ja jeg har ligefrem hidset og tirret nogle op til den mest savlende Foragt ved min Sukkersødme. Naar jeg træffer saadan en Fyr igen — han er maaske Svinebærer — saa føler jeg mig ilde berørt, ikke af ham men af mig selv. — Har De ikke ogsaa prøvet at komme til at le ad en, paa en eller andens Bekostning? Saa er De færdig. De udleverer Dem selv med Hud og Haar til den, De har let ud. De vil være god. — Ser De jeg gaar nu her med et forkert Jeg, jeg har dannet mig forkert overfor Dem fra først af...

Har De ikke ogsaa lagt Mærke til, at man maa rødme paa andres Vegne, krympe sig over deres Dumhed? Kan De se paa en Skuespiller, naar han spiller flovt? Jeg slaar Øjnene ned og faar Taarer i Øjnene af Skam. De kan heller ikke tænke Dem, hvilke Lidelser jeg er udsat for med Opvarterne. At gøre dem flove er det værste af alt, man bliver selv saa elendig, at man gjerne kunde krybe i et Musehul. Jeg gør dem vrede, forstaar De, jeg hundser dem og faar en frisk Følelse op i dem; deres Harme virker sundt tilbage paa mig — i Form af Lussinger, tænker De maaske! Ja jeg vil hellere have en Lussing end et venligt Ord eller en Foræring. Kan De forstaa

det, Frøken. Og alligevel kan jeg bedre tage imod en Foræring end give en bort selv, jeg vil hellere staa overfor en, der føler sig magtglad ved at have givet noget hen, end overfor en, der er lidt flad og føler sig forbunden over at have faaet noget. Det er dumt, men saadan er det.

Men ser De, jeg har ikke noget helt og uforfalsket Selv, det er nok Sagen. Jeg har saa tit lagt Mærke til i Kafeerne — naar en Fremmed blot ser paa mig, faar jeg en mystisk Anelse om hans første Indtryk af mig, jeg faar en Stemning af mig selv, saaledes som jeg maa se ud for en, der ser mig første Gang. Er De med? — Naturligvis, jeg er altfor optaget af mig selv. — Men henvender den Mand sig nu til mig, taler til mig, saa er mit virkelige, reale Selv allerede omformet, jeg rejser mig fordrejet, en anden end jeg selv taler ud af mig, uden at jeg kan forandre det. Jeg har saamænd stablet mig selv saa meningsløst paa Benene mange Gange, at jeg ikke kunde gaa. Men ser De disse — ja her gaar jeg og fortæller Dem noget, som De maaske slet ikke gider høre, blot fordi det er mig selv saa vigtigt. —

Einar tav men længtes efter at køre videre.

Den unge Pige rystede paa Hovedet og smilede. Nej hun vilde gærne høre mere.

— Ja, det var disse Jeg'er, se, de er mig undertiden saa diametralt fremmede, men de indfinder sig uundgaaeligt, naar jeg træffer den igen, der har foranlediget mig til at lave dem, han, vedkommende, er nemlig en og uforandret. Mange af disse Jeg'er var mig dybt forhadte. De vil da ikke have Frøken, at jeg saa skal opsøge det

tilhørende Individ med stundesløs Længsel. Nej jeg skyer ham. Jeg kender en Del, som jeg sagde Dem før, men jeg holder ikke af nogen. Jeg har et eget, bestemt Væsen overfor hver enkelt af mine Bekendte, men hvilket af dem er det rigtige, mit sande Jeg — hvem er mig selv? Men jeg kan heller ikke undvære mine Bekendte, jeg maa have nogen at genkende mig selv overfor. Jeg maa jo snakke med nogen en Gang imellem for at overbevise mig om mit Hoveds Kapacitet. Nu gaar jeg her og har en Følelse af Halvhed, men jeg behøver kun at opsøge min Ven Ramsøe for at komme i Ligevægt. Det er en af mine bedste Venner — han er en stor Bøffel. Men jeg har kendt ham i seks Aar og affyret de raaeste Eder i hans Selskab, jeg befinder mig vel hos Bæstet og holder af ham. — Jeg klarer mig i det hele taget bedst, naar jeg kan være ubehagelig, saa er jeg mest mig selv — ja De smiler — det er komisk ogsaa. Men kan De alligevel ikke forstaa, at jeg helst vil holde Fjendskab med Folk? Saa er mit Sind et frisk Saar — salt. Det er hele Vejen min egen Skyld, at jeg ikke kan finde mig tilrette mellem Mennesker, men kan jeg gøre for det? — Det var det, jeg vilde sagt før, Frøken, at jeg overfor Dem spiller en vis Personlighed, en vis. De maa jo dog indrømme mig, at jeg gaar her og prostituerer mig — det er netop Ordet. Aandelig Prostitution! Ja undskyld. Men ser De, naar jeg har gaaet i lang Tid med mig selv og saa omsider træffer et Menneske — i en By kan man godt komme til at gaa og tie i mange Dage — naar jeg træffer en, saa taler jeg. Jeg bliver ved, til jeg er udladet. Det er en Nødvendighed for mig, ellers . . . jeg stiller mig blot,

jeg maa op med alt. Bagefter er jeg saa herligt nøgtern. — De maa gjerne hele Tiden mindes Analogien. For saa vil De kunne forstaa, at jeg bagefter søger at lægge den størst mulige Afstand mellem mig selv og — Hm! — og det Menneske, jeg har vist mig nogen for.

Einar saa op, den unge Pige gik og stirrede frem for sig med et Udtryk af grublende Alvor og Forlegenhed.

— Jamen ikke sandt Frøken, jeg spiller jo dog en latterlig Rolle. Jeg snakker op og ned for Dem — det er anden Gang, jeg ser Dem, ved ikke Deres Navn. Mit Navn er Elkær. — Jeg gaar altsaa her og taler — egentlig taler jeg kun for mig selv, det er kun mig selv, der forstaaer, hvad jeg har sagt. Jeg ved ikke, hvorfor det er saa nødvendigt for mig at faa krammet ud med alt det. Naa, nu gaar jeg naturligvis ogsaa og vil gøre mig til for Dem. — Naar jeg endda kunde siges at te mig originalt. Men det er langt fra. Tværtimod jeg gaar her og gør private Opdagelser, mærker, hvordan Tanker kommer op i mig, som jeg har set i Bøger. Og alligevel er de mine egne, jeg skal selv personlig æde mig igennem. Jeg er en Type, skal jeg sige Dem, Frøken. Jeg undrer mig tilfældigt over den Skæbne, der synes at hænge over mig, men jeg kan ikke se noget nyt. — Jeg skulde ikke blive ved at snakke. Endskønt nu tror jeg, Frøken, at De kan forstaa min Opførsel den Aften. Ikke? Jeg har skammet mig siden.

Einar stansede, og de stod overfor hinanden og saa hinanden et Sekund i Øjnene. Einar maatte smile.

— Hvad hedder De? spurgte han.

— Jeg hedder Ingeborg, svarede hun og blev igen for-

legen, skulde naturligvis straks pille ved en Frynse med de smaa Fingre.

— Jeg har talt med Forstand, sagde Einar og lo, det er lykkedes mig at faa Dem til at anse mig for god og hæderlig, jeg mærker det paa mig. — Skal jeg sige Dem, hvad jeg mente den Aften, da jeg talte om Lykken. Det er et godt gammelt Dækord, som man kan mene meget med. — Jeg mener noget, som jeg gaar og drømmer om skal hænde mig. Næmlig at jeg skal træffe et Menneske, et eneste, overfor hvem mit Selv kan vise sig helt og siden blive ved at være det. Der er jo noget i ens Væsen, som man sætter Pris paa, ikke sandt, og noget, som man skammer sig ved. Jeg vilde træffe en, der var saaledes beskaffen, at hun — for det maatte være en Kvinde — saa at sige kunde vende alle Magnet-Eenhederne i mig den samme Vej. Som jeg gaar nu, er jeg jo meningsløs — en negativ Kraftmængde, som egentlig slet ikke er, før den positive Modsætning kommer til. — Ja det forstaar De ikke. Undskyld, nu taler jeg igen med mig selv. Men lad det være min . . . naa men det havde jeg for Resten ikke tænkt over før. — Lad os holde os fra Elektricitetslæren. Men tænk Dem, at jeg traf en Mand, over for hvem jeg følte mig ubøjelig og frygtløs, klar og stærk — det maatte være en Mand. Det er for Resten kun hændet mig een Gang. Kan De saa forstaa, hvad jeg mener. Jeg trænger til at føle mig som et Individ, jeg længes efter at faa Ro i mig selv, det bliver ikke før jeg træffer denne ene Kvinde, som af sin Natur er den rette. De maa ikke tro, at jeg ser paa Sagen som noget forudbestemt, fra Begyndelsen afgjort.

Nej men hvis det nu blev saadan, at jeg traf en Kvinde, der blev bestemmende for mit Liv, saa lever hun naturligvis nu. Mit Haab er saa stærkt, hun gaar et Sted, ja det er underligt alligevel. Men selvfølgelig er det kun min egen Tro, der spiller mig et Puds. — Ved De, hvordan hun skulde være? Jeg vilde frem for alt, ja jeg vil ene og alene have, at hun skal være mig hengiven, jeg vil føle, at En har sat sin Lid til mig alene og sætter Pris paa alle Ting hos mig — det skal binde mig sammen. Jeg vil ane hendes Stemning af mig selv, min Person, jeg vil faa en Følelse af hendes Hengivenhed i min Sjæl. Jeg, der kender mig selv saa vel og er saa ligegyldig ved mig selv gennem Vane fra Barn af — jeg kender jo mine Ribben, Knæskaller, hver Negl, — jeg vil fornyes gennem en andens friske Vurdering, jeg vil ane hendes Vurdering og hendes ærlige, sanselige Lyst ved min Nærværelse, derigennem vil jeg føle min Værdi, og det . . . ja saadan forestiller jeg mig det.

Einar stansede og tav, hans Stemme var bleven usikker. Han saa paa den unge Dame, hun stod ogsaa stille. Men hun vendte sig til Siden med et flovt Udtryk.

Einar fortød i al Almindelighed hvad han havde sagt. Det var nok sandt, Ordene var heller ikke falden ham i Munden før, saa at han skulde skamme sig over at kopiere sig selv. Men hvorfor gaa og sludre! Desuden følte Einar sig utilpas ved de Opdagelser, han havde gjort med Hensyn til sig selv nu igen, han blev mistænksom — hvad mon alt dette nu var et Tegn paa? Einar løste Pavsens med en Latter, der skulde slaa alt hen, han havde sagt. De gik videre.

— Hvad skal De paa Østerbro? spurgte Einar.

Hun havde et Ærinde, men hvis han vilde vente lidt et Sted, saa kunde de jo følges ad tilbage samme Vej.

— Kunde De ikke faa Ubehageligheder, hvis nogen saa Dem sammen med mig?

Hun rystede paa Hovedet og saa ligesom andægtig frem for sig.

— De ser ud, som De var i Teatret og saa et Stykke, De ikke forstod, et De vidste var genialt og fuldt af dybsindig Visdom — f. Eks. »Gøngenhøvdingen«, sagde Einar irriteret. De gaar da vel ikke og bilder Dem ind, at jeg er en Fanden til Fyr. For Guds Skyld, gaar De ogsaa og venter paa en Mand, der skal komme fra Kulissen og kværke Dem, skænke Dem Deres Livs Feststund ved et eller andet maskeret Slagtertag — vel at mærke maskeret. Men der tager De sandelig fejl af mig. De skal ikke regne, at jeg nu ogsaa gaar og indstiller Øjnene paa dump Mandighed. — Det skulde undre mig, Frøken, om Deres Nysgerrighed vilde vare ret længe, naar De lærte mig rigtig at kende. Jeg er nemlig raa, Frøken, ikke maskeret men nøgtern, kritisk raa. De skal altid finde mig parat til en Kynisme, jeg bugner af Lyst til skaanselløs Analyse — uden lyriske Armfagter. — Naar jeg kommer og kører op med noget af den Slags, plejer Damerne at gaa. Saadan en Karl er jeg. — Skal jeg for Resten sige Dem, hvorfor jeg er genegen til Kynismer. Jo det er en Ligevægtsudsvingning — jeg bliver altid raa, naar jeg kommer efter, at jeg har været servil, det er en Slags Oprejsning, jeg giver mig selv. Det har jeg aldrig tænkt over før.

Einar lo.

— Man burde tie stille, sagde han i en anden Tone, det blotte Ord er Prostitution. Jeg har knap faaet sagt en Sætning, før jeg straks ærgrer mig over den og synes at jeg maa gøre det godt igen med en ny Sætning; den er der ogsaa noget ærgerligt ved — og saa fremdeles i al Evighed. — Aak ja!

Einar snusede og studsede gennem Næsen, som om han befandt sig i et ganske almindeligt Humør.

— Jeg er kommen ind i en Stemning og bliver ved at glide, sagde han, stærkt afbleget i hele sit Væsen — jeg tror, jeg vil sige Dem Farvel Frøken, og tie igen nogle Dage.

Han saa pludselig op.

— Jeg faar vist alligevel ingen Fornøjelse af Dem, jeg har forkludret det hele fra først af med min Aabenmundethed. —

Einar følte Ondskaben stige uimodstaaeligt i sig, han syntes, at han maatte gøre den unge Pige Fortrød, saare hende — hævne sig paa hende.

Hun saa bebrejdende paa ham — koldt, og hendes Næsebor rørte sig ganske svagt. Men der var noget højst truende ved den lille Bevægelse af de hvide Næsevige.

— Ja jeg er en Klown. Men havde De været anderledes til at begynde med, saa var jeg ogsaa bleven anderledes, sagde Einar, han fortrød øjeblikkelig Ordene, han fortrød alt, hvad han havde sagt, og blev ophidset, vilde sige endnu en hel Mængde — men pludselig rakte han Haanden frem og sagde Farvel, barsk og høflig og med

et anstrængt Mørke over Brynene — som en, der er udmattet af at regne. Han gik hurtigt sin Vej.

I nogle Dage fortæredes Einar af Vrede mod sig selv.

Men lidt efter lidt svandt Skamfølelsen, og tilbage blev en bitter Undren overfor hele denne Historie. Einar gik og sang den gamle Vise om Uformuenheden, indtil den lød for ham som et Refrain, der er i hver Gadedrengs Mund. Pift, pift! Kunde han flaa dette stupide »Rundt paa Gulvet« ud af Hovedet! En ny Sang! En blank Vise om Solen og om Kys paa Pigernes Bryst. —

Imidlertid svækkedes Einar af søvnløse Nætter og Svækkelsen afstedkom mere Søvnløshed.

Det hændte Einar en Gang midt paa Gaden ved højlys Dag, at alle Funktioner i hans Legeme pludselig stod stille, han var et Nu bevidstløs; men just som han vilde række Armene frem for at falde paa dem, stod han og var i Orden igen.

Den Slags smaa Uregelmæssigheder fylder kun lidt i ens Liv, Einar lagde ikke meget Mærke dertil forholdsvis. Han saa sin Tilværelse i de almindeligt menneskelige Sammenhænge og undrede sig mest og utaalmodigst over denne ulykkelige Gliden udenfor, denne tiltagende Samkvemsløshed.

Tredie Gang Einar Elkær traf Ingeborg var i Nørrebro's Teater. Han sad paa Gulvet og opdagede hende noget længere fremme i en af Sidelogerne. Hun sad i en kostbar sort Kape med stor Hat paa. En anden Dame og to Herrer var i samme Loge.

Ingeborg havde set ham, hun vendte tit Hovedet og

saa paa ham. Det blege Ansigt var saa alvorligt, havde en egen Kvindestilhed — det var et Barns Ansigt og et gammelt Menneskes Udtryk. Ikke Spor af Koketteri, hun var ikke bange for at vende Hovedet og se længe paa ham. Hendes Blik var en Gaade, hvad betød Mildheden deri og den grundende Fortænkthed, hvorfor opsøgte hun hans Ansigt mellem alle de mange der i Salen?

Vist over en Snes Gange den Aften hændte det, at Einar kom til at fare derhen med Øjnene, og han mødte hver Gang Ingeborgs sært dvælende Blik. Spurgte hun om noget, var der noget, hun ikke kunde fatte — hvad vilde hendes tunge Øjne? Hun saa ikke bort, fordi Einar mødte hendes Blik.

Men medens Brandere og Halløj mængedes sammen oppe paa Scenen, og Folk klirrede med Knive og Glas, sad Einar og blev højtideligt vemodig, en uforklarlig Bevægelse greb ham og steg, han sad med uroligt Bryst og kunde gjerne grædt af Taknemmelighed. — Et Menneske havde udvalgt ham midt iblandt en Mængde andre, som han følte sig aldeles forsvindende imellem. Og han saa kun dette hvide, skønne Ansigt mellem alle de andre.

De blev ved at se paa hinanden, deres Øjne mødtes over Folks Hoveder. Saaledes kan der væves en gylden Traad gennem Forvirringen, tænkte Einar. Over Landevejen gaar Luftens Vej for Fuglene.

Da Forestillingen var forbi, skyndte Einar sig ud i Vestibulen for at faa Ingeborg at se, naar hun kom ud. Han tænkte sig, at han maaske ogsaa kunde komme til at tale med hende. Medens han ventede, havde han

endnu en Højtidsfølelse, eller nu mærkede han først, at han havde haft den, han havde samme Efterfølelse som Kirkegængere, naar de gaar hjem.

Ingeborg kom sammen med de andre tre, hun gik først og noget i Forvejen, hun skyndte sig gennem Vestibulen med nedslagne Øjne.

Men nu lagde Einar først rigtig Mærke til de andre tre. Herrerne var ham ubehagelige. Og den anden Dame var ikke til at tage Fejl af — hun var smagfuldt malet og juvelbesat.

— Hvor blev Ingeborg af? sagde hun med krumhalset Silkefornemhed.

Ingeborg sad allerede ude i Droschen, de andre tre steg op til hende under megen Munterhed. Den ene af Herrerne sang Gerner efter og var henrykt. Og da Droschen kørte, fik Einar endnu et lille Farvel, et Omkvæd, som blev nynnet inde i Læderburet:

— Vil du hilse din Mor!

Da Einar gik hjem, tænkte han over dette besynderlige Udfald af Historien, og fyldtes af sære, tvivlende Tanker. Han havde egentlig ikke troet, at Ingeborg... men der kunde jo ikke være Tvivl om, at hun hørte til den finere Demimonde.

Men det, der undrede og ængstede Einar var Pigebarnets særegne Holdning overfor ham. Han havde ikke en eneste Gang mærket Professionen, selv nu bagefter vidste han, at han ikke havde; hans Væsen maatte have fremkaldt Mennesket i hende. Først følte Einar en Slags Sejhed over dette, men der kom snart en dunkel Ængstelse til. Hvad var det for noget hos ham? — Hvor-

for havde Ingeborg tillagt hans Ytringer om Vejret en hemmelighedsfuld Underbetydning? — Der var en vid Forskel mellem hendes næsten andægtige Lytten og saa hin professionelle Underfundighed. Einar kendte »Maaden« saa nøje, at han ikke tog fejl her, Sagen var ikke den, at hun havde gaaet og forstaaet Seng, naar han talte om Regnvejre, og danske Kronestykker, naar han talte om Solskin. Nej der var noget andet. Han havde tydeligt nok udøvet en Magt over hende; hvorfra stammede den? Einar kendte Kvindernes Hang mod de mørke eller blot tilsyneladende mørke Mænd — men var det Humlen her? Han kunde ikke klare sig det.

Det var et stift Stykke alligevel! Hun havde ikke taget ham for en Mand en Gang, havde ikke anskuet ham som en Betaler. Død og Pine, der aabnede Udsigten sig nok. Hun vilde naturligvis have erklæret ham sin Skam med det første og foreslaaet ham et platonisk Forhold!

Einar følte Ydmygelsen hede sig om Ørene. Skulde dette Pigebarn virkelig have anet, at han stod i Begreb med at hæve sig over det timelige — de jordiske Ting? Ja for det var jo ogsaa en af Kvindernes dybe og mystiske Drifter — Neutrumslængslen. Deres rasende Enten-Eller!

Det hele kunde maaske forklares ganske naturligt, hun var simpelthen forelsket i ham, vilde »ud af det«, ansaa ham for tilstrækkelig fjoget. — Nej, det hang ikke saadan sammen, hun havde ikke spillet nogensomhelst Komedie.

— Einar fyldtes med taaget Selvmedlidenhed, han havde atter rørt ved dette fremmede, der ængstede ham — han havde en Frygt i sig for at være inde paa en

vild Vej, en farlig Vej. Der hvilede noget skæbnesvangert over ham.

Ingeborg fik Einar aldrig siden at se, men han glemte hende ikke. Alt hvad der var hændet, kunde se ubetydeligt ud, men hun havde faaet hans Hjærte til at røre sig, det var meget for ham. Og dog kunde Einar ikke tænke paa hende uden at komme i bitter Sindsbevægelse og rase.

VI.

Einars Tid gik hen i Ørkesløshed, han bestilte ikke andet end at løbe sig varm som en tom Kværn.

Omsider tog han sig sammen — eller lod sig falde helt, han opgav sine Studier. Han vilde se at blive Menneske, inden han lagde sig efter en Profession. Det kunde nok ikke nytte at blive Polytekniker, naar han ikke kunde tælle til fem. Selv Tallene faldt ham ud af Hovedet som løse Tænder. Han var mere end træt af at spejle sig og se sin aandelige Skørbug.

Saa købte Einar da en skønne Dag Billet til Amerika.

Da Skibet var udfør Kronborg, stod Einar paa Dækket og følte ikke en Gang sømmeligt Vemod. Han tændte sig en tyk Snadde og undlod at citere nogen Digter. Men da det sidste Glimt af Danmark flød i Taagen, tænkte Einar, at han saa sit Land for sidste Gang —

— Einar fik det ensomt paa Rejsen, han var ikke længe om at blive isoleret. En af de første Aftener, da de sad nede i Kahytten og spiste, faldt der en Passager ned ad Trappen med et Rabalder. Alle omkring Bordet lo hjærteligt. Men da Mennesket skreg som en Gris, og det viste sig, han havde knust Knæskallen, holdt de op allesammen saa nær som Einar, der ikke kunde lade være

at le videre. Han lo, indtil Tavsheden om Bordet og Blikkene paavirkede ham, saa blev han siddende med et flovt Konfirmationssmil. Einar tørrede sig og fik sig gjort alvorlig. Men Trykket, de havde udøvet paa ham, bragte ham til at stejle, de var dog nogle Hyklere, hvad havde de over ham at dømme. Han gloede rasende rundt. Efter den Dag var Einar alene og kom til at passe sig selv.

I Nordhavet fik de svær Sø med Byger.

Skarpe, raa Dage! Solen kom af og til og tindrede i de klare Draaber, der hang paa Vanterne og bævede i Blæsten. Bølgerne væltede sig som Rygkamme af uformelige, skumsvedige Dyr, der brødes.

En Morgen laa der tre stejle Skær langt tilvenstre, Europas sidste Forposter. Brændingens Skumtunger slikkede lydløst op ad dem og blev staaende et Par Øjeblikke som hvide Protuberantser. Havet var aldeles glat og hævede sig i lange, brede Gulve, aandede i sin Vælde. Langt ude kom der en mørkeblaa Stribe — den blev bredere, det var en Byge. Der blev saa stille paa det store Skib, alle tav. Havet blev dybt mørkegrønt og plettet. Et Par Alke laa derude — Bølgegangen kom hurtigt og køligt, svære Skyer rejste sig. Skibet tog til at hæve sig i Vandene og ligesom puste sig op imod Striden. Og pludselig var Luften sribet af Snetykning tværs over de store, hule Sejl. Søerne bugnede blaagraa som Brudflader af mægtige Flintesten, de var smaarynkede og prikkede af den ilende Sne. Synskresen var kun faa Favne borte, Ryk og Sæt gik gennem Skibet. Saaledes stævnedes de ud paa Atlanterhavet.

En Aften da Einar stod ude i det stormfulde Mørke

og saa paa Køl vandet, hørte han en lille beskeden Klokkelyd nogle Alen borte, det var et Klemt fra Loguret. Med lange Mellemrum faldt der ligesom et lille Lyddryp ned gennem Mørket. Da mærkede Einar Evigheden om sig. Havet vred og sled sig som flydende Uhyrer i Natten.

En Dag stod der Byger rundt i Horisonten. Havet hævede sig i store besværlige Mængder. Einar kom til at se langt ud i det urolige, skælvende Hav og der — under de fjærne Byger — vandrede en mægtig Bølge ensomt afsted som en olivengrøn Høj — den holdt sig et Par Minutter, saa sank den sammen og jævnedes ud i Havets Ensformighed. — Da slog en Lue op i Einars Sind. Den ensomste Tanke af alle Tanker brændte ham. —

Paa enkelte Solskinsdage kom der Delfinsværme og legede ved Skibet. Alle Passagererne stod og saa paa dem. De tog sig nydelige ud med deres vaade Buge, de hoppede op af Bølgerne med en pludselig Ynde, man kom til at tænke paa Æblekærner, der smuttes ud mellem to Fingerender ved et Tryk. Havet flød og boltrede sig, tæt inde ved Skibssiden kunde man skimte de snare Dyr, der pilede under Vandet som Skytter i en dunkelgrøn Væv. Einar stod og tænkte paa, hvor morsomt det kunde være at skyde efter dem med Harpuner.

Men en Morgen var Einar ganske alene paa Dækket, der var endnu ingen kommen op i det graa og stormende Vejr. Kaptajnen og Styrmanden stod paa Kommandobroen. Og en Gang, da de netop var omme paa den anden Side, fik Einar alene en Hval at se ikke langt borte — den strejfede Luften med et centnertungt Stød

og rodede sig straks ned igen. Einar grebes af en mærkelig Glæde, fordi han alene havde set den; det var som følte han første Gang Havets stumme Ensomhed. Den Hval kunde ligesaa godt ikke være bleven set — og ingen havde vidst noget om en Hval i det vide Hav — Einar stod og kunde ikke forklare sig sin dybe Bevægelse — han havde været Ansigt til Ansigt med Havets raa Øde.

— — —

Der skete noget med Einar en Dag, efter at han var kommen til Amerika. Han forestillede sig, at en Del Hjærneceller kunde have delt sig midt over — eller hvordan det hang sammen — han kom igen bagom sig selv. Men det gik saaledes til: Han sad paa et Tagkammer i Brooklyn og saa ud over Byen. Det var om Formiddagen. En løs Støvregn faldt, Skifertagene glinsede gennem Sløret, og dybt nede paa Gaden randt og rislede Vandet. Einar hørte store Vognhjul rumle, Byen summede kuet under Regnen. Gavle og Spir svømmede i Taagen, og langt ude i det hvidlige skimtedes Skyskraberne i New-York som vage Luftbilleder. »Worlds« gyldne Kuppel svævede i Luften.

Medens Einar sad og saa ud, havde han et Tryk paa Bevidstheden, han sporede ligesom en Bestræbelse . . . han saa et Bundt Telefontraade hænge ude i Luften, de svajede lidt, og Regnduggen smeltede derfra i hvide Draaber. Nu følte han, at en Lighed foresvævede ham, der kom denne gelatinøse Fornemmelse i Hovedet, den Følelse af buldrende Uro, som ledsager den vanskelige Opdukken af noget glemt og begravet. Tillige følte han en vis Tung-

hed, som han syntes, han skulde kende — en Anelse om at nu skulde noget gaa itu . . .

Og saa huskede han en Nat hjemme i Fiolstræde, da han pludselig var vaagnet, ved at Vinden puslede og fingrede paa Ruderne, slang og lullede udenfor. Han havde lettet sig i Sengen og set Maanen halvt skygemt skinne paa en dugget Telefonraad, der hang tværs over Gaarden. Draaberne faldt dybt ned fra Lindetræet. — Da havde han følt en Længsel den Nat, hans Sjæl havde rejst sig i Mørket fortærende vild, som var den vaagnet af Skindød langt nede i Jorden, og havde skreget i Aandenød — dyrisk som en Kvinde, der strejfer om i Skoven efter Mand. Alverden havde han krævet, alle Steder skulde være hans, han vilde se og have alt. Det havde været, som om intet andet kunde læske og befri ham end fraadende Galsskab og Krampe.

Endskønt han allerede den Gang vidste, at Længsel er stedløs — kun noget i ens Sind, saa sad han dog nu igen her i Brooklyn med samme Følelse som Pigen, da hun satte Stumperne sammen og sagde, at saadan havde de siddet.

Einar fløjtede. — Han var altsaa en Sværmer lige til Benpiberne, en Dansker af Slagsen. — Rejser til Amerika med Banditforhaabninger — snylter paa Pacifikbanen — Roaring champ — ensom Grav paa Heden! —

Einar havde været inde i en saloon for et Par Dage siden, en rigtig Tyveknejpe. Der var lavt til Loftet derinde, fire tramps sad og spillede Kort. Poker! Poker for Satan! Naar Røgen sved dem i Øjnene, mens de gav Kort, klæbede de deres Cigaretstumper fast under Loftet.

Ingen lo ad det, ingen fandt Paafundet andet end hensigtsmæssigt. Men Einar saa paa disse Cigarretklatter, der hang hjælpeløst under Loftet og osede, og han fyldtes af Humor, fik Brystet fuldt . . .

Nu digtede Einar videre, mens han sad i sin Stol. — Mylord! skulde han have sagt til en af disse Tyveknægte, exkuse me, please to knock me down with your bowie-knife — I must fight. I am a Dane. If I return without wounds, my countrymen will laught. Do spit me in my face!

— Men idet Einar stirrede ud paa Telefontraadene, der hang skimlede af Regnen, og efter at disse Tanker var gaaet gennem hans Hoved, følte han Lede. Alverden laa ligegyldig foran hans Øjne.

Da rantes Einar pludselig af en Tanke — han strøg sig over Panden, der, hvor han sad. Han var kommen til at tænke paa, hvordan saa meget i Sindet kan bedrage og faa Udseende af at ligge udenfor. Da han var Barn havde han faaet en Følelse af Mystik ved Synet af det Rum, der er mellem Skruerne i en Violinhals. — Saadan rakte der sig Fangarme ud af Sjælen, og naar det krillede spontant i Spidsen af dem, trak man dem ind og troede at have fanget noget. Gud ved, om der ikke et Sted i Verden stod en blind Tigger ved et Gadehjørne, en blind Tigger, der en Gang imellem tog sin tomme Haand til sig, fordi han fik en Møntfornemmelse i den . . .

Og nu faldt det Einar ind, at hans Sjæls iboende Længsel, som saa ofte og nu igen havde narret ham, kunde være en dunkel Vilje efter at blive en anden og en ny. — Ja, og naar han følte sig delt i to, maatte den

ene være et bedre Menneske, som førte sin Tilværelseskamp i hans Sjæl og skreg af og til. — Og kunde der ikke tænkes en Kønssdrift i højere Forstand — Længsel efter en ny Slags Menneske — eller Utaalmodighed overfor det gamle — Haab om Usplittethed —

Einar rejste sig urolig, i en sælsom Spænding. Hans Humør var bleven lyst, han gik ud for at trave i Gaderne.

Medens han saaledes gik rundt allevegne og snusede til alt muligt, kom han til at tænke paa, hvor underlig en Kurve han beskrev i Rummet, han tænkte sig Linien lagt i alle Krinkler og Snoninger. Hans Liv var en sær Tegning. Men ethvert andet Menneske beskrev ogsaa sin labyrintiske Vinding i Luften. Det var kun nogle faa Narre, der tænkte over det. —

En Timestid efter stod Einar bagpaa en Sporvogn, der kørte gennem Schmitstreet. Han var i herligt sorgløst Humør og inddrak begærligt Livsens Aande.

Pludselig blev der Hurlumhej i en Sidegade, de lige havde passeret — Klemten — og en Brandvogn kom i fuldt Firspring om Hjørnet, indhentede Sporvognen og jog den forbi. Gaden var smal. Kuskens Øjne stod som to Gløder i hans Ansigt, han holdt Tømmerne i strakte Arme, hans Knoer var hvide. Det var en svær Vogn, og Stenbroen var hullet. Mænd med blanke Sydvesthjelme hang rundt paa Vognen og holdt sig fast, de fjedrede stift i Knæene.

Einar saa paa de vidunderligt dejlige Heste, og det slog ham for første Gang, hvor sært et Dyr Hesten er — et fabelagtigt Hjortedyr med den næbagtige Forlængelse af Kraniet og Mulen saa komisk anbragt i Spidsen. Einar

saa, at de trak Vognen — han kom paa de Rene med, at han i hele sit tidligere Liv kun havde set et »Køretøj«, en Vogn, og Heste, der løb foran. Men det stærke Syn bragte Einars Sind til at sulte efter endnu voldsommere Indtryk. Han gik over i en anden Vogn og kørte i Triumf til Brandstedet. Han maatte paa Sjøv, Dagen skulde fejres. Solen skinnede. Regnen var ophørt. —

Der brændte to store Fabriker. Hvor Luerne slog hede og sataniske op i den lyse Dag! De var næsten usynlige, de steg imod den hvide Himmel og var endnu hvidere — der kom kun meget lidt Røg — Luerne strakte sig saa skærende klare og vilde — det lød som blev der slaaet i Luften med kæmpestore Duge og Sjaler. Begge Fabriker var af Træ, de fattede op i to uhyre Baal, som om Jordens indre Ild stod lodret op fra to Huller i Jorden.

Den ene Fabrik styrtede sammen — et Lager af Jærnfeltsenge kom til Syne, et sammenbunket og filtret Husfuld gloende Jærn. Og da en Sprøjtestraale blev rettet derimod, sønderdeltes Vandet af den Helvedes Hede og blev til Ilt og Brint, som eksploderede — Luften revnede med et Dunk, og Luerne rejste sig vanvittigt højt som for at favne Himlen. Det var et Gudesyn.

— Nogen Tid efter stod Einar oppe midt paa Brooklynbroen. Han havde sagt dæmpet for sig selv, at denne Bro var et Digt, et lyrisk Mesterstykke, den var som en af Mose Bøger — han havde læst Broncetavlen med Mændenes Navne og skammet sig over ikke at kende dem — nu stod han og saa ud over New-York. Der var Skyer paa Himlen, store Bydele laa i Skygge — og langt, langt borte traadte andre Husdynger frem af Taagen, idet Solen

skinnede der. Død og Evigheds Plage hvor den By var uhyre stor! — Men som Einar stod der, følte han Lyst til at skræve over det altsammen — han mindedes Kolossen paa Rhodus — vade oveni Bunken! . . .

Og da var det, at Einar pludselig fik en Følelse af, at alt hvad han saa, hørte Forhistorien til — han stod og saa paa noget for hundrede Aar siden — en sær Angst kom over ham, som eksisterede han ikke rigtigt. Men i samme Nu tænkte han to Ting ved Siden af — for det første huskede han, at dette var hændt ham en Gang før — oppe paa Rundetaarn en Solskinsdag, da han var glad og let. Og den Gang var han steget ned og havde slaet sig for Brystet i tyk Forvisning om at være et genialt Individ. Men for det andet fik Einar i samme Moment fat i, at denne Følelse, han her just havde, skyldtes en særegen Tilstand i hans Hjerne — noget i Slægt med Dobbeltbevidsthed. Han tænkte over Tingene, mindedes et Mineral, som bryder en Lysstraale dobbelt — naar man ser igennem det, tror man altsaa at se to Genstande, hvor der kun er en. Han mindedes at have læst, at Schopenhauer havde ladet sig narre af dette, som man kalder Dobbeltbevidsthed. — Men hvorfor antog nu Einars Hjerneceller en Tilstand, der gav Sanseindtryk Skær af at komme fra noget fortidigt, hvorfor stod han og svulmede af en Stemning i Imperfektum? Einar vidste det ikke, men han kom ikke i Forlegenhed, han var i stort Humør. Der havde han nu opdaget, at han havde noget tilfælles med Schopenhauer. — De havde næsten samme Slags Mugpletter paa Pæren. Ergo . . .

Naa, men det var lige meget. Denne Verden var herlig.

Einar følte Luften om sig som usynlige Piger, der kyssede ham og klappede ham. Han hævdede sig paa Tærne og følte Lyst til at styrte sig ud over Rækværket ned i Flo- den. — Hvis han havde gjort det! . . . Maaske var han falden lige ned paa et stort Dampskib og havde slaaet det totalt læk . . .

Einars Himmelglæde varede hele Dagen.

Men det var den eneste gode Dag, han havde i New-York. Næste Morgen vaagnede han med beklumret Hoved og med Sindet fuldt af død Tyngde som ellers.

Han var henne at se paa Tomten, og den saa sørge- lig ud. Midt i en Hob forkullet Tømmer, som drev af sodsort Vand, stak et kolossalt Drivhjul af en Dampma- skine frem, det stod stille og var allerede rustent. Den store Mødding af sammensunkne Feltsenge dannede lige- som et Forvirringens Fletværk af Udglødethed og nedslaaet Mod. Et klamt og raat Billede paa forstenet Haabløshed.

— Som i gamle Dage maatte Einar gaa midt ad Ga- den eller snige sig langs Husene og over Trappestenene af Uro mellem Mennesker. Han gik i disse Klofter af Larm og Brag og med utalte, hidsige Mennesker paa Bunden. Deres Smaaagtighed og Skidenhed meddelte sig til hans Sind, saa at han hadede sig selv.

En Dag gik Einar paa Broadway. Det var Regnvejr. Da saa han en gammel Kone, der sad ved Foden af et Hus, et himmelhøjt et, hun sad lige ned paa Fortovet, opad det favnebrede Granitfundament. Paa Skødet havde hun et lille Musikinstrument med Sving til at dreje rundt, og ovenpaa det stod et lille Blikbæger.

Den gamle Kone drejede paa Svinget med sin Mumie-

haand og saa ud paa Menneskestrømmen, der flød hende forbi; hendes Øjne var døde, næsten lamme i deres Blik. Regnen sivede ned — men Musiken kunde slet ikke høres. Einar vilde ruske i hende og sige: Jamen det kan jo slet ikke høres i Larmen! han blev ude af sig selv og vilde give hende Penge; men han gik bare forbi — blot fordi han var i Gang. Og der var længe i hans Sind en Sorg over Frugtesløshed — til han kom efter, at det var hans Beslutning, der maatte vibrere sig til Ro ligesom Ekko mellem to Mure, denne Smule Impuls havde ogsaa sin Modstræben, den vilde i alt Fald gøre en Del Vrøvl, fordi den maatte dø, inden den havde levet.

Da Einar kom tilbage nogle Timer efter, sad den gamle Kone der endnu og drejede paa Svinget; der laa et rødt Pengestykke i Bægret. Einar bøjede Hovedet ned og hørte nu virkelig nogle spæde, læspende Toner, som Gadebraget slugte — Brudstykker af en kendt Melodi. Einar havde danset til den en Gang, han mindedes en lys Pikkolofløjte. — Efter den Melodi havde lette Danserinder svunget sig et eller andet Sted, eller maaske havde en sat Tekst til om Solen og om Kys . . .

— — —

I Trappegallerierne op til Brooklynbroen er der mange hundrede Bærepiller af sammennittede Jærnlægter. Paa alle fire Sider af hver Pille — selv dem, der staar afsides i Hjørner — er der i Brysthøjde en stor aflang Plet paa den smudsgraa Maling, den er fremkommen ved at man har stroget Tændstikker af der. Der maa en Mængde Tændstikker til for at frembringe saadan en Plet. Luftbanerne i Gaderne bæres af samme Slags Piller, og hver

af dem — der er et meget stort Antal — har i Brysthøjde det samme Mærke af Tændstikhoveder. Det er endda ikke ret hyppigt man ser nogen stryge Tændstikker af paa disse Steder, Amerikanerne kommer ikke i milelange Processioner og tænder Pakker ad Gangen for at faa Pletterne store.

— Saa mange Mennesker færdes i New-York, blot Tobaksrygere, og alle til Hobe var de Einar ligegyldige. Han var ikke glad og syntes ikke, han kunde blive det. Han befandt sig ilde mellem Folk.

Nogle Dage var han søgt ud paa Landet, ud paa Long-Island.

Der traf han en Trup Indianere. De dansede Krigsdans for Betaling og foreviste sig. For Pengene købte de en Bede, som de stegte ved et Baal og aad. Da de havde ædt, sov de paa Jorden, hvor de laa, stoppet til Struben, og Maden gik igennem dem, mens de sov, uden at de rørte sig af Stedet.

Mørket faldt paa, Einar sad en Timestid og betragtede Indianerne, som de snorkede om Baalet. Det faldt ham ind, at der maaske kunde komme noget ejendommeligt op i ham ved at være sammen med disse Bæster — ved en Slags Induktion. — Han tænkte paa, at han godt kunde skære dem ihjel en for en, mens de var bedøvede af deres Forædthed. Denne Tanke var bestialsk nok. — Einar kom i Tanker om en Gang i Tivoli, da han stod og saa paa Aber i et Bur. Han var gaaet op i deres lunefulde, hastige Liv og havde virkelig faaet fat i et Par Fornemmelser — noget underligt som Abelvivelsesfølelse. Var det nu en Erindring, en ældgammel Slægtserindring, eller

stammede Følelsen fra hans Evne til at identificere sig med hvadsomhelst? — Hvis sidste Fald var rigtigt, saa forstod Einar nu, hvorfor han havde faaet denne havraa Stemning da han saa Hvalen i Atlanterhavet — han havde formaaet at identificere sig med den, fordi han var alene og upaavirket af andre. Men hvad betød denne Evne hos ham? — Saadan rent overfladisk set betød den, at han var en Lerklat, som enhver kunde komme og aftrykke sine Fingerlinier paa. Den første den bedste kunde faa Abelvisefølelsen op i ham. —

Før Einar gik, saa han endnu en Gang rundt paa de snorkende Indianere — Høvdingen eller Formanden laa med det ene Øje rolig aabent — det lukkede sig i et Nu, da Einar saa det . . .

— Inden Einar tog hjem igen til Danmark, var han en Aften i Teater og saa et Lystspil. Der var en ædel Negerpatriark deri — Stykket var halvt tragisk — en der lo Retskaffenhedens syge Latter, Hir hir hir, naar han fik en Teglsten oven i Hovedet.

Einar kom til at se ned i Orkestret og lagde Mærke til, at han hørte Fløjten fremfor de andre Instrumenter, naar han saa paa den. De andre blev ude i Bevidsthedens Omkreds som et Akkompagnement — Valdhornets Murren anedes. Medens Einar sad og lyttede, mindedes han en Gang han havde spist Haresteg og faaet et Hagl mellem Tænderne. Han huskede den underlige Stemning derved og forstod nu, at han var kommen til at tænke musikalsk den Gang. Der havde været noget som Musik ved den Række af Ideassociationer, der udløstes — Hare — Hede — Bøsse — Jæger — Hund o. s. v. Men den Gang

havde han ikke faaet fat i Ideforbindelserne. Det kunde han nu, og derfor paavirkedes han ikke mere af Musik. — I hans første kaotiske Ungdom gjorde Musik ham gal, farlig for Omgivelserne som en Stenaldervild. Der maatte være noget atavistisk virkende ved Musik. At en Hund gav sig til at hyle, naar man spillede, hang maaske saadan sammen, at den faldt tilbage til Ulvetiden. — Herved kom Einar til at tro, at Musiken følger samme Love som Ide-associationerne. En vis Tone vækker ikke alene sin Lige men ogsaa Over- og Underklange, hvad der svarer til Forestillingernes Maade at associere sig paa. Einar havde ogsaa tit mærket en sammensat Tankeproces, der fik ham til at huske det, man i Musiken kalder Interferens. Kan-13ske var Bevidstheden en musikalsk Svingning af Hjær-
nens Molekuler. — Men hvis alt dette var rigtigt, saa maatte man snart have en ny Slags Musik . . .

Einar saa sig om i Teatret paa alle Tilskuerne, som var dybt grebne af Skuespillet. Negerfaderen græd for Tiden. Einar hævdede sig i Sædet — mildest talt med Selvfølelse — og indesluttede Rummet i et Foragtsens Blik —

Men da fik han Øje paa en Mand, der sad et Stykke borte i en af Logerne. Han var meget bleg, han sad og vendte Ansigtet til Siden og nedad, holdt Øret mod Scenen. Han saa ud, som om han sad med nedslagne Øjne; han havde et Udtryk af Kummer og Alvor som en, hvis Lidelse slumrer og hvis Graad er stillet. Han var blind.

Rolig sad den blinde og lyttede, faldt der en Vittighed — o: en Teglsten — saa gled hans Mund tyst og ydmygt op — han lo for sig selv. Men naar de andre lo ad noget morsomt, som de saa, sad han alvorlig uden nogen Bit-

terhed — som et kertelsvagt Barn. Smilene paa dette blege Ansigt var saa tynde, næsten som om de bad om Forlov. Ja han var ydmyg, han nøjedes med en lille Del af Skuespillet, han famlede med sine hvide magre Hænder om Lommetørklædet og Stokken. —

Einar mindedes, at han en Gang havde kaldt en Mand Plebej, fordi han vilde leve efter at have faaet sit ene Ben amputeret. Nu følte Einar, at det var haardt sagt og alligevel sandt. — Men hvad skulde han saa sige til sig selv, naar han for hver Dag der gik blev mere og mere enbenet paa Sjælen!

Alle de Gange Einar havde grebet i Livet og mistet Taget randt ham i Hu. Han sank paa Stolen, vilde helst gøre sig lille, for at ingen skulde se ham.

Det blinde Ansigt plagede ham, tirrede ham, han blev hadefuldt mod alle og gik sin Vej.

Nogle Dage efter tog Einar hjem til Danmark igen.

VII.

En Dag, da Einar Elkær gik paa Gaden i København — det var noget efter Jul — vendte en Dame sig om foran ham og lo ham lige op i Øjnene, velsagtens fordi hun morede sig over hans galdesyge Ansigt. Hun var rødmusset af Frosten, ung og klarøjet, men hun anede ikke, at Einar var lige ved at slaa hende fordærvet. Det sortnede for hans Øjne af ustyrligt Raseri. Men kun et Nu.

Og derefter kom Einar bag ved sig selv og var glad Dagen ud.

Det var letfatteligt nok, at han kunde opdage sit onde Humør og sige til sig selv: Hvorfor er du hadsk paa Livet? Vær glad i Dag! — Men hvis man ikke over sig i at sammenligne og finde Sammenhænge, vil man slet ikke opdage det bøjede Lune, man er i. Hver Stemning har en Selvopholdelsesdrift, og mens den er til hersker den helt og breder sig over alle Forestillinger. Dette begyndte Einar at komme efter. Hver Morgen vaagnede han med Sjælen formørket, men han vidste ikke af det, før han greb Forestillinger med en anden Farve over sig, end de i Følge hans Erfaring fra lysere Stunder skulde have — saa anede han Uraad og kom bag sig selv. Hver

Morgen vaagnede han med Sindet stivnet af den iboende Bitterhed — den var der først, og han kunde gaa længe uden at vide det. Enhver Forestilling, der kom ind i Bevidstheden, blev taget til Vidne paa Livets Usselhed, Vreden søgte alle Paaskud, de første de bedste, og arbejdede sig op til sammenbidt Had. En eller anden Tilfældighed kunde saa udkrystallisere Ondskaben. Men Einar gennemskuede sig selv og lod sig ikke narre saa tit som før. Han var helt kommen ud over at eksplodere i Affekt ved Synet af fattige Smaabørn og mishandlede Dyr, han tog i alt Fald Tingene roligere. Thi han vidste, at disse pinlige Sindsbevægelser kom af Nervesvækkelse, Hyperæstesi. — Jo mere Nerverne er anstrængte, des skarpere opfatter de nemlig. Kun gennem at opslides udvikles man. Derfor søger Menneskene Sindsbevægelser. Saaledes filosoferede Einar. Og gennem en uklar Overgang kom han til at indse, at den, der vil gaa en højere Forstand i Møde, maa se sine Følelser opløses i Stemninger og glæde sig derved som ved et Tegn.

Einars eneste Livsbrød var de Fremskridt, han mente at gøre i Forstand; saa længe Nøglet ikke var vundet helt op, var der endnu Haab om at finde noget tilsidst i Midten.

Einar blev kun en Maaned i København, saa tog han op nord i Sjælland, hvor han lejede sig ind i en større Gaard. Den laa en halv Mil fra Købstaden.

Einar fik et stort Loftsværelse med Trappe ned til Haven, han kunde saaledes faa det for sig selv. Og han fik det for sig selv. Men paa Gaarden mødte Einar en Kvinde igen. Han saa hende ved Maaltiderne, hun var

Lærerinde. I den første Tid lagde han slet ikke Mærke til hende.

Vinteren var lang og sørgelig mørk, Einar syntes aldrig, han havde gennemlevet saa lysforladt en Tid før. Dagene kom forbi som graa Kugler i en Rosenkrans, der bedes af en vanesløvet Pønitent. Hvorfor kom hver Dag, og hvorfor rullede Jorden saa idiotisk i Rummet!

Vinden tudede i Skorstenen hele Natten. Einar laa vaagen. Og en Nat, da han lyttede til det uendelige Vindsuk, steg for hans indre Blik Synet af en gammel Mand, en halvnøgen Olding med lamme Øjenlaag — han blæste paa en Fløjte, som kun havde een Tone. Einar saa hans rynkede Mave trække sig langsomt helt ind til Rygraden, mens han blev ved at blæse. Saa fyldte han sig med Luft igen og blæste videre, den samme ene Tone, som var saa ynkeligt øde. Han havde et Skind om sig, han havde siddet saaledes siden de første Tider. Og han vilde blive ved at blæse i Tid og Evighed.

En anden Nat, da Einar havde ligget meget længe og tænkt unyttigt op og ned, dannede der sig i hans Hoved Synet af en slank Mand med skarpe Kindben, siddende med det ene Ben over det andet. Han summede paa Guitar, hans venstre Haands Fingre krøb paa Gribbrættet, hæftede og slap, som hvide Iglar, og over hans flade Tunge strømmede en dæmpet og sprød Sang. Stemmen var sammentrykt og klangløs, han sang ensformigt stigende og faldende med lutter Halvtoneovergange. Hans Øjne saa op, hans Næsebor videde sig ud. Men medens Einar hørte ham kvæde, anede han en anden Undermelodi — som om han sang en Vise, skønt han vilde synge en

anden, eller som om der i Einars eget Indre lod to Toner i smærtelig Samklang. Længe, længe kvad han — en dunkel Vise om Kilder, der rinder til ingen Nytte og ikke udtørres.

— Medens Einar laa i Mørket, tænkte han Farver, han lod hvidgule Striber glide over Rummet, han saa smaragdgrønne Taager og uhyre hvide Søjler, om han vilde, han lod Purpurkugler hæve sig op over brandgule Himle. Han fik Rummet til at strømme ned som Elfenben og Mælk med rislende Zirater af lyst, kruset Guld. Han tænkte sig at se ned i det svælgende Mørke, og der saa han en flad, graa Sten, som var mange Mile stor, synke, stadig synke, men den kom dog ikke til at se mindre ud, i Tanken gælder der ikke noget Perspektiv. Einar skabte et rødt Rum af usigelig Dybde, en Fryd af Lys, og der lige midt for lod han en Kvinde komme — pludselig stod hun der bleg og skinnende i det røde Rum, en fin og lydefri Mø. Han saa hende med Armene op i Haaret og med bortvendt Ansigt. Og som hun stod der, skabte Einars Tanke, uden at han kunde forhindre det — han saa en tynd, skrumpen Arm, der stak sig ned i hendes Mund, den kom ud igen, spilede Halsen og Munden unaturligt op og udsled Hjærtet med alle overrevne Vener og Trævler . . . et Øjeblik efter var det, som om Einar sagde til sig selv: Kan du ikke taale det! Ja saa . . . og uden Barmhjærtighed tænkte han noget endnu hæsligere, det allerskrækkeligste —.

— Einar havde altid sat Pris paa Knive og Vaaben. Som Dreng tegnede han med Forkærlighed tveæggede Dolke og fine Kaarder, og det var han bleven ved med ogsaa som Voksen. Naar han sad og kradsede i Tanker,

blev det gærne til Knivsblade. Men den Vinter blev hans Vaabenglæde helt mærkelig. Han opdagede, at Barberkniven ligefrem rørte ham ved sit fine, grusomme Fysiognomi, og Synet af skærende Instrumenter i det hele taget kunde næsten paavirke hans Puls. Ogsaa i Drømme fablede han om Klinger — smækre og delikate Staalvaande, der bojede sig ydmygt for et kælendende Tryk af Haanden og holdt sig stive som Stokke i Udfaldet. Han drømte om lange, fraadsende Knivslagsmaal. Blot Ordet Kniv havde en Sødme i Klangen, som daarede ham og gjorde ham urolig. —

Havde Einar nu ikke haft sin Hukommelse, hvordan skulde han saa blevet i Stand til at opdage og gribe ind? Men han var aarvaagen. En Dag gik han ude paa Vejen i almindelig Fart. Med et undrede han sig over, at han gik hurtigere, gik til — han tænkte paa Knivslagsmaal. Der var kommen en Kraft op i hans Hjerne. Men hvad var Aarsagen og hvad var Virkningen, havde de grumme Forestillinger udløst Energien, eller var denne spontan og Aarsag til Forestillingerne? I alle Fald udledte Einar nu sin Ondskabsfuldhed fra den kønslige Ensomhed, han gik og blev glubsk som en udstødt Hanulv i Skoven. Og havde han ikke haft sin aarvaagne Forstand, saa kunde han nu ganske jævnt have udviklet sig til Lystmorder.

— Det var gærne rene Smaating, der fik Einar ind paa lange Rækker af Ideforbindelser. Saaledes saa han en Dag en Fajancekop og fik et tankefuldt, oprindeligt Indtryk af den. Det forekom ham, at han saa den med samme Stemning, som Bernhard Palissy kunde have faaet, da han første Gang havde en Kop færdig fra sin Ovn.

Derved kom Einar i Tanker om en Augustaften for et Par Aar siden oppe ved Hellebæk. Det var en blæsende mørk Aften, man mindedes endnu de lyse Tider; der var hvidlige Dagrester mellem Skyerne. I Køligheden gøede en Hund langt borte, Vinden huserede nede mellem Træerne — Einar sad i et Vindue og saa ud i den dunkle, vaade Have. Da hørte han et Æble falde til Jorden — med en Lyd, som om at nu brast noget. Einar havde ikke forstaaet sin Undren den Gang. Men nu forstod han den, og nu vidste han, hvordan det kunde gaa til, at Newton fandt Tyngdeloven, ved at et Æble faldt til Jorden. Hans Hjerne lod ikke en Tilfældighed gaa ubemærket igennem sig, eller den havde til visse Tider været opladt for de mindste Tings Oprindelighed. —

Se se! Einar havde altsaa ogsaa noget tilfælles med Fader Newton ligesom med Onkel Schopenhauer. Einar slog op i forskellige Leksika og kom efter, at Newton af og til var sindsforvirret og døde i Vanvid. Naa saaledes. —

Men dette var første Gang, Einar rent ud tænkte sig Muligheden af at være sindssyg.

— Vinteren fik Ende, det var Marts vaade Maaned. Rugmarkerne laa grønne, saa grønne som om en farveglad Dreng i ubekymret Ødselhed havde overmalet Jorden, hvor han syntes det var passende. — Einar lagde Mærke til Lærerinden i Gaarden; maaske begyndte hans Opmærksomhed, fordi hun meget ofte saa paa ham. De havde aldrig talt sammen, men Einar havde hørt hende sige, at hun afskyede Mænd. Ikke desto mindre kunde Einar forstaa, at han gjorde et hemmelighedsfuldt Indtryk paa hende. Han pønsede paa hende og paa sig selv. Af og

til kunde han synes, at hun var ung. Hun var høj og før, hvid som Mælk, med svært gult Haar — ret en Himmerigs Bid. Men hans Sind forventes med det samme, blot han saa hendes Hofter, han tog sine Øjne til sig som en Mand, der er gold, han tænkte forhærdet paa mange Ting, og al Livet blev ham Nødtørft.

Men Foraaret tog til, og Solen steg. Alle Planter voksede og grønnedes med Saft. Kun nogle syge og nogle, der var ormædte i Spiren, fik ingen Del i det grønne Liv.

— — —

Efter mange Dages Ensomhed og Tavshed gik Einar ud. Han gik i Tankefuldhed langs Hegnene og kom pludseligt ind til Købstaden. Den lille By laa der med sine røde Tage og med nærsynede Udtryk i Gavlenes Vinduesøjne — den var som et stumpet Pigebarn med rødt, solbleget Haar og ganske lyse Øjne.

Da han kom ind paa Torvet, saa han, at der var Marked, mange Mennesker og meget Kvæg var til Stede. Der myldredes paa det trange Torv, alle havde travlt, Landets Velfærd beroede paa Fluktuation. Det røde Kirke-taarn stod op af en Hob Kastanier og saa roligt til, vis paa sin Andel.

Just som Einar var midt i Vrimlen, faldt det ham ind, at han vilde stille sig op foran dem og sige dem det, der laa ham paa Hjærte:

— Jeg ser, at I allesammen smiler og er vel til Mode, men jeg sætter større Pris paa mig selv og holder mig for at være mere værd, fordi jeg ikke er lykkelig. Jeg rummer al Menneskelighed her i mit Hoved, skont det ligger løst og taget fra hinanden. — Ja jeg skal sige Jer,

at Analysen gaar forud for og betinger Syntesen; derfor maa jeg for at blive et nyt Menneske gaa gennem Opløsning. Jeg er min egen Død og Opstandelse. Jeg blev født til Livet men arvede Afmagt. Og nu er jeg det løse Indhold af en Skuffe; enhver Kød næve kan komme og rage deri. Men jeg har al Menneskelighed i min Sjæl. Det, der kunde bringe Jer allesammen i Galehuset, det er mig en Leg, en Vits, jeg spiller med de farligste Ting alt efter som mit Lune er —

Einar formulerede noget i Ord for sig selv, noget kom kun saadan som Tanker kommer. — Enkelte Ting havde han aldrig tænkt før — de skød ud som Grene fra tykke Stammer af Forudsætninger, som han havde i sig og kun behøvede at skimte og overse — noget forbavsede ham — Han gik videre og tænkte:

— Ja, jeg gaar her med min inderste Kraft, min Sjæl er en Gud, der forlanger alle Ofre. Jeg fyldes af Alnaturen — og vilde jeg begaa f. Eks. Brandstiftelse, da gjorde jeg det bevidst — ud fra Kundskab om alle Ting — og I skulde ikke kunne kalde mig pyroman. Min centrale Erkendelsesevne sønderdeler endogsaa Sindssyger, som vil formørke mig — det undes mig ikke at faa nogenslags Fred. Jeg er Verdens Spejlbillede; en ny Jord skal opgaa af mig som Kaos. — Ja giv mig Lov til at spile min Selvopholdelsesdrifts Vinger og undskyld, at jeg hovmoder mig, tryk mig ikke ned, fordi jeg rejser mit Hoved, I som bøjer Jeres, mit Hoved rammes først. — Jeg gaar her ganske stille, uden at nogen aner det, og kæmper for Livet. — Jeg føler mig højt hævet over Jer allesammen, mit Hovmod er kun en anden Art Livsfølelse end

Jeres, skal I vide — naar min Sjæl svulmer, er det af Smærte —

Se mine Herrer, det er med Vilje og i Kraft af Beslutning, jeg udtaler mig storhedsvanvittigt her foran Kvæget og I andre. Hvad vil I sige til det, kan I den?!

Naar Einar havde talt saaledes, vilde han støde Punktum i Jorden med sin Stok og gaa bort. — Imidlertid var han kommen over Torvet. Han blev staaende og tænkte hurtigt: Jeg kunde godt gjort det — skønt jeg var i Forvejen med Bevidstheden hele Tiden. Hvorfor bestandig forlange rene Impulser? Jeg kunde her trumfet Lunet igennem ved en Beslutning, selv om Impulsen for længst var afskaaret — hvorfor ikke herske en Gang. Kunde jeg handlet som jeg tænkte, da havde de anset mig for gal. Ak nej, saa havde der ingen Ting været i Vejen. Men nu bliver jeg ved at gennemskue mig selv, mine Hjærnemolekuler sanser sig selv . . .

Han gik nogle Skridt.

— Jamen Impulsen var dog lynende fjollet, hvorfor sørger jeg over, at jeg ikke fulgte den?

Han gik igen, og ved at se en Sky kom han til at tænke paa, at her gik han nu og sugede sig til Jordens Hud med Fødderne — hængende ud i Dybet — han gik og røg paa et sammenrullet Blad, der var tændt i den ene Ende. — Godt at det ikke er den Ende, jeg har i Munden, i alt Fald, tænkte han.

Einar vendte sig og saa tilbage paa de Mennesker, han havde villet ringeagte, de havde jo ikke gjort ham noget, fordi de var lykkelige — — pludselig følte han en ulidelig Skræk, som tog til, idet han mærkede den, han

gjorde omkring . . . Uro pustede ham i Ryggen, og han skrubbete af ud gennem Byen. Solskinnet smættede ham, han gemte sig i et lille Krat. Der laa han paa Ryggen, han borede Baghovedet ned i den kølige Muld. Han mærkede hvert Blodslag i sin Hjerne som i en Byld, Myrekryben stak og hedede hans Hovedhud.

Den Stund Einar laa der, var den tungeste han havde stridt, al hans Vilje bad i dybeste Usselhed om blot Ophør — lidt Hvile! Vent, vent lidt! . . .

— Sønnen bjergede ham, han faldt hen og sov et Par Timer.

Da han vaagnede og saa Himlen mellem Grenene, var han rolig. Men yderst nedtrykt, han gik langsomt hjemad.

— — —

Foraaret bar sammen, Himlen var blaa, og Vinden strøg over Markens nye Blomster. Einar gik under Solen i sin legemlige Sundhed, han gik som en Brudgom af Kraft. Han bad op imod Solen: Giv mig Varme, inden jeg bliver stiv af min Kulde, lad mig ikke se Rædselen tiere. Ja Ild! Se jeg er rede til at fortæres selv derved. —

Mens Foraaret lyste, gik Einar og syslede med et Minde — et Billede han en Gang havde set af de Vildes Leg paa Sydhavsøerne. Der gaar et Hæld ned mod Havet, det er en Stormdag med Paalandsvind. De lægger sig paa Ryggen i deres flade Kanoer, holder Hænderne ind til sig og lader sig glide ned ad Skraaningen ud i det dybe, oprørte Hav. De kommer op langt ude, slynge af hvidgrønne Bølgestyrt, vendes paa Kant og med Benene i Vejret. Brændingen slaar højt op i Draabestøv,

Solen spreder Regnbue derpaa. Nogle rejser sig i Kanoen og staar ret op. De leger med Døden, de har ædt sig fulde Dagen forud, Solen skinner festligt paa deres glinsende Kroppe. Langt borte staar Kvinderne og ser til. —

Einar trængtes af sin Ungdom og syntes ikke, han kunde være glad, han slog Kraftspring ned over Engskraaningerne, til Blodet sang i hans Laar, og Engels Blomsterbrogethed flød ud for hans Øjne som en Palet — men han blev ved at være mismodig og modløs.

Det var denne Lærerinde, han havde sin Nød med.

Nu havde han et Par Maaneder gaaet og været Vidne til, at hun var kapabel. Hun blev ved at sende ham sky Øjne. Han lagde Mærke til, at hun gik i Stuerne paa en egen Maade — naar hun kom forbi Møbler eller andre livløse Ting, sitrede Sømmen af hendes Kjole. Aldrig havde Einar set noget, der væmmede ham saa dybt, det var som en Kat, der gaar forbi et Stoleben.

Omsider bestemte Einar sig til at rejse fra Gaarden. Dette kunde han ikke holde ud til. Der var noget altfor ækelt ogsaa ved hans egen Holdning. Dette at han følte sig draget mod hende, naar han alligevel vidste, at han ikke kunde faa nogen Følelse op i sig, var baade pinligt og smudsigt.

Hun blev bleg, da hun fik at vide, at han vilde rejse næste Dag, hun blev saa bleg, at den gule Haarfylde ligesom kom til at se større ud om hendes Hoved. Men Einar blev blot utaalmodigere efter at komme afsted.

— Samme Dags Aften kom Einar ned fra Trappen — det var dunkelt i Luften. Ude under Træerne stod Frøken Elise, Lærerinden, og da Einar traadte ud af Døren,

løftede hun Hovedet og saa paa ham. Hun stod hvidklædt under det store, blomstrende Æbletræ.

Einar snusede op efter Duften, han vaagnede ligesom af Tankefuldhed.

Ja hun var ung, som hun stod der under et Slør af Skumring, hendes Blik var underligt. Hun blev staaende — endnu havde de egentligt aldrig talt videre sammen. Einar hørte Køernes Klove knirke paa Vejen nedenfor Haven; der var ganske tyst i Haven. Omme i Gaarden ramledes med Zinkspande, det hørtes næppe.

Einar følte, hvor modbydeligt det vilde være at give sig til at tale, hans Tunge laa fast i Mundhulen, han vilde ikke tale, ond og raadvild som han var. Han kom til at føre sin Haand op til Ansigtet, og da han mærkede dens Hudlugt, blev han roligere og vilde gaa forbi og komme fra det.

Men da skete det utrolige — og det var hverken Einar eller Frøken Elises Skyld.

Nede ved Muren var der en gammel Udløbsrende, og ud fra den sprang en vaad Rotte, satte ind gennem Nælderne og trillede som et Nøgle over Frøken Elises Fødder. Hun slap en dyb Strubelyd og rev Hænderne op — et hæst Menneskebrøl. Einar fik som et tungt Tryk for Panden og sank rystende i Knæ, hans Arme blev tunge, som om de var længere — han følte sig haaret . . . og han sprang to Skridt, greb om hendes Liv og bar hende op ad Trappen — knurrende. Han havde vist Krampe i Kæbemusklerne, hans Tænder var ømme bagefter. —

— Da Frøken Elise var gaaet, stod Einar ved sit Vindue i Loftsværelset, han rystede endnu. Tankerne piblede op i ham.

Pludselig saa han noget hvidt komme hurtigt fra Udkanten af Haven ud, hvor Engen begyndte. Det var hende — næppe tre Minutter var gaaet, siden hun smuttede ned, hun maatte have løbet gennem Haven. Einar saa hende bøje sig i Tusmørket og bevæge sig rundt, som om hun i Huj og Hast plukkede Blomster, rev en Mængde til sig. Han vidste, at der stod Engblommer dernede. Lidt efter løb hun tilbage ind i Haven.

Einar listede ud paa Loftet, hvorfra han gennem et Tagvindue kunde overse Haven.

— Der kom Frøken Elise — langsomt — op'ad Midtergangen med en stor Buket eller snarere en Visk Blomster under venstre Arm, nogle i højre Haand, hun saa i høj Grad ud til at vende hjem fra en lang Tur.

Ho ho, det var hende der en Gang havde sagt, at hun foragtede Mændene og afskyede dem i Henhold til deres uværdige Handlinger! — Jamen hun havde Ret — ikke hun selv, men hendes Overbevisning.

Einar klemtes om Hjærtet af Ynk ved at se hende komme dernede og vende Hovedet uskyldigt til højre og venstre. Han var alligevel vis paa, at Øjnene i al Hemmelighed lyste, skinnede . . . hun kom der med Favnen fuld af oprevne Blomster.

Næste Morgen rejste Einar. Frøken Elise viste sig ikke.

VIII.

I September Maaned var Einar i København.

En Dag, da han spaserede i Gaderne og kom forbi Svendsens Café paa Hjørnet af Nørrevold, var der en inde i et af de grønne Bure paa Fortovet, der vinkede med Pegefingeren. Det var Chrysostomus Petersen.

— Goddag, din Flab! sagde han glad, kom og faa en Øl. Det er længe siden vi saa hinanden — har vi set hinanden siden i Latinskolen? — mon? jeg tror det sgu ikke. —

Einar satte sig, og de talte væk. Chrysostomus Petersen havde lagt sig Knebelsbarter til og var flot paaklædt. Han regnede efter paa et Papir og rynkede Brynene.

— Jeg har brugt 80 Kroner mere i denne Uge, end jeg maatte, sagde han og saa frem for sig med Øjnene fulde af Regnestykker. — I Morgen skal jeg rejse. —

Han lagde sig tilbage paa Stolen og saa selv himmel-falden ud:

— I Morgen rejser jeg til Brasilien!

— Saa aa!

— Ja jeg har Billetten i Lommen. Hvis du vil se den. Her sidder en Mand, som ikke bliver ret meget ældre i København. — Jeg har ikke bestilt andet end

at gøre Indkøb i Dag. Her har jeg et Par Lærredsbukser — der er jo knusende hedt derovre — equipment!

Han slog paa en Papirspakke, der laa paa Stolen ved Siden af ham.

— Jamen hvad i Alverden vil du i Brasilien? Var det ikke dig, der studerede Teologi!

— Gjorde ja. Men nu er det ikke mig længere. I Morgen . . .

— Det vidste jeg godt, sagde Einar, du skulde jo aldrig været Teolog, det var latterligt.

— Aa, hvad det endelig angaar, sagde Chrysostomus fast, saa . . . det kan godt være, du er Ateist — men lad os lade det staa hen. Jeg var ikke den ringeste Teolog i min Tid. Og det vil jeg sige, at jeg var ikke som de andre slimede Karle — jeg sagde et af to. Hvad Kristendommen angaar, saa . . . Nej, men det var jo umuligt at leve paa den Maade. Dogmerne og det . . . ja du er naturligvis Fritænker, og det siger jeg aldeles ikke noget til, nej det forsikrer jeg dig, men . . . naa ja det bliver hvers Sag. Saalænge det blev ved Fald, passede jeg Studiet ligesaa godt som de andre, og jeg fik en god Patristikum, men hvem kunde blive ved med det. — Og saa det farlige . . . Det er det eneste jeg siger noget til og som jeg vilde have forandret. Af Dogmerne. Det sjette Bud. Men altsaa, saalænge det blev ved Fald — et Fald kan tilgives, det forstaar vi derved. Et Fald. Men da jeg begyndte at holde mig en Elskerinde, saa sagde jeg et af to. For det er det, vi forstaar ved at leve i Synd, og det tilgives ikke. Men saa opgav jeg Teologien.

— Du valgte altsaa at leve i Synden!

— Ja. Saa tager jeg mit, naar der skal opgøres. Hellere det. Nej, og vi lever ikke saa længe i Grunden — selv om vi saa synder alt hvad vi orker i den lille Tid. Det kan ikke løbe farligt op. Nu vil jeg ogsaa have min Del, jeg vil være Millionær. — Ja du skal ikke se paa den Dress, jeg har paa, den er sjofel . . .

— Hvad siger nu din Gamle til det? spurgte Einar, der vidste, at Chrysostomus Petersens Fader var en vakt Mand, som havde opkaldt sin Søn efter Kirkefaderen og sat ham til Studeringerne.

— Hvad han siger — han er ikke af de dumme, skal jeg sige dig. Han vil hellere se mig rejse til Brasilien, hvorvel det er ham en dyb Sorg, end se sin Søn vantro paa en Prækestol. I Morgen rejser jeg. Ser du, jeg kom jo til at kende et Par Piger og blev en festlig Fyr. Aa du skulde set min engelske . . .

Chrysostomus tav og saa lykkelig hen for sig.

— Hende elskede jeg. Det var en engelsk Dame. — Jeg taler som en Indfødt. Hør, naar vi gaar herfra, skal jeg ned til Magnus Hansen og have et spansk Leksikon og have Sproget lært paa Rejsen. — Hende skal jeg sgu fortælle dig om. Jeg kendte hende i lange Tider. Aa! . . .

Chrysostomus lo og lod Hovedet synke ned paa Brystet.

— Hvad vil du saa tage dig for derovre?

— Det ved jeg ikke, jeg vil tjene Penge. Derovre kan man sagtens bryde sig en Bane, jeg begynder som Staldkarl, det kommer mig ud paa et.

— Du skulde været Løjtnant, sagde Einar og saa paa Chrysostomus Petersens udmærkede Skikkelse.

— Hvorfor det, ser jeg ud til at være en saa slimet Karl! Nej, men det er rigtigt, at jeg aldrig skulde studeret; man kan godt være et skikkeligt Menneske uden at blive Præst . . .

— Bild mig ikke ind, at du tror paa det alligevel, sagde Einar. Det er kun noget, der ligger over dig, en Rest Overlevering, du ikke har gidet tænke af dig. Jeg kan mærke, at der kun er en tynd Skal . . . blot et Skridt, saa . . .

— Naa! saa skulde du se mig i Tordenvejr for Eksempel. Saa laaser jeg Døren af og ligger paa Knæ midt paa Gulvet og mimrer med Munden. Det er Fanden ly'me sandt.

Chrysostomus kluklo.

— Det er om Dagen, at jeg er den stejle Herre, men ellers . . . det sjove ved Sagen er, at jeg ved det selv. — Du kan tro, jeg bliver god, naar jeg bliver gammel, forhærdet Asket. Jeg aner det. Jo jeg er af den Slags. Men det kan jeg ikke leve af nu. — Jeg kommer ikke tilbage til Danmark, før jeg kan gaa op ad Strøget med en Neger bagved mig. Nu er det mig, der er forloren, det hører jeg tit nok. Men lad mig se, naar jeg kommer tilbage — du kan tro jeg skal række dem Tikronesedlerne . . . saadan! — Men hør, jeg har et Par Ærinder at besørge. Skal vi ses i Aften?

Chrysostomus rejste sig brat og drak sit Glas ud.

De aftalte at mødes i »Bræddehytten« Klokken ni og siden hen at gaa i Arenateatret.

— Chrysostomus Petersen var paa Pletten, han havde i Mellemtiden faaet sig maskinklippet lige til Hovedhuden og saa ud som en Bokser.

— Nu mangler jeg kun en gun, sagde han, jeg har ladet lave Lomme til den — Baglomme forstaar du.

Efter at have spist til Aften gik de ind i Arenateatret, hvor Chrysostomus havde sin Stemplads. Han iagttog Formerne overfor Opvarterne, lod dem mimisk forstaa, at han ikke vilde dem noget ondt, just.

— Her har jeg siddet næsten hver Aften i de sidste tre Aar, sagde Chrysostomus bevæget, og her kom jeg til at kende Ely. Kan du se, hvor de glor paa mig, alle de elendige Størrelser her rundt om, de vilde gjerne se mig hængt. — Nej jeg er ikke bange for at tale højt, de maa gerne vide allesammen, at jeg regner dem for Krøblinge!

De sidste Ord raabte Chrysostomus næsten, han saa udæskende rundt og naglede sluttelig Blikket paa to unge Herrer, som dukkede deres smalle Rygge nogle Pladser foran.

— Vil du se det Par Spirer! raabte Chrysostomus, pegende og lo ganske lavt og uforskammet. —

— Det er sidste Aften, sagde han og faldt i Tanker. Minderne løb som Skygger og Lys over hans Ansigt, Smilemusklerne krusede sig, tilsidst lo han for sig selv og virrede afværgende med Hovedet, som om han tænkte: Det er for galt, bliv væk I glade Minder, eller jeg maa le mig fordærvet. —

Han slog Kruset i Bordet og saa fordømmende paa Opvarteren.

— Det er tomt! sagde han let undrende og med Vægt.

— I Aften skal jeg gøre Skandale, sagde Chrysostomus og flyttede livfuldt paa sig; han dirrede som en Kvægsølvdraabe. Einar ventede en Reaktion hvert Øjeblik, men der kom ingen.

Chrysostomus købte alle de Buketter, der var at faa, gik med faste Skridt hen foran Scenen, hver Gang en Sangerinde var færdig, og kastede — han ramte sikkert hver Gang; de røde Roser faldt paa Sangerindernes Bryst. Og Chrysostomus gik rolig tilbage paa sin Plads, slog det ene Ben over det andet, saa sig advarende om. —

Hele Aftenen varede hans Feber, og da Forestillingen var forbi, vilde han mere — Wiwel! De gik ind til Wiwel.

Chrysostomus talte uafbrudt og stablede Ideforbindelser inden i hinanden som Hatte, han lo og var færdig at revne.

En ung Kvinde gik gennem Værelset, hvor de sad, og Chrysostomus hilste, talte med hende og trykkede hendes Haand. De stod tæt op mod hinanden og talte, han bøjede sit Ansigt over hendes opadvendte Ansigt. Det var Nancy. Hun havde dybe Smilegruber i Kinderne.

— Hun var min første Kæreste, sagde Chrysostomus. En udmærket Pige i visse Retninger, lagde du Mærke til hende? Det var hende, der fik mig til at opgive Teologien.

Chrysostomus fortalte, hans Øjne skar af stærke Minder, og han kunde ikke sidde stille. Han holdt Opvarterne til Ilden, han saa med halvt tillukkede Øjne paa Folk og fortalte om mange, han kendte, om Synd og Hykleri, om flere Slags Løgn og Smuds.

Og Chrysostomus diskede op med teologiske Anek-

doter, han fortalte en Historie om en bekendt teologisk Professor, som var meget interessant — Historien! — han kom gennem forskellige Associationer til »Nøddebo Præstegaard« og slog jublende i Bordet. — Var det ikke noget om en Hane ovenpaa et Skab? Havde Nicolaj ikke vendt Bunden i Vejret paa alle Askebægrene! Død og Satan! Og Nicolaj havde kommet Brændenælder i Korpus Juris' Seng! Nicolaj, vor Nationaldigter, af hvem der en Gang vilde blive rejst en Rytterstatue mellem Frue Kirke og Holmens Kanal!

— Klokken blev mange, og de drev ud paa Gaderne. Mørket laa over Byen, Droscher rullede, og Chrysostomus hvælvede sin Brystkasse for at aande Luften af den Stad, han elskede.

— København! ... sagde han og blev tavs nogle Minutter.

— Men nu skal jeg fortælle dig om Ely, min eneste Pige, hende, som jeg alene gider set. Ved Gud, hun er den eneste jeg gad kende. Du skal faa hele Historien. Fra først til sidst.

De gik paa Asfalten, Lygterne kastede lange Skygger. Einar saa paa Chrysostomus, han gik der med retvinklede Skuldre og fine Dragonben — besat af Ungdom.

— Ja, da jeg begyndte med dette Liv ... jeg havde altsaa først Nancy, hende du saa, den kæln, bløde Unge. Men saa lærte jeg Ely at kende. — Aa hun kunde have ædt mig den Gang, Nancy, hun hadede mig, hun hang om min Hals som en død, og lige efter stod hun paa Tærne og sagde mig, jeg var en Pjalt. Men jeg havde set Ely — og nu skal jeg for Resten sige dig noget,

der var meget hos Nancy ... saadan skulde jeg saagodt som hver Gang snakke til hende om at gaa i Bad! Naa men ... Og hun hader mig endnu, du skal ikke regne hendes Sødhed nu i Aften, det er fordi hun ved, Ely er borte.

Nu skal du høre, hvordan det gik til. Jeg boede jo i Pensionat ude paa Vesterbro — der har jeg altid boet ude, jeg kan ikke fordrage at bo sammen med Studenter, de kommer ind til Spisetiderne og sætter Knæene sammen ligesom Susanna i Badet af bar Forlegenhed. Nej jeg boede sammen med nogle andre hæftige Svende, og kom der en ny, saa sagde vi Goddag, og et Øjeblik efter var vi lige ved at sprække af Grin. — Min Ven Hansen boede i et andet Pensionat, og der kom de tre engelske Misser til at bo, mens de var ved Arenaen; det var ham, der fik mig op i det. — Men jeg tænkte jo aldrig ... Saa skal du høre — en Dag kommer Hansen med dem alle sammen og vil have mig med ud at spasere. Jeg tænkte: Nej Fanden! og vilde prøve at knibe ud, det var nede i Gaarden — du kan nok forstaa, at jeg aldrig kunde tænke paa sligt — saa kostbare Piger. Men de havde set mig, og saa gaar jeg frem, præsenteres. — Do you speak English? — Yes a bit, siger jeg. Ho ho — a little! siger saa den mindste af dem og ler rigtig som en Katteunge. Det var Ely. Hun gik foran, da vi kom ud paa Gaden, men jeg maser frem til hende — My lady, give me the pleasure — beautiful! — Very much thank, dear sir! Og vi spaserer og det gaar rigtig godt.

Men jeg tænkte ikke over det, skulde jeg bilde mig noget ind, jeg, et slimet Insekt! Men senerehen om

Aftenen satte Ely sig ved Siden af mig i Arenaen, naar hun havde optraadt; og det gik saadan over fjorten Dage, med at vi sludrede og holdt en farlig Fest, jeg havde dem ogsaa oppe hos mig nogle Gange sammen med Hansen.

En Aften siger Ely til mig: Go home with me — we shal take a beer — I shal have no other gentleman to take me home then.

Thank you very much, siger jeg.

Chrysostomus bøjede sig forover, mens han gik, og lo sin koglende Latter.

— Da Klokken bliver et, rejser Kitty, den ene af de to andre, sig, nejer høfligt og siger Godnat. Lidt efter rejser den anden sig, nejer og gaar ind i Soveværelset. Aa du skulde set en Takt! — ja jeg mener det sgu ikke ironisk, du behøver ikke at hoste, din Bonde. Men saa kan du nok tænke, at vi røg i hinanden, og vi var lige ved at æde hinanden.

Men saa gik der nogle Dage, og en Aften følger jeg hende hjem igen. — Jeg havde naturligvis haft Hansen for mig og sagt ham Besked: Her er det mig, at du ved det! — Men jeg vidste ikke før om Morgenens, at — det var sket. Klokken 7 om Morgenens rejser Ely sig paa Albuen og ser, at Solen er kommen:

The birds! raaber hun og ser tilbage paa mig. Der sad et Par Spurve ude paa Gesimsen og pippede. — Men vil du nu tro, at hun aldrig havde haft nogen Kæreste før! — Jo Pine Død kan jeg vel vide det. — I have done it! sagde hun ogsaa selv, hun laa paa Sofaen og sparkede med Benene og lo i vilden Sky. Og ved du,

hvorfor hun valgte mig, mig, en Lus for Gud! Skal jeg sige dig det! — Vil du vide det! — — —

— Fordi hun elskede mig!

Og jeg fulgte hende hjem, og hun fulgte mig hjem. Jeg siger til hende: Go home with me to nighth. Hun vender Øjnene imod mig, ser paa sin Taa og kvidrer, hun nikker og siger: O I know that! — We sit in the sofa — we take a beer — you say, you can't reach — du maa nemlig vide, at naar hun sad øverst i Sofaen og jeg sad ved Siden af, maatte jeg række mig op for at naa hendes Mund — you kiss — we take another beer, and you hang your student-cap over the keyhole ... O I know that! Aa hun var ... my dear danish, sagde hun — my dear Chrysostomus!

Du skulde set hende, hun var saa skælmsk, saa du aldrig har set Mage, du skulde høre hende sige ... ja vi sad i en Kafé og ligeoverfor sad der en Herre og en Dame, han havde en hel Mængde, han skulde have hende hvisket og fortalt, og saa ser Ely paa ham, lægger Hovedet paa Siden og siger: you liar! — Er du med? Det var vidunderligt.

Men jeg var hende bekendt for alle, vi kom sammen ind i Arenaen, og jeg spaserede sammen med hende gennem Strøget, jeg havde grøn Manchetskjorte paa og lys Dress — Englishman! Man vidste, at vi var Elskende. Og hun havde Tilbedere en masse, kan du saa forstaa det! Der var en Marineløjtnant, et flot Asen, der kom og inviterede hende til souper, og hun sagde Ja og Tak. Jeg var med. Han spørger, hvad de vil spise, og Ely ser paa Seddelen. Lam! siger hun, s'very good. Om

det skulde være noget at drikke til? Brandy — Martel is very good! — Leoville? Og han maa op med Leoville. Og da saa Klokken bliver et, rejser Ely sig, nejer og siger: Now I must go home, you know, thank you very much, dear sir — my own dear Chrysostomus has promised to take me home — hope to se you again!

Chrysostomus Petersen stod stille og lo skadefro.

— Og en anden Gang lod de alle tre nogle Krøblinge give ud paa sig med stor souper, de spiste al Maden, og da Fyrene saa skal følge dem hjem og de er kommen til Gadedøren, saa siger de: excuse us, we have to wash our fingers — du ved — saadan en Klædelighed som naar vi siger, at vi skal komme igen om et Øjeblik — og saa vandrede de ud i Gaarden, op ad Køkken-trappen og ind til dem selv og lod Kavallererne staa nede i Gangen, til de blev kede af det.

— Men i Arenaen kan du jo forstaa, det var en Skandale. De misundte mig, saa at de fik Spyttet forkert i Halsen. Naar jeg kom om Aftenen, og Ely saa mig fra Scenen, blev hun vild, hun sprang som hun var besat og lo med alle Tænderne, Kellnerne grinte høvisk, naar jeg kom, fordi de kunde se det paa Ely. Men vi satte Næsen højt i Sky. Du maa vide, hun var stolt som en Ulykke — selv er jeg jo saa modbydelig storsnudet. Men jeg ved ikke, hvad du føler — de gjorde hende alligevel Forslag. Som om, at naar hun var min Elskerinde... noget fordrukkent Sludder...

Chrysostomus kunde ikke udtrykke sig, men hans Stemme sved af Haan.

— Aa! sagde han noget lavere, Ely havde røde

Silkeskørter, hun var klædt i Kniplinger — hun havde lange sorte Silkestrømper . . .

Nej, men saa — da hun nu gjorde mest Lykke — vilde de to andre have hende til at optræde solo, men hun vilde ikke. Og hun sagde til dem: No, I shal dance solo for my own dear Chrysostomus in his room to night!

— Gud, hvor hun var lattermild, vi lo lange Nætter hen. — The book! Det var Leksikonet. Naar der var et Ord, jeg ikke kunde: The book! Og det hændte en Gang . . .

Chrysostomus stansede og lagde Struben bagover for at befri sig ved Latter. — Lygterne lyste langs de øde Gader.

. . . The book! raabte hun saa. — Men engelsk! — du ved. Do you come in the arena to night? spørger hun. Nej jeg kan ikke komme. Very well. — To morrow? Heller ikke. Hun nikker blot. Lad dog være med den modbydelige Kulde! siger jeg til hende. Men saadan er de Englændere. Jeg spørger hende en Gang, om hun vil komme til mig om Aftenen, men hun kan ikke. Nu vidste jeg, at nogle andre havde inviteret hende ud, jeg skrev til hende, at kanske havde hun været ude med dem — næste Dag var det, jeg skrev. Men hun skrev tilbage og svarede kun: I was not. Ikke andet. — I love you, sagde hun bagefter til mig — only. Stolt som Djævelen!

Og nu er hun i Stettin. Men Gud, hvor jeg blev hadet derude, naar vi gik sammen. Strudsferene vajede paa hendes Hat. — De kom og talte til mig om Sjøv. Jeg ved ikke, om det kunde kaldes Sjøv, at vi to elskede hinanden . . .

Chrysostomus talte igen med fed og giftig Foragt.

— Nej jeg elskede hende. Se hende slynge sit Ben op over Nakken! Hun var nitten Aar. — Ved du, hvad jeg fik at vide siden? At de to andre, Kitty og Margareth, ogsaa elskede mig. Ja. Pine Død! I al Stilhed. —

Men alle de Timer! Og nu da hun sagde Farvel og jeg stod uden for Kupeen, kom jeg — i en eller anden Forbindelse — til at sige two times.

Twice! sagde hun, s'good English, you damned fool!

Chrysostomus lo, som om det varme Blod gurglede ham op i Halsen.

— Naar jeg kommer tilbage fra Brasilien og er Millionær, saa gifter jeg mig med hende, sagde han, jeg gider ikke set noget andet Pigebarn.

— — Næste Aften kom Einar paa Banegaarden for at sige Farvel.

Chrysostomus Petersen gik omkring og vendte sine Soldaterskuldre mellem en lille Flok Bekendte, en Rejsekikkert dinglede ved hans Hofte. Han var i koldt Humør men rank og besluttet. Nu skulde han den Smule Tur til Hamborg og saa videre med Skibet.

Han steg i Toget og det kørte bort.

Medens Einar gik hjem, tænkte han over, at denne unge Gud alligevel manglede en Sans; de fineste Skønheder ved dette hans pragtfulde Liv opfattede han ikke. Men havde hans Nerver været saa dirrende modtagelige, da havde han ogsaa været en hel anden — forladt af Kraft og Mod. Det maatte vel være saadan, at den der vilde vinde i Finhed og Kultur, maatte tabe i Kraft.

IX.

I Oktober var det, at Einar Elkær kom til at gense Betty Edmunds. Det gik underligt til.

Einar skulde ogsaa hen og se Elisabeth Borring, som der var saa megen Tale om.

Idet Fru Borring kom frem, dansende som et rosenrødt Syn, saa Einar op fra Programmet, som han havde laant af Sidemanden. Han rakte Papiret til Siden og holdt det en Tid i Luften, til han blev opmærksom paa, at Sidemanden ikke tog det. — Jo det var Betty.

Hun sang, hun stod lige foran Dirigenten og bøjede sig lidt forover, hendes Øjne var blanke som Glas, hun rørte de lange, hvide Arme.

Betty gjorde stor Lykke, Bifaldet brød som et Stenskrud over Salen. Det blændende Lys flyttede sig efter hende, idet hun dansede ud.

Einar gik straks sin Vej og kom ud paa Gaderne. Det støvregnede, han traadte i Pytterne uden at agte derpaa. Instinktmæssigt kom han til det Sted, hvor han boede; men han gik forbi og strøg om paa Gaderne.

Hvor det var fortumlende at se Betty igen. Det var hende og dog ikke hende. Der var gaaet næsten ti Aar. Betty fra den Gang kunde godt være død, hun var ikke

mere til. Alt, hvad Einar helt havde glemt i Mellemtiden, kom igen, han huskede det hele. Men den Betty var bleven til en anden.

Einar blev ved at gaa, en tung Masse fyldte ham, han følte sig selv halvt ukendt. Hvorledes hang det sammen, var der nu igen noget, han skulde til at forstaa? Der opgik ligesom en Taage for ham, og han anede de Systemer, der kunde danne sig af den — nye Baner.

— Nogle Timer efter befandt Einar sig ude paa Kristianshavn. Det var lige paa den Tid, da Byen er aldeles stille, ved Tretiden, der rørte sig ikke en Lyd nogetstedsfra. Det graa Mørke flød under Voldens Træer og op om Skroget af en gammel, vingeløs Vejmølle. Einar gik ned ad Voldskraaningen, trængte gennem Buskene og kom ud ved Kanten af Graven. Her satte han sig i de visne og forpjuskede Ukrudtsplanter.

Regnen var bleven til en blød, draabeløs Fugt, der dalede i Luften, alt var vaadt og koldt.

Einar blev siddende et Par Timer med sig selv, blundede af og til, var vaagen igen; han mærkede ikke, hvor lang Tid der gik.

Mod Morgenstunden gennemrystedes han af Kulde, han kravlede op og drev indad mod Byen. Luften klarerede, den blegrøde Morgenrøde stod sælsomt til de irgrønne Tage paa Kristianshavns gamle Bygninger. —

Nogle Dage gik.

En sen Nat drev Einar gennem Jærnbanegade, da han mødte Elisabeth Borring. Han kendte straks Bettys Figur, uagtet hun var bleven meget fyldigere og højere. Hun gik meget rank, Einar kendte denne trodsige Ryg og

Hals. Hun var iført en Kjole, hvis Stof kunde høres langt hen, Ærmerne vare enormt store. Desuden bar hun en Aftenkaabe halvt over sig. Hatten sad som er Hjul af Fjedre om hendes Hoved.

Hun gik forbi i Nattens Halvmørke midt ad Gaden, hun saa overnaturlig stor ud. Ved hendes Side gik en Herre, der var mindre end hende, hans Benklæder var forsynede med ganske friske Læg. Den ene frie Arm bar han fuld af mægtige Buketter.

Einar opfattede et Par dæmpede Ord, idet de gik forbi, han stod stille og saa dem gaa op i en Drosche henne paa Hjørnet og køre bort.

— Næste Dag skrev Einar til Betty, blot at han var i Byen og boede der og der. Han fik Svar samme Eftermiddag med Anmodning om at komme til Betty efter elleve samme Dags Aften. Hun boede paa Vesterbrogade.

Den Dag var som en lang Kamp. Mere end Einar kunde tumle angreb ham, hele hans Liv samlede sig imod ham. — Han frygtede Lammelsen. Slaa hen, glem! tænkte han, drik dig fuld! Men han kunde ikke blive Frygten kvit. Det nyttede end ikke at indse, at Faren jo netop laa i Angsten derfor. Einar gentog for sig selv, hviskede forsagt: Jeg lammes af Frygt for Frygten. Han havde dogmatiseret sig denne Sætning til. —

Da Klokken var et Kvarter over elleve, ringede Einar paa — han havde spaseret ude omkring de sidste fire Timer.

En Kone lukkede op, Einar saa slet ikke paa hende men gik ind. Hun aabnede en Dør tilvenstre og sagde Værsgod.

Einar kom ind i en Stue, hvor der kun var dæmpet Lys; idet han vendte sig og lukkede Døren, rejste en sig hastigt henne fra en Sofa og kom hen til ham. Einar strakte sine Hænder ud og tog hende om Kinderne. Men da Betty mærkede hans Hænder, sank hun lige ned paa Gulvet.

— Betty!

Einar lagde sig paa Knæ og tog hende op i sit Skød — hun var bleven stor og tung — han samlede hende tæt ind til sig, og de blev der indenfor Døren paa Tæppet. Einar sad paa sine Fødder. Han mærkede, at han var dødtræt. Betty græd. Naturligvis! tænkte han. Men hvad var det for en underlig Graad? Hun rystede ikke i hans Arme, han hørte heller ikke noget, han fik et Indtryk af, at Betty græd ganske privat. Einars skælvende Uro lagde sig lidt efter lidt, tilsidst sad han ganske stille og holdt Betty fast i Favnen. Vi kendte hinanden straks, tænkte han, vi kendte hinanden lige med det samme. Tanken gik frem og tilbage i hans Hoved, ligesom naar en traver paa Gulvet rastløs og stupid af Gensynsglæde.

— Nu sover mit ene Ben! hviskede Einar omsider stille leende.

— Gør det det, sagde Betty med forgrædt Stemme, hun rejste sig lidt, og Einar skiftede Stilling. Betty laa en Tid ubevægelig i Einars Skød, hun aandede langt og usammenhængende af og til. Einar holdt sig stille som en Mus. Tankerne gik kolde og klare gennem hans Hoved.

Betty rejste sig med et Ryk, stemmede den ene Haand mod Gulvet og strøg med den anden Haaret bag Ørene.

— Vi ligger her og roder paa Gulvet, sagde hun og lo og glippede med Øjenlaagene. Nej, lad os nu sætte os fornuftig ned. Sæt dig i Sofaen, Einar.

Betty anbragte sig paa en Stol og saa forlegen paa Einar.

— Nej, hvor du er bleven køn ...

De tav noget.

Einar saa, at Stuen var meget elegant monteret, og der stod fine Ting paa Bordene, den Slags, Damer faar i Foræring. Han saa op — Betty havde siddet og set paa ham, men nu vendte hun Blikket.

— Ja jeg er altsaa Sangerinde, sagde hun rask.

— Ja, og du er jo gift.

— Gift! — Betty blev med et sikker. Nej du, det er ovre.

De tav igen, Betty blev mere og mere hed i Kinderne, hun søgte at beherske sin Uro.

— Hvor har du været al den Tid, Einar, hvordan kan det være, at vi aldrig har truffet hinanden eller saa meget som hørt fra hinanden? — Jeg havde det saa daarligt i Dronningens Tværgade og — ja og siden. Det skal jeg fortælle dig altsammen. Men jeg har aldrig brudt mig om andre end dig ...

De sad og vidste ikke mere at sige.

Einar følte Trætheden dulmende i sine Ben, han var bleven aldeles rolig.

— Maa jeg tænde en Cigar? spurgte han.

Ak ja, det maatte han.

— Fortæl mig saa det altsammen, sagde Einar, han ledte efter et Sted at smide Tændstikken.

— Der, der! Betty viste ham ivrigt et Askebæger. Hendes Øjne hang ved ham. Einar begyndte at føle sig privilegeret til Mode, han fik en Paschafølelse, der mishagede ham. —

Men nu begyndte Betty at fortælle. Hun fortalte længe, bevægede sig igennem en Mængde Stemninger lige fra tør Forretningsmæssighed til den hedeste Lidenskab. Hun udtrykte sig med uforbeholdent Had, hendes Stemme klagede og trodsede, skar og bønfuldt. Men af hendes usammenhængende, springende Fremstilling steg et samlet Billede op for Einar. Af og til kunde hun sige noget, der var ligesom et Nøglehul, hvorigennem Einar saa et helt Interiør. — —

Betty var løbet bort fra sine Bedsteforældre et Par Aar efter at hun var bleven sendt dertil.

Gamle Edmunds var Højesteretsadvokat og boede med sin Frue i Dronningens Tværgade. De var begge over halvfjersindstyve Aar gamle.

Det første Indtryk, Betty fik den Aften hun kom til Bedsteforældrene, beholdt hun. Frøken Arentz, Husets Universaldame, der havde hentet hende paa Stationen, førte hende ind i Spisestuen. Her sad Bedsteforældrene. Højesteretsadvokat Edmunds saa op men rejste sig ikke. Fruen tog imod Betty, saa paa hende og rørte ved hende og sagde nogle hæse Ord. De to Mennesker var klamme som Padder.

Der blev straks stille i den store Stue, Betty sad foran Bedsteforældrene. Paa Bordet stod skaaret Smørrebrød til hende og en hvid Mælkeflaske.

Frøken Arentz syslede stille henne ved Anretterbordet

med Theen. Der var en grøn Skærm over Hængelampen, kun det halve af Stuen fik Lys.

— Spis saa! sagde Fru Edmunds; det kom som to Lyde af et Par smaa Knokkelben, der er hængt op og dingler mod hinanden i Blæsten.

Betty begyndte, hun havde Halsen fuld af Graad.

— Skulde du ikke hilse fra Fader og Moder? spurgte Højesteretsadvokat Edmunds. Betty for angst sammen.

— Jo! sagde hun højt og klagende, hun bøjede sig sammen og græd.

Højesteretsadvokat Edmunds rømmede sig to Gange ligesom en Helhest.

Fru Edmunds kom over til Betty og rørte igen ved hende med sine haarde Fingre.

— Se og spis! sagde hun. Men Betty græd højere op.

— Vil Frøken Arentz sørge for at bringe hende til Ro! sagde Fruen med hævet Stemme. Betty skød sig sidelængs ud fra Stolen med Armene op om Hovedet. Frøken Arentz førte hende til hendes Værelse og blev hos hende uden at sige noget, til Betty havde klædt sig af og var kommen i Seng. Saa gik hun, og Betty laa alene i det lille kølige Kammer. Den blaa Aftenhimmel stod udenfor Ruderne, hun hørte den store fremmede By murre og bruse.

Højesteretsadvokat Edmunds og Frue havde sagtens faaet det ugunstigste Indtryk af deres Sønnedatter — Sarkofaginstinkter, Marmorfølelser fortørnes let af unge Pigeformer. Barnet var stødende udviklet, hun saa ud som et voksent Menneske over Brystet. De sagde ikke noget til hinanden og aftalte ikke Forholdsregler, men

begge Hjærtens dybe Uvilje var opskræmmet og rede til at hævne Frækheden. Den røde Blodstrøm dér skulde man nok faa dæmmet op for.

Om Morgenen mødte Betty deres iskolde Øjne, da hun kom ind til Frokost. Ved hendes Talerken stod igen en Flaske Mælk. Højesteretsadvokat Edmunds og Fruen talte lidt sammen uden at ænse Betty; hun spiste sky og suppede af Mælken. Højesteretsadvokat Edmunds og Fruen talte om noget, Betty ikke forstod sig paa.

Efter Frokost blev Betty overgivet til Frøken Arentz, der satte en Stabel tynde, splinternye Bøger paa Spisestuebordet, det var smaa Lærebøger.

— Om Bettys »Fortid« blev der aldrig talt. Frøken Arentz behandlede hende venligt og medlidende, den halvgamle Frøken kendte sin Pligt. To Spilletimer om Dagen, to Spasereture i Kongens Have. Frøken Arentz sagde aldrig noget strængt, men hendes Øjne var saa uhyggelige. Frøken Arentz havde meget store Øjne. Som en Dybhavsfisk, naar den er bleven bragt op til Overfladen.

Betty sad ved Klaveret og spillede Skalaer, Frøken Arentz stod ved Siden af med den ene Haand paa Stole ryggen. Betty sad ret op og ned, hun spillede Skalaen langsomt frem og tilbage, og Taarerne randt hende ned over Ansigtet, til de samlede sig i Draaber under Hagen og dryppede i hendes Skød.

Betty kunde godt spise mere; naar hun havde tomt sin Talerken, var der ikke mere paa den.

Men den Frygt, Betty havde for Bedsteforældrene, arbejdede dybest i hende. Naar hun saa Bedstefaderens lange Figur i de sorte Klæder og hørte hans Knirkstøvler,

sprællede hendes Hjærte som en Fugl foran Slangegabet. Huden paa Højesteretsadvokatens Ansigt var ganske tør og zart, de hule Kinder var lyserøde af udsprængte Hud-aarer. Men hans Nakke frygtede Betty mest for, den var bleg og pigmentpletet, bevokset med en graa Luv ligesom Skimmel, og den saa sælsom nøgen ud, man maatte tænke paa et Sødyr af en eller anden ækel Slags. Gamle Edmunds' Øjne var saa onde. Heldigvis talte han kun yderst sjældent til Betty.

Fru Edmunds tog sig derimod lidt efter lidt mere af Betty, hun rettede paa hende og var aarvaagen. Nu havde Fruen den Vane at komme med Hænderne, naar der var noget i Vejen. Skulde hun gaa med Betty ind i en anden Stue, da stødte hun hende foran sig med de benede Fingre, gav smaa Puf med Pegefingerknoen og tog med Fingerenderne. Det gjorde ikke ondt og var vel heller ikke ondt ment, men Betty kunde ikke taale at blive berørt af disse tørre Gammelkvindeknoer, som kom og søgte hendes Arme og Sider. Betty blev saa nervøs, hun hadede sin Bedstemoder.

Det var Tjenestepigerne strængt forbudt at tale med Betty.

En Tid gik, og Betty knyede ikke. Men da et Par Maaneder var gaaet, vaagnede Trodsen. En Dag, da Betty lærte sin Naturhistorie, sagde hun til Bedstemoderen, at hun lignede en Abe, som der var et Billede af i Bogen. Det var den rene Sandhed, Fru Edmunds lignede Billedet, hun havde den brede, stramme Overmund og de sure smaa Øjne, der sad tæt ved hinanden midt i hver sin indfaldne Hulning. Betty saa op og ned fra Bogen

og til Bedstemoderen — ja og Benene stak ogsaa saadan ud ved Kinderne, og Panden var saa smal. —

Men Betty fik uopholdelig Stuearrest.

Da Mælkeflasken blev bragt ind om Aftenen, slog Betty den i Stykker mod Kakkellovnslaagen, og da Frøken Arentz indfandt sig, satte hun en sorgløs Mine op, som om hun regnede dette for en Bagatel og havde Raad til at udsætte sig for mere.

Tugten skærpedes, og Frøken Arentz maatte passe bedre paa den vanartede Unge.

Betty skikkede sig nogen Tid, men da hun ved en Lejlighed fik Stuearrest igen, slog hun skrigende alt det i Stykker, hun kunde, fik Krampegraad, da de kom til, og besvimed.

Der var Blodpletter paa Gulvet, Fru Edmunds kunde ingen Skrammer opdage paa det bevidstløse Pigebarn. Men da hun fandt Aarsagen, følte Fruen sig berørt af Livets Gemenhed, som havde hun hørt Zola nævne.

Imidlertid maatte de til at betragte Betty som en voksen Kvinde, hun var seksten Aar og skulde konfirmeres.

En Præst kom og forberedte hende, en af Bedstefaderens Studentervenner. Det var en kold, skriftklog Mand, som kun forlangte Udenadslæren.

Betty fik lange Kjoler og faldt noget i Ro, hun voksede og blev rankere i Figuren. Efter Konfirmationen fik hun lidt Blegsot og blev pirrelig. Blot hun saa Fru Edmunds' rynkede Abehænder og hørte det hæse Mæle, gik der en Rystelse igennem hende.

Om Aftenen, naar Frøken Arentz var gaet, græd Betty gerne en Tur. Hun plejede at sætte sig oppe i

Hovedgærdet af Sengen med sine fyldige Ben trukne op mod Hagen, og i den Stilling græd hun.

Fru Edmunds troede, at Betty forbedrede sig, siden hun ikke slog i Stykker længere. Men Bettys Trods havde omsat sig til Sværmeriskhed, hun drømte om at dø og blive begravet med hvide Roser i Haaret. Naar hun laa helt stille i Sengen om Aftenen, og ingen Lyd hørtes i Huset, raabte hun i sit Hjærte ud mod det tomme. —

Tiden gik.

Da det andet Foraar kom, efter at Betty var bleven bragt til København, rankede hendes Friluftslængsler sig pludseligt og fordrende, hun sprang ud som en Passionsblomst imod Solen. Det unge Hoved blev fuldt af Spirer.

En Dag saa Betty i Kongens Have, at Børnene sprang om paa nogle gamle Sandstenskugler, der laa et Sted.

Vips! satte Betty op til dem.

Frøken Arentz sagde, at hun næppe vilde tro sine egne Øjne. — Og hendes Øjne havde dog Betingelser for at kunne se, om det saa skulde være, til Siderne.

Betty var i lang Kjole, hun hoppede fire Gange rundt om alle Stenene.

— Om hun øjeblikkelig vilde komme ned!

— Ikke for Dem! sagde Betty med aaben Haan. Nu hopper jeg netop to Omgange til! Hun gjorde det og gik saa hurtigt i Forvejen hjemad. En Gang vendte hun sig:

— Nu kan De jo sladre! sagde hun giftigt, saa faar De nok en af Bedstemoders gamle Kjoler.

Frøken Arentz blegnede, hun gik just i en omsyrt Silkekjole af Fruens.

Om Aftenen forkyndte Fru Edmunds Betty, at hun skulde have Hjemmearrest i otte Dage. Med det samme skulde hun vide, at man havde tænkt paa at tage hende ud i Selskaber, for at hun kunde blive bekendt med jævnaldrende Pigebørn. Det var ved Gud paa Tide, at hun blev præsenteret. Men naar . . . o. s. v. . . . hun havde selv forskertset . . . etc.

Betty slog Hovedet bagover og smilede, hendes Strube sitrede.

Fru Edmunds saa det Udtryk af Rædsel og Had, der gik over Sønnedatterens Ansigt — hun rejste sig hurtigt. — Gaa ind paa dit Værelse og bliv der! Jeg vil ikke se dig!

Om Morgenen stod Betty ikke op. Hun blev liggende fire Dage i Sengen. Kun Frøken Arentz kom ind til hende. Vilde hun trodse, saa . . .

Betty laa sløv og ligegyldig, hun brød sig ikke om nogen Ting mere.

En Eftermiddag, da hun laa saaledes, blev hun opmærksom paa, at nogen bankede og hamrede nede i Gaarden. Hun havde hørt det længe, men med et interesserede det hende. Pakkasser blev brudt op, hun hørte Træet sprænges og flækkes, denne voldsomme Lyd fristede hende. Hun stod ud af Sengen og kiggede ned i Gaarden, der stod et Par unge Mennesker og brød Vinkasser op. De tog Flaskerne ud af Halmhylstrene og bar dem ned i Kælderen.

Betty stod og havde den største Lyst til ogsaa at tvinge et Brækjærn ind under et Kasselaag og mase det op.

Hun saa sig om i den solfyldte Gaard. Ovre i et Køkkenvindue stod en flad Cigarkasse med Jord, hvori der groede en tæt Dusk lysegrøn Karse. — Hendes Blik faldt ned i Stuen, hvor to Fag Vinduer vendte ud til Gaarden, de nederste Ruder var af mat Glas. Betty kunde se lige ned i Værelset, og der sad en Herre tilbagelænet i en Armstol foran Skrivebordet. Just som Betty opdagede ham, nikkede han smilende, hans glatte Haar kastede et Lysstrejf. Betty nikkede igen. Herren vendte sit Hoved, og lidt efter saa Betty en anden Herre, der bøjede sig frem, skulede op og nikkede. Han havde lyst Haar.

Betty blev liggende i Vinduet. Af og til vendte den mørke Herre Hovedet og nikkede op, den lyse kom ogsaa igen et Par Gange.

Pludselig blev Døren aabnet, og Fru Edmunds traadte ind. Betty stod i Vinduet i bar Chemise, hun vendte sig — og gjorde et Hop af Angst.

— Pigerne har sagt mig, hvad du tager dig for, sagde Fruen hæsere end sædvanligt, og i det samme tog hun med sin knoklede Haand i Siden paa Betty.

— Læg dig i Sengen! Fruens Træfingre tog allevegne paa Bettys Krop, idet hun puffede hende bort fra Vinduet, de trængte igennem og stødte mod Ribbenene, kneb om Armene.

Betty rystede, hun følte noget krybe op gennem Brystet, hendes Svælg og Gane fyldtes ligesom af syrligt Skum ved den Ækel, hun følte — Stuen vendte sig for hende — pludselig vidste hun, at hun havde jaget sin Haand op i Bedstemoderens Ansigt. Den gamle Dame

stod foran hende med fordrejet Overlæbe og med Øjnene klemmt halvt i.

— Om Forladelse! klynkede Betty og veg hen til Sengen, hun sank ned og græd — som en Hvirvelvind for Graaden over hende.

Fru Edmunds vendte sig og gik uden at sige mere.

Fra den Dag af tog Højesteretsadvokat Edmunds sig personligt af Betty, hans tørre Røst skræmmede hende omkring i Stuerne.

Men ikke længe efter var det, at Betty rømte.

En Aften, da hun var nede i Gaarden, gik hun ind i Vinhandlerens Kontor og beklagede sig grædende for den unge mørke Herre. Han blev pludselig alvorlig. Lidt efter kom den lyse til, og han talte videre med Betty.

— Jamen er De alligevel tosset! sagde han og virrede med Hovedet — rende væk, det gaar sgu ikke. Familien . . . det er jo . . .

Betty kunde ikke holde det ud, hun tørrede sine Øjne og saa glubsk paa dem. Hendes syttenaarige Legeme bugnede, idet hun fyldte sig med Luft og besluttede. Jo hun vilde væk.

Borring, den lyse, fede Herre saa ud som en, der mere og mere fyldes af en Stemning.

— Pine Død! udbrod han omsider og slog Haanden imod Knæet, han saa fra den ene til den anden og blinkede fiffigt. Han havde næsten ingen Øjenhaar. —

Betty listede op igen.

I den følgende Uge var hun flere Gange nede i Kontoret. Borring var meget ung, hans Fader var rig . . . den mørke Herre lo og rystede fortvivlet paa Hovedet ad den

Vending, Sagen tog. Det var den stiveste, han havde været med til.

Otte Dage efter brød Betty sin Bedstemoders Syskrin op, tog Husholdningspengene og listede væk. Borrying rejste med hende til Malmø.

Et halvt Aar efter Flugten forlod Betty Borrying og havnede hos sine Bedsteforældre igen. Hun var der en Maaned, og i den Tid kom hendes Moder fra Jylland over til Byen for at gøre sit. En Tid efter at hun var rejst tilbage, rømte Betty igen, hun blev behandlet med altfor fræk Medlidenhed. Nu var hun forsvunden en Tid og havde det meget ondt. Kom saa tilbage til Bedsteforældrene. Men nu satte Højesteretsadvokat Edmunds sit Navn ind, han traadte i Forbindelse med unge Borryings Familie og fik de to ordentlig gift samt ekspederede til Paris. Der boede de nogle Aar. Men det kunde ikke gaa. — Betty rejste Hovedet midt i Omtumlelserne. Hun opdagede, at man havde kastet med hende, hun havde været som en af de Tovpuder, der hænger paa Siden af et Skib, saadan var hun bleven medhandlet og forkrammet. Men endnu kunde hendes Ungdom genrejse og forny alt.

En skøn Dag gik hun fra Borrying igen og gav sig til Teatret. Hun var med Provinssselskaber, havde ogsaa været ved et Teater i København, og omsider gik hun til Varieteen. Betty havde prøvet og lært meget. Hun havde faaet Øjnene op for Bitterheden og havde hærdet sig derimod. Hun havde haft mange Beundrere og havde tjent gode Penge. Saaledes havde Vilkaarene dannet hende. Og nu skulde hun først ret til at gøre Lykke.

Einar sad med den sidste Stump af Cigaren mellem to Fingre og kneb Øjnene i for Røgen. Betty var færdig med at fortælle, hun sad og drejede paa sit Armbaad. Der laa endnu en Skygge over hendes Ansigt, og Munden var harmfuld lukket.

Da saa hun pludselig op og smilede lyst til Einar. Det gav næsten et Sæt i ham, saa forbavsende rigt og gyldent et Smil havde Betty.

Det var langt ud paa Natten.

Men Einar var bleven træt og mørk. Han vilde blot afsted. De talte lidt om almindelige Ting, og Einar fandt sin Hat og Stok frem.

Efter at have aftalt at træffes igen en anden Aften skiltes de temmelig køligt.

X.

Einar sad i Sofaen, og Betty sad paa en Stol lige overfor ham.

Einar var lige kommen, han var bitter til Mode, hvorfor var han gaaet herop, hvad vilde han her? —

Da rejste Betty sig pludselig halvt og sank over mod ham. Hun tog ham om Halsen og krystede ham. Hendes glatte Kinder var saa hede, at de næsten kunde brænde, hendes Haar krillede ham mod Munden. Einar maatte le, han blev saa glad.

— Dit Haar kriller mig paa Munden, sagde han, og i det samme greb han om hendes Hoved og vendte Ansigtet op mod sit. De stirrede hinanden haardt i Øjnene, næsten fjendsk, de kom hinanden nærmere — og da Einar havde kysset første Gang, blev han grum, han vilde kysse hende ihjel, om det skulde være. Men Betty mødte hans Mund med lige saa vild Tørst.

De pustede lidt.

— Hvor det er godt, du er kommen, sagde Betty, og sukkede tankefuldt.

— Ja Betty, og nu bliver jeg hos dig.

— Nej, Einar, det gør du ikke! Betty for op.

— Mente du?...

Ja. Nej. Du maa snart gaa. Ja du maa snart gaa. Betty rejste sig febrilsk. Hvad er Klokken?

— Ja, jeg skal nok gaa, sagde Einar. Men hvorfor maa jeg for Resten ikke blive, naar vi endelig taler om den Ting?

Vejret forgik ham, men han tænkte rasende, at nu skulde det være.

Betty satte sig hen paa Sofaen og saa ned.

Imidlertid aandede Einar lydløst og dybt nogle Gange, til han kunde beherske Stemmen. Hans Hjærte sitrede ustyrligt.

— Er det fordi du er en af de ædle Synderinder? spurgte han hæst, hvad? Du vil ikke trække mig ned, fordi du holder af mig netop. Det er svært gammelt, bitte du, rigtig Dumas-Moral. Edith maaske? I ny Edition . . .

Einar rakte ud paa Bordet efter et Kræmmerhus af Aluminium, en Buketholder, og klemte den flad indeni Haanden.

Betty saa uforstaaende op, og de tav i nogen Tid.

Einar blev langsomt roligere, og da han saa paa Betty, glemte han sin Tankegang. Hun fristede ham — hendes Mund var moden — der saa hun op paa ham! En Bølge af Glæde dunklede Einars Syn. Han maatte nærme sig hende — og de gled samtidigt imod hinanden som to Korkpropper i et Vandkar.

— De sank ned paa Gulvet. Einar mærkede, at han var Menneske og Mand.

— Du troede vist forleden Aften, at jeg havde brudt mig noget om alle dem, hviskede Betty. Nej.

Det var Elskovs Ord, Einar hørte, den ægte, hede Klang. Og han lod Ilden fortære sig.

— Betty sov øjeblikkeligt, da de var kommen ind i Soveværelset. Mon hun har turet hele sidste Nat — Dyret? tænkte Einar. Et Øjeblik efter sov han selv.

Da Einar vaagnede næste Morgen, havde Betty allerede ligget vaagen længe; hun saa meget fortænkt ud.

— Sig mig, hvad er nu din Mening, Einar? spurgte Betty, mens de klædte sig paa.

— Min Mening! Ja nu bliver vi hos hinanden. Ikke? Her?

Einar tænkte sig om.

— Hvad skal vi leve af Einar, har du nogen Penge?

— Ikke mange, svarede Einar mut, de fleste har jeg rejst og soldet op.

— Naa.

De talte ikke mere om den Sag. Da Einar skulde gaa, delte hans Sind sig paa en uforklarlig Maade.

— Jeg kommer igen Betty, sagde han og tog hende i Haanden, de var ligesom lidt fremmede...

— Ja — Betty overlagde — kom paa Fredag, om fire Dage.

— Kan jeg ikke ... hvem kommer hos dig de andre Dage? Einar stejlede pludseligt.

Betty tav og fik et sært Udtryk i Ansigtet.

— Ja saa kommer jeg ikke, sagde Einar ligegyldigt.

— Vær nu fornuftig Einar. Men det bliver din Sag.

De stod overfor hinanden. Einar vidste ikke, hvordan det var med ham.

— Jeg gør hvad jeg vil, sagde Betty udfordrende.

Det skulde bare være en anden, der vovede at holde Hus her! Hendes Næsebor stod aabne som to runde Klydshuller i en Skibsstævn.

— Du maa vælge . . . sagde Einar; han havde en Mistanke om, at han ikke var sig selv, og blev spagere.

— Hvad kan det nytte, naar du ingen Penge har, sagde Betty, og Betoningen var saarende. Vil du benytte dig af, at jeg holder af dig og er svag over for dig?

— Ja saa gaar jeg.

Einar gik straks.

Men da han var borte, lagde Betty sig paa Sofaen og græd længe. Hun stod endelig op og saa sig i Spejlet.

— Einar kom om Fredagen, men han blev ikke ret længe. De talte lidt sammen og saa bedrøvet paa hinanden.

— Jeg har tænkt over det siden, sagde Einar, som jeg bar mig ad. Det var virkelig, som om jeg ikke brød mig en Smule om dig, jeg følte det selv tydeligt og forundrede mig. Men husk nu paa, at det var om Morgenen.

— Ja, Einar.

— Jeg forstaar ikke, at jeg kunde lade mig narre. Jeg vidste saadan noget i Forvejen. Men naar man fryser, kan man ikke tænke sig Varmen. Før man bliver varm igen. — Betty, du skal ikke bryde dig om det.

— Kære Einar! Betty skulde til at græde igen.

De tav og sad hver for sig, endnu havde de ikke rørt ved hinanden.

— Kan du ikke leve af det, du faar for at synge? spurgte Einar ligefremt.

Betty saa hid og did og vilde svare, men det blev til, at hun ikke sagde noget.

— Det er underligt af dig, Betty, sagde Einar noget haardere. Men saa er det bedst, jeg gaar.

Betty rørte sig ikke. Heller ikke da Einar sagde Farvel henne ved Døren, løftede hun Hovedet.

Einar gik og de taltes ikke ved mere.

— — —

Den Vinter gjorde Elisabeth Borring uhørt Lykke. Der stod ryggende Skandaler om hendes Navn.

Einar hørte alle tale om hende og læste hendes Pris, saa Billeder af hende i Vinduerne. Hun var alle unge Rigmænds Favorit. Alle hæderlige Mennesker kastede Sten paa hende. Men hendes Ungdom sejrede over Foragt og Nid. Borgere udtalte sig om Varieteens for-dærvende Indflydelse paa Sæderne, og mens de talte, vædede de deres tørre Gummer med Tungen. Indignationen fik Mæle i mange Samfundslag.

Einar gik og saa til. Han tænkte meget over den Ting. Lad være, at Samfundet ikke var en Bande Hyklere — en Hob af raa Mænd, en Hær af slette Kvinder — et Spørgsmaal kunde der i alt Fald stilles: Tænkte nogen over, at her stod et Menneske alene, til og med en Kvinde? Den første den bedste Sjover i Vognmagergade kunde sige Elisabeth Borrings Navn og skryde af hendes Gunst, ingen slog ham paa Munden — alles Haand var imod den ene for at tage eller for at slaa. Skulde hun saa ikke træde paa de Nakker, der bøjedede sig for hende?

Einar fulgte hendes Sejrs-gang med Beundring.

Om hun slog Benene bort under en rig Mands Søn, naar han stod dinglede paa dem i Forvejen, hvad saa? Samfundet er altid parat til at forbyde Angreb

paa et Sted, hvor det har sin Svaghed — Drengelogiken! — ikke slaa i Hovedet!

Men Elisabeth Borring gav slet ikke Points forud. Hvorfor skulde hun det, hvorfor forlanger man det af det ene Menneske imod de mange?

De skændede hende med ren Mund og med skiddent Hjærte. Om man havde hængt Elisabeth Borring op under Cirkuskuplen i et Reb og firet hende op og ned, hele København skulde staaet underneden for at bide til Bolle, en Taage skulde bølget op om hende af begærlig Aande. Og naar hun var spist, skulde de gaa hjem allesammen med hver sin blodige Mund og vaske Hænderne i Uskyldighed.

Et Menneske skød sig en Dag for hendes Skyld; hun optraadte samme Aften for fuldt Hus og sang og dansede som en Salome. Og Staden vrinskede af Indignation, som om hun kunde gøre for, at Folk var tykke og dumme.

Elisabeth Borring overhuggede en gordisk Knude, hun erobrede en Verden. Hendes Frækhed var mageløs og sjælden i Landet.

— Men Einar Elkær kunde alligevel ikke blive klog paa hende. Hendes Kraft og Hensynsløshed kendte han. Men hvor var hendes Nerver, hvor gemte den hyperkræsn Kvinde sig hen overfor alle de Tilbedere, som hun dog maatte røre ved? Af Bettys Levnedbeskrivelse fremgik det tydeligt nok, at hendes Rædsel for Bedsteforældrene havde været af sensuel Natur, hun havde følt Hudvæmmelse ved dem. Hvorledes kunde den varmbloedige og nervøse Betty blive saa robust beregnende? — En af de Gange Einar havde været i hendes Lejlighed, havde han

set en Bog om smitsomme Sygdomme, den havde hun skaffet sig.

Hvordan det saa hang sammen, hun var en Kraft! Ikke af den Slags Lukretiadukker, der hellere vil dø end leve i Vanære.

— Einar led meget den Vinter, uden at han egentlig vidste deraf. Han gled ud. Nu og da lagde han Mærke til, at han var aandsfraværende i højeste Grad. Naar nogen talte til ham, kunde han stirre tomt paa vedkommende i flere Minutter, inden han kom efter, hvad han vilde sige, eller inden han bestemte sig til at gide sige noget.

Einar opgav at tænke igennem, han kunde dog ikke fatte noget.

Interessen for Betty tabte sig, men Lidelsen blev den samme. Og saa var der Einars Spaserture! Han havde vænnet sig til at gaa Strøget igennem hver Aften. Der gik han med en Kvinde i sine Tanker, som han ikke syntes, han brød sig om, men som det martrede ham, at andre fik, han gik og var gold, og han saa hver Kvinde i Ansigtet, vilde have dem alle sammen. Einar kendte to-tre Herrer af Udseende, han mødte dem paa Strøget hver Aften, de syntes ogsaa at gaa Golgatature, de saa Klæderne af hver Kvinde, de mødte — vilde dog ingen have — bar maaske en i Hjærtet, som . . .

Einar stod undertiden stille og hvæsedede en gloende Ed.

— Men det var igen en Hændelse, der bragte Einar i Lave.

En Eftermiddag i Marts, henimod Skumringen, sad Einar oppe i en Kafé i Frederiksberggade. Der var

Spejle i begge Vindueskarme, saa at man kunde se, hvem der gik paa Gaden til begge Sider. Tusmørket begyndte at gøre de strømmende Ansigter vage, mod Aftenen skiltes Skyerne paa den Strimmel Luft, der kunde sees, en kølig Stemning af Vemod lagde sig over den svin-dende Dag.

Da saa Einar, at Elisabeth Borring kom gaaende paa Fortovet indad mod Byen. Det var længe siden, han havde set hende, han fik et Stød af Glæde og rejste sig. Paa Trods af sin Beslutning om ikke at nærme sig hende, ilede Einar ned paa Gaden.

En svag Aftenbrise kølede mod hans Kinder, han saa Betty komme fem-seks Skridt borte i det tynde Tusmørke — men hun var ikke alene, der gik en Mand ved Siden af hende. Og i det samme Einar saa Betty — hun havde en dunkel Kjole paa, som var nedskaaren i Halsen — opfangede han en Duft i Brisen, der bar imod ham fra hende, en Mælkesødme, en Duft af Blod fra hendes hvide Hals og Barm . . .

Einar kom kejtbenet op ad Trappen — hun havde ikke set ham. Han skyndte sig op i Kafeen og greb sanseløs et Blad, hans Fingre dirrede.

Et Øjeblik efter var han rolig, han gik bort i modsat Retning og blev ved at gaa — ud af Byen.

Hele Natten tumlede han med Sorg og Forbitrelse. Mørket laa om ham som en Hinde over hans Øjne.

Men mod Solopgang, da han var langt ude paa det stille Land, brast Mørket om ham. Han stansede paa et højt Sted og vidste ikke, hvorfor Glæden stod op som en Sol i hans Sind. Betty! Endnu skulde han faa hende.

Endnu kunde han raabe ud i Luften af sin Ve som den Gang, Betty og han skiltes ved Fjorden. Ja raabe af Ve og skrige af Fryd som en Gudesøn.

Medens Einar saa ud over lysegrønne Rugmarker, var det, som om han glemte mellemliggende Tider og blev sig selv fra den Gang. — Forfra! Han kunde endnu begynde forfra og vokse sig frem til Lykken. — Nu vidste Einar, hvad det var han havde gaaet saa længe og tænkt paa og ikke forstaaet. Det var disse Omslag, der undertiden regerede med ham. Det kunde hænde ham, at han tog sig selv op fra en Tid før — midt i Rusen — og der stod han da uden Følelse, ensom igen. — Hvorfor var han ikke skabt hel fra sin Fødsel af? Men det var dette, han havde gaaet og været bange for: en skøn Dag kunde Betty være som et fremmed Menneske for ham. — Men nu forstod han det altsammen, og nu følte han sig hel. Han skulde ikke igen gaa i Stykker. En mægtig Lykkefølelse fyldte ham der, hvor han stod, som om selve Jordens Kraft meddelte sig op gennem hans Ben til Hjærtet.

— Nogle Dage efter skrev Einar til Betty, at hvis hun endnu vilde have ham og lade de andre fare, saa kunde han byde sig til, han skulde ikke svigte hende siden. Og hvad det angik med Udkomme, saa havde han nu ogsaa besluttet sig til at blive Artist. Han vilde være Akrobat, det havde han længe tænkt paa. De kunde saa følges ad og blive hos hinanden.

Betty skrev tilbage, at han skulde komme, hun brød sig ikke om andre end ham, hun vilde aflade fra alle andre for hans Skyld.

De mødtes og blev enige om Tingene.

Om Sommeren gik Betty paa Tourné i Provinserne og Einar blev i København for at tage Undervisning. Han lod sig uddanne til Parterreakrobat, og da han fra Barndommen af havde været fuldkommen bygget, lærte han snart at slynge sig i Luften. Han lagde sig efter forvovne Spring, farlige Volter.

Sommeren igennem havde Einar det temmelig ensomt. Han fik Tid til at tænke efter og samle sig. — Sagen var vel den, at han havde opdaget sig selv, inden han var moden og fast i Knokkelbygningen. Han havde naaet Selvviden, mens han endnu var i Vækst, og den Løshed, han mærkede i sin Karakter, havde han taget for sit endelige Væsen. — Det var gaaet til paa samme Maade, som naar han i søvnløse Nætter havde betragtet sine forvirrede Forestillinger som sygelige. Lige før man sover ind, er der normalt en Løshed i Bevistheden — kun plejer man ikke at opdage den.

Men nu var det, som om Einar voksede af bestemte Forudsætninger, han havde ligesom vendt de Kviste mod Lyset, han vilde skulde trives. Han tænkte paa Betty og Barndommen ved Fjorden, han lod sig fylde af alle Minder om Betty, indtil han blev som et Menneske, der ikke havde andre Minder. Han voksede af denne Jord og kendte sig selv. Hver Morgen vaagnede han uden Nag fra Dagen forud.

Sidst paa Sommeren hændte der Einar noget, som syntes ham betydningsfuldt.

Han boede i Amaliegade, i et af disse gamle Steder med Trappegang saa vid som et Taarn.

Af og til, naar han kom hjem, havde han mødt en Dame og lagt Mærke til hende. Hun var temmelig lille og fyldig, nydelig af Skikkelse. Der var noget rørende ved hendes Frueudseende, fordi hun var saa ganske ung. Einar havde lagt Mærke til, at hun sendte ham Blik, der paa en og samme Tid var sky og dulgt kyniske — hun mindede ham med Ubehag om Frøken Elise. Den lille Frue havde en stor og tyk Mund. Einar vidste fra Portneren, at hun boede oppe paa Trediesalen, og at hendes Mand var meget ældre end hende og syg for Tiden.

Det var alt, hvad Einar vidste. Men en Nat havde han en Drøm — han huskede den siden i alle Enkeltheder.

Det forekom ham, at han en Eftermiddag traf denne Frue i Porten, de løb uforvarende mod hinanden og kom til at le, hun lo undseligt og med skjult Livslyst — Einar bøjede sig frem med Øret og bad: En Gang til! — Og de talte, han saa hendes Mund bevæge sig, men han drømte ingen Ord, reflekterede heller ikke over denne Besynderlighed. Derimod følte han noget under bestandigt, det var som om de talte saa lurende tvetydigt. Da grebes han af en Trang til at plumpe ud med rene Ord. — Jeg kommer op til Dem i Aften, sagde han. Straks var det som aftalt, Einar saa, at hun blev stakaandet, og at en lille behandsket Haand bragtes i Sikkerhed ind under Fløjelsslaget — den skælvede som en lille Hund. Han saa et Glimt af hendes hjælpeløse Øjne, idet hun vendte sig.

Med det samme var det Aften, Einar havde Skrubler og balancerede — men saa bestemte han sig til at lade de Narrestreger fare og gaa i Seng. Han klædte sig

af, men just som han stod i bar Skjorte, for Pokker ham i Forstanden, han aabnede sin Dør og listede op ad Trapperne.

Der var bælgmørkt. Einar naaede til anden Sal, da han pludselig opdagede, at en Mængde andre i bare Skjorter kom listende nede paa Trapperne. Hvad! tænkte han, skal hun have saa stort Rykind! — Hvad har han da at gøre, han svinger sig lydløst ud over Gelænderet, hænger i Armene og firer sig hurtigt ned, han drømte, at en svag, kølig Træk luftede op om hans Ben, der hang frit i Mørket. Og hvordan det nu gik til, han naaede ned til sit Værelse paa første Sal, den anstrængende Tur havde frydet ham — saadan kunde han hænge og spasere i Armene! Han fik lige laaset sin Dør, da det forekom ham, at Andresen — en Ven, han ikke havde set i flere Aar — stod udenfor og ruskede i Laasen. Einar fandt ikke noget paafaldende i, at det var Andresen, han lukkede ham bare ikke ind men stod og lo usigelig fiffigt for sig selv.

Med et vandrer Einar igen op ad Trapperne, Klokken kunde være elleve, mente han. Han ringer forsigtigt paa, og næsten i samme Nu bliver der lukket op. Lys ulmer indenfor, og der staar Fruen i en lang figurløs Klædning af dunkelblaat Stof, hun smiler fortrukket af Undseelse — og de gaar ind gennem en Stue, hvor der er sparsomt Nattelys, Einar ser Glassene over nogle Skilderier kaste Flunk i Væggenes Mørke, idet de gaar forbi. Paa et lavt Leje, næsten nede ved Gulvet ligger Manden udtæret og gul, han er vaagen, de brunlige Skeletarme ligger nøgne oven paa Dynen. — Han saa dem godt,

idet de gik forbi, han løftede Overlæben fra Tænderne og smilede uhyre djævelsk. Einar tænkte, at disse Tænder lignede Majskorn, han syntes at Sammenligningen var god. — Fruen skottede frygtsomt og med halv Trods ned til Sengen og gik ind i den anden Stue, og Einar spankede gladeligt bagefter hende i sin Skjorte. Det er Soveværelset og der sidder de paa to Stole ligeoverfor hinanden. Hun kaster et hurtigt, raadvildt Blik paa ham, og i det samme driver hun over i hans Favn med Armene om hans Hals. Hun har kun dette tynde Stof paa, Einar tager til og tænker: Død og Pine! Og han kysser, kysser hendes store, vaade Mund. — Men ligesom det blev Alvor, mindedes Einar pludseligt Betty — saadan faldt hun ogsaa ind imod ham den Aften — en kold Energi fyldte ham som ved et Blodslag, et hæftigt Nej bemægtigede hans Vilje — og han løftede den lille Frue højt op i Luften og lagde hende ned paa Sengen.

— I samme Nu vaagnede Einar. Straks da han var vaagen og bevidst, forstod han Drømmen — Aarsagen dertil. — Denne Gang havde hans Hjerne hersket over hans Rygmarv. Selv ubevidst, i Drømme, vandt han den Sejr, der betinger menneskelig Lykke.

— — —

Om Efteraaret fik Einar Engagement. Han og Betty rejste sammen for at svinge sig over Scenerne i fremmede Landes store Byer.

XI.

Et lille Dampskib gik frem over en af Limfjordens Bred-
dinger, det var i Maj Maaned.

Einar og Betty stod paa Dækket, de kom fra Udlandet og havde endnu fremmed Luft i deres Klæder. Det var en Solskinsdag, Foraarshimlen var let og luftigt skyet.

Skummet skød sig ud fra Skibets Stævn som brede Kniplinger. Hjulskovlene svuppede uafbrudt, det lød som om Lemme lukkedes i for noget — hastigt og for bestandigt. Kysterne laa rundt om.

Einar saa op paa Betty, som hun stod under Solsejlet i lyse Klæder, der var en vandret Lysstav i hvert af hendes Øjne —

— Betty!

— Einar!

Einar gik et Kast over Dækket, han var urolig. Hvert lille Indtryk paavirkede ham, han saa paa de hvidmalede Liner om Randen af Redningsbælterne og lagde Mærke til dem.

— Se ned i Vandet! raabte Betty, vi kan se Bunden!

Bunden var synlig hele Tiden, Skibet gled hen over det vævre Element. Af og til rørte der sig noget i de mørke Tangskove, som Solen skinnede ned til, en oliven-

farvet Fisk bugtede sig dernede — Betty kaldte paa Einar og viste ham en Flok store Rødspætter, der vandrede over Sandbund, de røde Rustpletter kunde skimtes gennem Vandets grønne Glar.

— Kan du huske de smaa Flynderunger, vi saa den Gang? spurgte Betty — det et maaske dem, der er bleven store.

— Skibet gled over den hvidlige Fjord, langt bagefter vred Overfladen sig til begge Sider i ovale Mønstre som moiré Silke.

— Fröhlicher Fahrt! udbrød Einar og løftede sig, han saa frem med vidtaabne Øjne . . .

— Se! sagde han pludseligt og viste i al Hemmelighed Betty en halvvoksen Fyr, der stod paa Dækket og var optagen af at slukke sin Cigar. Han gjorde det omhyggeligt ved at væde Fingeren i Munden og holde den imod Gløden. Saa gemte han Stumpen i sin Brystlomme — han spilede Lommen ud med den ene Haand, for at Stumpen ikke skulde komme til Skade, den var allerede noget forpjusket.

— Han tændte den før, sagde Einar, han har røget en halv Tomme. Om lidt tager han den op igen og røger mer.

Einar maatte gaa et Slag igen for at kvæle sin Bevægelse.

Langsomt, langsomt drejede de solgraa Kyster sig og skiftede Udtryk. Gule Lerbrinker, der før havde staaet lige imod, vendte lidt efter lidt Profilen til.

Der laa en rød Stribe fjærnt henne i det blaa, et Kirkespir stod som en Stift op imod Kuppelskyerne, af og til spejlede det sig i Vandet.

Bunden vekslede og Vandet dermed, Damperen gled over dunkle Steder og over Sandbund, hvor Vandet pludselig blev lysegrønt ligesom med en Lyd.

Lidt efter lidt tonede Byen ud af Fjærnheden. Jo tydeligere den blev, des hurtigere syntes de at nærme sig den, det var som om Skibet tog sig sammen af Sløvhed og skyndte sig at faa Ende paa Farten. Alle paa Skibet blev vaagne.

Før de lagde til Bolværket, gled de et Stykke langs Kysten, og de lange Bølger fra Skibet naaede ind, slog tungt imod Stenene og brødes — lidt efter vandrede en Mængde smaa brudte og usammenhængende Rynkninger ud fra Stenene og ud over det glatte Vand . . .

Byens Huse laa i Solskinnet med sorte Ruder, de røde Tage var hvidspækkede i Randene, det var en omhyggelig By.

Einar og Betty gik op langs Havnen ind paa en Kirkegaard, der laa nedover Skrænten. De kom forbi Plankeværker, som lugtede af finsk Tjære. Nogle Høns, der havde rodet sig ned i det hede Støv, sprællede afsted og kaglede forfjamsket. Spurvene hoppede paa Brostenene.

Inde paa Kirkegaarden stod Foraarets glinsende Førstebloster — Mælkebøtter, der luede i Solen, Svaleurt og ganske nyfødte Pintselilier. Der stod Avrikler paa Gravene i det sumpfrodige Græs, og de nyligt udsprungne Popler duftede intenst i Solvarmen.

Men under en af Gravene laa Legemet af en Mand, som havde elsket Blomster og husket sine Medmennesker paa dem, en Mand med Foraarsblod i sit Hjærte og med soldyrkede Nerver. Hans Navn stod at læse paa en Sten —

Einar vendte sig og saa mod Solen ud over Fjorden, den tindrede som en talløs Mængde urolige Spejlstumper — et Nødskrig, et Fryderaab klang i hans Sind. Han saa hen til Betty og følte sig et Nu alene sammen med hende.

Da de kom ned til Skibet igen, var man ved at indlade en stor Flok Smaagrise, de jamrede højt i Kor. Deres Skrig steg op imod Himlen som blanke og stride Lydtraade — Dagens Solskin tættedes, Foraarsstemningen trængte paa. Einar vendte sig om imod Betty og saa tavs paa hende.

Einar fandt en Hund, der sad og vejrede med sin sorte Snude og saa til, mens Grisene blev bakset ombord, den var helt ophedet paa Pelsen af Sol. Den rejste Hovedet, Einar saa de klare Øjne, den tyggede behageligt med Munden, mens han strøg den, og lod Øjnene løbe rundt.

— Se Betty, den bærer sig ad, som om den spiser, naar jeg kæler for den, den »nyder« Livet.

Damperen kom afsted igen, og Kysterne skiftede, mens Solen gik over Himlen.

Om Aftenen kom Einar og Betty til det Sted, hvor de vilde opholde sig, og lejede sig ind i Kroen.

Næste Morgen gik Einar ud over Agrene, han gik ad et Skel og saa sig om efter alting. Kløveren stod paa Marken som Millioner af grønne Skillinger, smaa Stedmodersblomster tittede op med Hovedet paaskraa, de var gennemsigtige som sygelige Smaapiger og rørte sig ydmygt i Vinden.

Græsset bukkede sig og bøjede sig for Brisen, Rugmarkens brede Græsblade rundede sig blankt i Solskinnet.

Einar saa Faarene staa og mimre med Kæberne, en Visk Græs stak dem ud af Mundvigen og blev lidt efter lidt spist ind. — Han saa ud over Kærene, milevidt ud, og han fyldte sig med Morgenens svale Luft . . .

Da Betty kom op, var de inde i Haven sammen, og de var henne at se ned i den dybe Brønd. Langt nede i det kølige Hul saa de Spejlbillederne af deres Ansigter. Betty raabte for at høre Ekkoet, hun fortabte sig rent deri, hviskede, bjæffede og talte med sig selv. Einar stod og hørte paa hende.

Om Eftermiddagen var de inde i Byens Kirke, Degnen viste dem det fattige, der var at se. Einar gik sidst ud, Betty stod i det klamme Vaabenhus, og — Degnen vendte Ryggen til — hastigt slog hun Armene om ham og kysede ham paa Munden, holdt Fingeren advarende i Vejret.

— Jeg var bleven stille og tankefuld derinde uden at mærke det, tænkte Einar, Murenes Tungsind havde lagt sig over mig — Tidernes Øde — da ramtes jeg i Ansigtet af Roser . . .

Dagen led, og da Solen nejede sig, laa der lange Skygger ned over Landet, Agerrenene fyldtes af Dunkelhed.

Einar og Betty sad inde i Stuen og saa Solen synke. Den gled bag en rød Skytaage, tynde Guldskyer svævede over den, lange glødende Spydblade laa langs hen ad Himlen. Markens krumme Bue stod sortgrøn op mod Himlen med enkelte gyldne Straa og et Spindelvæv af Lys langs Randen. Vinduesplanterne gennemskinnedes, røde Pletter faldt ind paa Væggen.

Einar saa gennem den anden Stue, hvordan Husets Skygge laa langt ned ad Markerne mod Øst, helt ned mod det lyse Kær. De hvidkalkede Gavle langt, langt borte havde et rosenrødmende Skær, endnu længere borte brændte en klar Ild i en Rude — Huset var saa milelangt borte, at det slet ikke kunde sees.

Betty sad i Gyngestolen, hun vuggede ud og ind af Lyset, hun smilede, og hendes Tænder gennemskinnedes i Randene, Haaret krusede sig gnistrende om den purpurrøde Øreflip.

— Lad os gaa ud! sagde Einar.

Da Mørket var bleven dybt og dugkøligt, begyndte Frøerne deres Sang nede i Kæret. De ryllede og pylrede i den svale Stilhed, disse hundreder af smaa Struber, ingen kunde høre, hvor de var — en Vellyd boblede, piblede fra selve Jorden, den kunde ligesaa godt komme fra en fortryllet Dal, hvor store Læbeblomster stod i Tusmørket og remsede deres Drømme op for hinanden, som fra smaa vaade Dyr, der sad med Brystet ovenud af en Pyt og nynnede tankefuldt.

Einar og Betty sad ude i Grøften paa Græskanten og smaasnakkede. Betty rykkede grønne Straa op og sad og bed i dem.

En Vogn kom ud fra Køreporten og passerede med frygteligt Bulder. Da den var borte, blev der et tyst Liv tilbage efter den, Støvet søgte sig Leje, en lille Sten, der var kommen til at staa paa Kant, væltede om igen, Sandskorn trillede, og Græsset ved Vejen rørte sig efter Lufttrykket med fine Lyde.

Maanen, der havde været usynlig paa Himlen hele

Eftermiddagen, stod nu højt i Syd og lyste. Himlen under den var gul. Et firkantet Skifertag nede ved Vejen glinsede af Dugvæde. Farveløse Stjærner stod spredt i Rummet.

Einar lagde sin Haand paa Bettys Arm, det tynde Kjolestof var køligt; han for sammen af den lille Lyst der var ved at berøre Bettys kølige Ærme.

Frøerne blev ved at synge i Kærene, Luften var sval og fuld af Dugdugt. Dunkelheden laa om Træerne i Haven.

— Dagene gik. Foraarets gule Blomster ispredtes med Sommerens blaa, Kornblomster og Blaahat sprang ud, Klokkeblomster stod ved Vejkanterne og nikkede i Solen.

Einar og Betty var mest nede ved Fjorden, hvor de pjaskede i Breddens varme Fladvande, eller de gik ud længere henne under Brinken, hvor der var dybt mellem de store Sten.

Ofte sprang de op over Agerskraaningerne i Solskinnet og løb som to Guder. Einar vendte sig og saa Betty, hendes Barm bevægede sig, mens hun løb, som to store, hvide Roser, der trykkes ned af Vindpust og dukker Hovederne — af og til kastede hun Halsen tilbage for at befri sig for Haaret, der slængte om hende og spillede som sorte Luer.

Einar raabte i Luften og slyngede sig, han sprang højt op og blinkede svimmel mod Solen.

De blev begge to brune og solbrændte over hele Kroppen.

— En Dag svømmede Einar ud fra det dybe Sted under Brinken, det var meget varmt, og Vandet laa spejl-

stille. Han berusedes af sin Styrke og strakte Armene frem, han saa dem hvide og fortrukne under Vandets Uro, han bøjedede Hovedet og saa ned i Dybet, hvor Tangen rakte de røde Flige op. Overfladen slog store Ringe foran Einar, det var som om Elementet pludselig smeltede uden at blive blødt først — og han svømmede udad, glemte alting og svømmede længere ud —

Da hørte Einar, at Betty raabte inde paa Land; Lyden kom langt borte fra, en Hinde brast i hans Øre. Han vendte sig og blev staaende i Vandet, han var altfor langt ude.

Einar svømmede indad, og da han mærkede, at han var træt, blev han bange. Han svømmede til og følte med et en stor Tavshed om sig — Blæretangen saa op paa ham fra Bunden med Klaser af udbulnede Øjne.

Einar fik Krampe i det ene Ben, han trak sig sammen, slugte Vand og sank. Men nu rettede han sig rasende i Vandet og strakte sig ud, han hostede Vandet op og fik Næsen fuld af det ramme Salt, en Kuldegysning rystede ham. — Han naaede Land og gik tung op mellem Stenene. Betty tog imod ham og saa ængstelig paa ham.

Oppe under Brinken, i Ly af Vinden, laa Einar og stønnede. Betty lagde hans Hoved i sit Skød. Solen skin- nede lige paa dem.

Medens nu Einar ikke kunde lade være at give sig og hakke med Tænderne, tænkte han derover — i samme Nu han aabnede Munden og stønnede, var han sig det bevidst, det forekom ham, at han gjorde det med Vilje. Og dog kunde han ikke beherske sig efter Udmattelsen. Han troede at burde blive ækel ved sig selv, han lukkede

Munden og vilde ikke — Livsleden kastede en Skygge over ham. Men han kunde ikke faa Luft, og saa besluttede han at hive efter Vejret, han bestemte sig til at skælve med Lemmerne og fare sammen af Frysning. — Betty varmede Einar med sine Hænder og skjulte hans Hoved med sit Haar. Einar blev roligere — hvad skulde han dernæst gøre? tænkte han — om han rejste sig op og sukkede tungt en Gang efter den Prøvelse? Og Einar lettede sig tungt sukkende. Saa lagde han sig tilbage igen.

— Der kunde jeg Pinedød nær kommen galt afsted! sagde han pustende og saa vist paa Betty.

— Ja du er ... hvad vilde du saa langt ude!

Einar lo, han kom pludselig i hed Stemning.

De blev liggende i det varme Solskin, Einar skammede sig lidt efter lidt over at blive kælet for. Han saa op og vandt sine Arme i Bettys Haar, han vilde sige noget men lod være. — Hvor langt Haar var noget dejligt noget! Einar tog i Bettys Arme og rettede dem ud, de var aldeles lige, gik ikke lidt bagover eller til Siden i Leddet. —

Omsider rejste de sig og løb ned over Skraaningen efter deres Klæder.

Betty løb foran, og Einar saa de to store Hudgruber paa hendes Ryg lige over Lænderne, han saa hendes Fødder.

— Hvor dine Fødder er yndige! sagde Einar og stansede grundende. De har et Udtryk af Uansvarlighed, som om de vilde sige: vi er saa smaa, vi har ingen Ting gjort. Ak nej, vi har ingen Skyld i nogen Ting!

Betty lo og sprang paa sine Fødder over Sandet.

— Hojsommerens lange Dage kom og gik en efter en.

Rølliker bredte deres hvide Blomsterflager ved Vejene. Burren stod i Blomst. Hist og her paa Græsmarkerne vippede en Flok opløbne Rugstraa, som et Tilfælde havde saadet der. Klintens Frøhus blev tørt og sprang op, Perikon blomstrede i Grøfterne. Ranke Tidslær svajede paa Agrene, Musevikke og Ærenpris fildrede sig sammen paa Grøftekanten.

— Bliver du ikke ked af mig? spurgte Betty.

— Nej, jeg bliver ikke ked af Sommer og Lediggang, sagde Einar. Nej. — Se de to Lys, jeg har tændt der paa Toiletbordet. Vi blev tændt paa samme Tid og skal brænde lige længe. Naar du bliver gammel, bliver jeg det ogsaa. Men det kan vi altid tænke paa. Lad os nu foreløbigt slukke Lysene! —

Da Betty sov ind, sitrede hendes Fingre inden i Einar's Haand og krøb ligesom smaa Dyr i Dødskamp. Einar laa stille og hørte hende sove, hun aandede lydeligt og sundt.

Medens Einar laa ganske stille, hørte han Lyde fra Bettys Legeme — Hjærtet pulserede, det rørte sig i Tarmene. Han mærkede ligesom en Ebbe og en Flod i hele hendes Legeme, hun blev lidt større og mindre mellem hvert Blodslag. Og Bettys Livsvarme naaede ham.

— Mekanisk trak Einar Tæppet over sig i Søvn, han hørte midt i sin Søvn, at Betty var borte. Saa kom hun igen, og Einar sank dybere i Søvn. — Men pludselig var de begge to vaagne. Og de tog hinanden om Halsen, grædefærdige af hæftig Bevægelse over at have genfundet hinanden, de vidste ikke, hvad de skulde sige.

En meget tidlig Morgen mærkede Einar, at Betty rørte

sig, men han vaagnede ikke. I Søvne saa han ligesom gennem tykt Glas, at Betty rejste sig paa Albuen og kiggede søvndrukken ud af Vinduet, som det graa Mørke laa imod.

— Jeg har vundet! hviskede hun med en stille Latter for sig selv og lagde sig inderlig fornøjet til at sove igen. Da mindedes Einar uden at vaagne, at de om Aftenen havde væddet; Betty havde holdt paa, at der vilde komme Regn inden Morgen. Det maatte vel have regnet saa! Men i Søvne svulmede Einars Sind af Humor og Æmhed. Han vaagnede lidt efter og kunde huske alt.

— En Gang i Juli holdt der en stor Vogn udenfor Kroen, og en Dame steg ud. Det var Fru Edmunds. Hun førte sit Dronning Viktoria-Korpus hen mod Gangdøren.

— Ja jeg har sendt hende Bud, sagde Betty og saa usikkert paa Einar. — Han gjorde sig i en Fart usynlig.

Da han et Par Timer efter kom tilbage, var Fruen borte. Betty havde grædt. — Ja det var Arvesagen, der skulde i Orden, og nu var den det da ogsaa. Moder og Datter havde talt noget sammen, Betty fortalte Einar et og andet. Det var jo allerede et Aar siden Edmunds døde, der var bleven sat en »afbrukket« Søjle paa Graven. Ellers gik Gaarden godt, Peter havde giftet sig med en Obligation fra Salling. De havde faaet en lille Søn, som havde engelsk Syge. Men denne tunge Prøvelse havde bragt dem begge tilbage til deres Gud. Fru Edmunds var iøvrigt rask og rørig. Arvespørgsmaalet skulde i Orden, fordi Peter vilde sidde i skiftet Bo og vide, hvad han havde.

Betty var noget stille et Par Dage, efter at Fruen havde været der. Men saa fortalte hun Einar, at hun og Moderen havde skændtes, hvorpaa hun lø og var den gamle, glade igen.

— I Juli Maaned regnede og blæste det ofte. Einar og Betty plejede paa saadanne Dage at sætte sig ude paa Brinken under en Paraply. De smaasnakkede og saa ud over det brede Vand. Fjorden laa indigomørk under dem, langt ude var den næsten sort. Lige neden for Brinken var Vandet irgrønt af Sandbunden og bæltet af brune Tangstrækninger. Regnen sivede ned, og Blæsten svang sig under Brinkhulingen. Det hændte, at Fiskerbaade gik ud, arbejdende sig frem med Aarerne; dér højt oppe fra saa de ud som store Biller, der benede afsted over Bølgegangen.

Hist og her ude paa den mørke Fjord tændtes et hvidt Skumblus for atter langsomt at slukkes, og Einar kom i Tanker om Vingeglimt af Duer, der søger hjem og flyver imod sortblaa Uvejrsskyer. Fjorden brusede, en Tone ombølgede de to paa deres luftige Sæde. Dybt nede vaskede Vandet mellem Stenene og løb rundt om dem.

Sommerregn! — Einar laa i Drømme og hørte Naturen passe sit derude i Natten. Regnen kom imod Ruderne som Pik af bløde Næb, Draaberne saadedes over Havens Gange og rislede i Træerne. Mod Morgen hørte Einar længe i Drømme, at Gaardens Folk var oppe og talte med morgenrustne Stemmer, han hørte en gaa ude paa Stenbroen med bare Fødder i store Træske, de skramlede saa hult. Han hørte en aande i Gæsteværelset ved Siden

af, der var kun en Dør imellem, og Einar mindedes sovende, at det var den Handelsrejsende, der var kommen om Aftenen — han havde endogsaa en lille Tanke om det mærkelige i, at han kunde reflektere saa jævnt i Søvn. —

Men vaagnede Einar tilsidst helt, da laa han i den fluesummende Stilhed og rørte sig ikke. Han laa med Armene op om Hovedet og saa paa Rullegardinet, der snart var mat og snart gyldent, eftersom Solen legede med Skyerne. Einar laa og ventede — lurede, til en strakte sig i Halvsøvn og lagde sine Arme over ham. Saasnart denne ene blev vaagen og sig bevidst, smøg hun sig skyndsomst ind til ham. Dette vilde Einar opleve hver Morgen — saa lo han af den dybeste Glæde og havde vundet en ny Dag og en ny Dags Sorgløshed.

— Det regnede igen. Lave Skyer drev som Taage over det blanke, grønne Land, Træerne stod stille i Regnen. Nede paa Marken ludede Hestene fra Vejret og vendte Halen derimod.

Og saa kom der Storm, en klar, strid Aande. Solen skinnede. Den fede Muld i Haven glinsede af Smaasten og Potteskaar, alle Planter var rene og friske. Store Skyer skyndte sig over Himlen, Træerne svajede forover. Og Græsset bukkede sig hviskende, Hunden laa og sov paa Krokkepladsen med tilbageblæste Øren.

Landets lange Kupler laa i Skygge eller i Lys, Skyerne skyggede over hele Strækninger med Gaarde og Huse, men andre Steder og langt borte lo Solen lyst imod Landet. Kæret laa dernede prikket af Kvæg og stribet af Grøfter og Tørvegrave. Den modnende Rug ned over Ageren var oprørt som en Sø af Blæsten.

Men efter Stormen blev det stille og varme Dage
Der kunde komme Skyer — langt borte, milevidt, saa man
dem hænge i Luften, som de fine Rodtraade af en Tue
hænger i Vandet — men Varmen forflygtigede Regnen,
inden den naaede ned.

Einar og Betty levede et glemsomt Liv paa denne
Strand, hvor de en Gang havde fundet hinanden, og hvor
Varmen havde viet dem.

XII.

I Slutningen af Juli fik Einar og Betty Besøg af Aksel Thomsen og Helene Zimmermann, der kom rejsende sammen.

De to Veninder omarmede hinanden.

— Hvordan kunde I regne ud, at vi boede her? spurgte Betty.

— Sligt spørges. Men for Resten har Hr. Elkær skrevet til Thomsen, og saa foreslog han mig at tage en Tur med herover.

Helene spillede med Øjnene imod Thomsen, der stod høflig og i fine Klæder.

Medens Damerne gik ind for at krølle Haar, drev Elkær og Thomsen ned over Markerne, glade ved at se hinanden.

— Her lever du godt gemt, sagde Thomsen med sin lave Stemme, hvad tager du dig for?

— Jeg! Ingenting. Jeg lever hen ad Vejen ligesom de enfoldige. Ja, jeg læser lidt — tak for Bøgerne! — men for Resten . . . Gud, hvor du er den gamle — lige afmaalt, lige pillen i Tøjet! — Hvad faar du bestilt, skriver du noget?

— Lidt.

Thomsen lod Øjnene løbe rundt.

— Her er for Resten ejendommeligt, sagde han. Rej sen herop er heller ikke ilde. Paa hver Smule Landstation staar der en Karl indenfor Laagen og røger Tobak og spytter, saa at Tungen er lige ved at følge med; jeg saa ham en Snes Gange op gennem Landet. — Der er nogle dejlige Gennemskæringer paa Banelinien, Skrænterne er overgroede med langt Græs og spinkle Blomster, som lægger sig for Lufttrykket, naar Toget jager forbi, de »falder ned« ligesom en Kolonne. — Jeg tror, at Rølliken giver Markerne Præg heroppe —

— Har du opdaget det! Ja det er ogsaa min Blomst. Her er meget jeg skal vise dig, vi kan følges ad ud paa de Steder, jeg kender. Naar man kommer ned i Kæret om Morgenen, kan man træffe at faa en Væsel at se, der holder til i Tørveskruerne og futter omkring, jeg skal vise dig den. Her er nogle højst sælsomme gamle Diger, der ligger afsides, og hvor der staar Kongelys og gule Maskeblomster. Og Fjorden har du jo aldrig set. Her kan komme underlige Farvetoner over al Ting — ulmende Solnedgange — Fjorden skifter i alle Slags Kulører . . .

De satte sig paa Markskellet og passiarede videre.

Betty og Helene havde ogsaa en Mængde at tale om, mens de krøllede Haar.

Helene tog anden Kjole paa, hun bevægede sig langsomt der i Stuen.

— Du fik altsaa mit Brev, sagde Betty. Jeg saa, at Einar skrev til Thomsen, og saa tænkte jeg . . .

— Ja det gik aldeles af sig selv — Thomsen kom og inviterede mig, det er klart.

— Holder han meget af dig endnu?

— Thomsen! Han har været komplet tosset i de sidste Maaneder. — Vent nu lidt. Jo her!

Helene fandt en lille Pakke frem og leverede den til Betty, som straks skjulte den i Kommoden.

— Du lagde altsaa ud for mig.

— Ja det kan vi jo altid . . .

De tav lidt. Helene klirrede med Krøllesaksen i Lampe-glasset og holdt sit Nakkehaar ud.

— Hvad bliver det da til? spurgte Betty, vil du gifte dig med ham?

— Helene løftede Skuldrene og lo tørt.

— Nej, det kunde aldrig falde mig ind.

— Jamen saa . . .

— Jeg kan godt lide ham, han er ogsaa ganske køn. Men jeg vil ikke have ham.

Betty prøvede at lægge et godt Ord ind for Thomsen, men Helene afvæbnede hende snart.

— Nej, det kan være meget rigtigt, saa. Tjener han ikke noget ved Siden af. Ved Bladene?

— Jo. Men hvad kan det blive til.

Betty grundede.

— Vi har ikke farlig mange Penge nu heller, sagde hun, Einar . . .

— Har du ikke Engagement?

— Nej, og Einar heller ikke. Jeg har sagt ham det flere Gange, men han siger, det haster ikke.

— Jo det haster skam. Hvis I vil have Engagement i Aar.

Efter en lille Pause sagde Helene lige hen:

— Jeg skal hilse dig fra Borring. Hun saa op med et gammelt Udtryk i det smukke Ansigt.

Betty nikkede næsten umærkeligt. Lidt efter saa hun forlegent og aabent paa Veninden.

— Husk, ikke at komme til at nævne ham.

— Nej, jeg tror du vil.

Da Helene havde krøllet sig, fandt hun Flakoner frem og parfumerede hele sin ranke Person.

— Og saa du, Betty!

— Nej, jeg bruger ikke Parfumer mere.

— Hvadbehager!

— Nej, Einar vil ikke have det. Han er en sær en i den Retning —

Betty fortalte et Par Træk, og Helene lo; hun fik dybe Smilehuller af Oprømthed.

— Den var god! Ja de Mænd Betty! Kan du blive klog paa dem? Thomsen — ja han er i Grunden skikkelig. — Hør, skal jeg sige dig noget, du gjorde vist bedst i at tage det Stads og faa det overstaaet, mens jeg er her og kan hjælpe dig.

— Nej, det er altfor kedeligt, nej nu skal vi more os. Jeg skal nok klare mig siden.

— Ja ja, det kan vi jo altid tale om. Ved du, hvem jeg ogsaa skal hilse dig fra? — Markmann!

Betty blev ildrød.

— Den Idiot!

Helene saa sig i Spejlet, hun fandt noget rødt, tyndt Papir frem og trykkede Læberne sammen derom, til det smittede af.

— Saa maa vi ud til Herrerne!

Einar og Thomsen saa de to komme springende ned over Marken som Kid. Helene løftede i Kjolen. Hendes Øjne var store og glimrende, hun opfangede Thomsens Blik og læste Beundringen paa hans lukkede Mund.

De sad i Række alle fire og sludrede.

— Naa, hvad oplevede De saa paa Rejsen? spurgte Betty.

— Ingenting, svarede Thomsen og saa ud over Landet med sine rolige Øjne. Jeg forsøgte ikke at kysse Frøken Zimmermann.

— Der var desuden flere i Kupeen, sagde Helene triumferende.

— Hvor jeg ved nu, hvordan du har det, sagde Einar, jeg kan se det paa dine Øjne og føle din Stemning — dit første Indtryk af et fremmed Sted. Jeg kender det . . .

— Og hvad oplevede De saa mere?

— Vi kørte den ganske Nat, som det maa være Dem bekendt. Jeg vaagnede en Gang, ligesom det var Morgen, og saa ud —

— Saa De noget? Røgen?

— Nej, jeg saa en dyb Dal, Toget gik over, og den var fuld af Morgentaage, man kunde se derigennem ned paa Bunden, hvor en Aa bugtede sig. Og broget Havkvæg gik nede paa Bunden og gnavede af Græsset. Saa sov jeg igen. Paa Randers Station saa jeg en Dame, der havde en Hudkam paa hvert Kindben ligesom Bassiliskerne. Jeg gjorde Frøken Zimmermann opmærksom paa hende . . .

— Og sagde, at saadan vilde jeg ogsaa komme til at se ud!

— I Hobro drak vi Brændevin og underholdt os hjærteligt med en Indremissionær. Frøken Zimmermann klappede ham paa Haanden og gjorde ham forvirret. Saa ved jeg ikke mere.

— Nu bliver De her mindst fjorten Dage.

— Ja, det kommer an paa.

Thomsen saa hen til Helene. Men hun opdagede det. Hun bøjede sig frem og saa paa ham med et dybt Blik.

Det begyndte at skumre saa smaat, mens de sad og talte sammen.

Thomsen rejste sig og gik lidt frem paa Ageren, han plukkede en Blomst og snusede til. Saa satte han sig igen. Men ved Siden af Helene.

— Det mørknes, sagde han i en anden Tone end hans sædvanlige blaserede — hvad tænker De paa, naar det bliver Aften?

Helene lo og syntes, det var et altfor lumsk Spørgsmaal.

Thomsen tav noget.

— Jeg mente skam ikke Ampelbelysning og diskrete Gardintøjer, sagde han med et ubetydeligt Slæng i Stemmen. — Jeg vilde kun høre, hvilke Digtere De læser . . .

— Lad os hellere høre, hvad De tænker, sagde Helene og strammede sig i Livet. Hendes Øjne havde et dugget Lys i Tusmørket.

— Jeg tænker paa Aftensmaden, sagde Thomsen og saa ned mellem sine Fødder, mens de andre lo.

— Vi skal for Resten spise, sagde Betty, vi maa snart gaa ind.

Helenes Kjole havde lidt efter lidt trukket sig op

næsten til Knæet, hun sad, saa at Thomsen kunde se det. Nu rystede hun Kjolen ned og rejste sig.

— Hvem kommer først op? raabte hun og løb. Thomsen satte bagefter hende. Han fangede hende og holdt straks op med at le, fordi han havde rørt ved hende. Helene kvadrede, hun vandt sig i Tusmørket som en stor Blomst og fandt paa lunefulde Smaastreger. Hun slog Thomsen med en Kaalstok, for at han skulde slaas med hende. De brødes lidt, og Thomsen bestræbte sig for at fare nænsomt frem, han kom til at le igen og lo hektisk . . . Helene flagrede som et Møl, hendes Øjne funkede af den Ild, hvormed hun legede.

Da hun kom med Betty ind i Sovekamret, blev hun nøgtern, idet Døren lukkedes, hun rørte sig langsomt og talte ganske tørt.

Men ved Bordet spillede hun igen som en Kolibri i Luften.

Siden blev der snakket og røget. Betty og Helene satte sig hen i Sofaen med en Æske »Duke«.

Betty havde en hvidgrøn Kjole paa, Helenes var lysegul. De tændte hos hinanden, og Cigaretterne, der bøjede og krummede sig lidt, lignede Bagkroppene af to Guldsmedde, som parredes. De to unge, slanke Kvinder var selv som lette Libeller, store sølvskinnende Nymfer med skjulte Florvinger. —

Nogle Dage gik.

— Det er Synd som du leger med Thomsen, sagde Betty.

— Synd! udbrød Helene og lo stærkt, det er ingen Synd. Vi bliver leget nok med.

Betty og Helene gik i Vandet paa den ene Side af den fremspringende Brink, Herrerne paa den anden Side. Undertiden svømmede de saa langt ud, at de kunde se hinanden. Helene hævede sig op som en Havfrue, kastede Hovedet tilbage og lo lattermildt til Thomsen; hendes vaade Hals skinnede langt borte i Solen som hvidt Marmor. Engang pjaskede Kromandens store Hund ud med og svømmede sammen med Damerne. Thomsen kom saa langt ud, at han kunde se dem, de lo som besatte; Helene gav Hunden Dukkerter og boltrede sig derude med det lodne, vaade Dyr, som snøftede og slugte Luft.

De spillede Krokket nedenfor Haven, Helene saa paa Thomsen med sine forvildende Øjne og gik dernede i yppige Kjoler.

— En Dag var Einar bleven oppe i Huset, mens de andre gik ned og spillede.

— Hvor bliver han af? sagde Betty og saa op mod Huset. — Der stod Einar i Døren med sit sorte Trikot paa. Og i det samme de saa ham, gav han et Raab og løb til. Han satte fra foran Stakittet, fløj højt forover og kom ned paa Hænderne, han kastede sig om paa Benene og slog seks vilde Saltomortaler hen ad Græsset, hans Fødder ramte Jordsmonnet med rappe, voldsomme Sæt.

Halloj!

Thomsen fik sin Knevelsbart til at gaa op og ned.

Einar rettede sig og tog mod Applaus; han stod med sitrende Halsmuskler, Hulingerne ved hans Nøgleben forsvandt og kom igen, mens han pustede. Hans Bryst lignede en flettet Kurv.

— Om Aftenen fandt Betty og Helene ogsaa paa

noget, da de var kommen ind i Sovekamret for at krølle sig.

Helene slog Døren op, og de kom ind i Kostumer.

Betty sang, og hun daarede dem aldeles; hendes Sang maatte faa dem til at smile, den varme Bryststemme fik Hjærtet til at skælve af Behag. Der var samme Tryl-leri i Bettys Sang som i hendes Smilehul, hun havde kun et, det sad paa venstre Kind. Hendes uregelmæssige Overtænder var synlige, hendes Mine kunde ingen befæste sig imod. Blikket fra hendes lysebrune Øjne var blødt som Flojl. Da hun havde sunget, dansede hun lidt og holdt sin Kjole op, hun dansede paa sine Strømpfodder. De var røde i Taaen, som om hun havde danset i en Blodpøl et Sted en Gang.

Nu dansede Helene. Hun lod den blaa Silkekaabe falde og stod i et ganske kort Skørt. De lange, lige Ben var beklædte med Trikot af Farve som Aaleskind. Hun havde to Pinde i Haanden i Stedet for Kastagnetter, hun smældede med dem og dansede. Og lidt efter lidt var det, som om hendes Vilje lyste ud af hende, hendes Ynde ophørte med at være bevidst — hun dansede med Lidenskab — en Lidelse fandt det eneste Udtryk, den kunde faa . . .

Thomsen sad i Hjørnet og saa til, hans Øjne blev ganske smalle. Og mens han fangede Glimtene af Helenes Øjne, som nu var rolige og tomme, forstod han med et, at dette unge, staalsmidige Væsen ikke var nogen Kvinde — det var Kunsten, den golde og ubegribelige, den egenmægtige Kunst. Og i samme Nu voksede hans stundesløse Attraa. Nu vilde han netop af al sin Magt have

hende. Hun var som selve Livet for ham, og hvis han ikke vandt hende, maatte han dø.

Thomsen rejste sig og strøg sig over Panden.

Helene dansede længe og tilsidst trak hun sig baglængs ind i Sovekamret — lige i Døren vaagnede hendes Øjne og lyste af Triumf — og atter skiftede hun Udtryk, hendes sidste Blik traf Thomsen, et Blik, der indeholdt hele den syvende Himmel. Thomsen sad med en Følelse af at være bleven raat beset — men for hendes Grumheds Skyld voksede hans Længsel.

— Da Damerne havde klædt sig om, gik de alle fire ned til Fjorden.

Det var en sval og dunkel Aften, Fuldmaanen var oppe. Nedenunder Brinken laa Vandet mørkt og svagt tonende. Maanestriben glitrede derude.

— Se det er som en Regn af smaa Sølvspyd, der falder ned i Vandet, sagde Einar.

— Det er meget smukkere, sagde Thomsen med sit indesluttede Tonefald. Se de kulsorte Lapper mellem det hvide — det ligner en vandrende Hær af sorte Snoge med hver sin lille hvide Mus i Munden.

Thomsen satte sig ikke hos Frøken Zimmermann. Men da hun selv kom og stille gled ned ved Siden af ham, blev han glad og blød igen.

De havde siddet længe tavse hver med sine Tanker, da Thomsen brød ud af Stilheden.

— Det er en mild Nat, sagde han alvorligt og træt. Men hvad kan det milde Mørke nytte . . .

Han tav.

— Jeg ved, hvad du mener, sagde Einar. Du sidder

og ser dit eget triste Ansigt en Alen foran dig, dine Tan-
ker gaar om Hjørner for at komme bort, og de møder
sig selv. — Hvem der var Barn! Hvad?

— Aa ja.

Einar tav lidt og stirrede ud i det store Rum af
dunkel Luft over Fjorden. Langsomt og tankefuldt be-
gyndte han at tale. Thomsens Ord fik ham til at huske
det, han havde tænkt saa meget over, at næsten al hans
Viden var kædet dertil, og idet han talte, strømmede en
Mængde til og fyldte op under Bevidstheden. Hans Tanke
blev som en Forsamling, der maa være fuldtallig for at
skabe Lov. — Dette Spørgsmaal om Umiddelbarhed havde
Einar tænkt længe over, og han var bleven sikker paa,
at den ikke kunde faaes igen, naar den var tabt. Det
kunde ikke nytte at gaa tilbage, som saa mange prøvede
paa. Man lagde sig efter gammeldags Stil, man hvilede
ud i stemningsfuldt Enfold — men hvad var den Naivitet
værd i Længden, naar man blev staaende bagved med
sit overkloge og øde Ansigt? Hvorfor med Vold spalte
sig i et patetisk og et kritisk Jeg? Man kunde ikke gaa
tilbage. Paa Udviklingens Væv var der et Hjul med Tak-
ker, og derimod laa en Spaan, Hjulet kunde gaa frem
men ikke tilbage. Man kunde fornægte Vidskab og Klar-
hed til en Tid og gemme sig i Taagen — Følelsens Med-
Vilje-Blindhed, men Bevidstheden om Falskneriet gna-
vede disse Fornægttere og gjorde dem til Melankolikere
— ikke at tale om, at de gjorde en Dødkamp pinligere.
Nej, man kunde ikke vælge »Sider« af Tilværelsen, man
blev nok nødt til at tage den hel, hvis man selv vilde

være hel. Gud var alvidende . . . men det Menneske, der kunde føle sig selv som en Enhed, var Gud.

Man maatte altsaa ikke holde op med at analysere og pille fra hinanden, man maatte skamme sig ved at klage over, at altfor vaagne Tanker borttog Friskheden af Livet og lagde det øde. Man maatte kun helt igennem — til Bunden. Saalænge man kunde gaa bag sig selv, var man ikke ved sit Væsens Grænse. Hvis man ikke indsaa dette, vilde den æstetiske Kaste dø ud af Tvivlesyge —

Einar rejste Hovedet, Taletrangen kom hæftigt over ham.

— Skal de umælende virkelig være lykkeligere end de tænkende! Kan der ikke gøres Regning paa Liv og Lykke, naar man lægger sig efter Kundskab og Indsigt? — Stafeldt siger i et Vers, at man maa vælge mellem at nyde Livet eller at betragte det. Men han tager fejl. — Sagen er jo den, at vi har sat vor Kraft til paa at blive udviklede. Vi er opslidte og trætte, naar vi har naaet Begyndelsen. Vi er udmattede af at gennemgaa Kriser. Vi har svækket vor Hjerne med Tanker, som tusinde har tænkt for os, og som er udslidte. I vort trettende Aar maatte vi tænke Kristendommen af os. Vore Forældre var ikke saa vidt, at de turde paatage sig et Ansvar, som intet Ansvar er. Paa den Maade arvede vi Afmagt. —

Jeg tror, vi maa gaa paa, vi har al Grund til at rejse os mod de herskende. En Tilstræbelse vokser ikke, før den faar begyndt. Men er der først Hul, da vokser Kraften kvadratisk. — De gamle sidder inde med stor og stædig Kraft — men hvem takker dem derfor, hvem agter dem? — de har aldrig pløjet sig ud af noget eller sat til paa at komme videre. Det er ingen Sag at staa fast, naar

man stikker i Snavs til midt paa Livet. Kan man forlange af os, at vi skal være Karakterer, vi som hader det meste i vort Væsen — det overleverede — vi som maa stykke sammen af Stumper — kassere væk, pille ud, sætte til — ja vi maa underkaste alle Begreber en Prøvelse paany, begynde helt forfra, vi maa opsøge Definitionen paa Mennesket — i Historien, i Naturen, mellem Dyrene, og i vore opløste Sjæle. — For at være retfærdige undersøger vi Tingene, og vi opdager, at der er Synspunkter i Stedet for Sandheder, Professioner i Stedet for Mennesker. Vi ser Læger, Fysikere, Skomagere, Digtere, vi hører dem udtale en uforgribelig Mening hver. — Videnskaben kan vi ikke fornægte. Men den er jo løst fra sin Sammenhæng. Den er ikke Livet selv. Og det er forbudt at anvende den. — Naar vi har været rundt og har set gennem alle Slags Brilller, er vi temmelig forvildede. Men vi haaber endnu, at der kan findes et sandt menneskeligt Synspunkt. — Det æstetiske Synspunkt er for Resten det farligste af alle. Disse Digtere vaagner og hører, at Jorden er herlig, de overslimer den med Lyrik selv. — Men en skøn Dag, naar Livet har paatvunget dem sin Raahed, kommer de og fortæller, at al Livet er Nødtørft. Sandheden ligger i Midten — den ligger i Midten som en Kvinde mellem to Mænd. Hun foretrækker hver anden Gang, og hun føder Bastarder. — Omsider bliver vi kloge paa, at alle Synspunkter er forkerte, vi opdager, at der ikke er anden Poesi end Legemets. Og Jorden er god og sund at bebo simpelthen — eller den kunde være det, hvis man ikke digtede den bedre end den er og samtidigt paaløj den Sletheder, den ikke har. Vi opdager, at al Religion er

Dyrkelse af Mennesket, men at man hidtil har gjort Guder af Drømmene om det fuldkomne Menneske. Vi bestemmer os til at være Guder selv. Vi kan ikke blive det. Thi vi har arvet en Baggrund i vort Væsen. Vor Bevidsthed er sammenlignende. Men vi hader vore Medmennesker, fordi vi i dem kun ser slette Efterligninger. Det er Professioner. Raaber man Tandbørste ud over hele Verden, saa rejser Børstenbinderne sig — et Hoved hist, et Hoved her i Menneskehavet — samt maaske et Par Stykker til, der er monomane med Hensyn til Tandbørster.

— Men disse Folk er robuste, og de tager gladelig Jorden fra os. Evropa er i de tykkes Besiddelse, og de sætter deres Smag igennem. Store Handelsmænd fylder syv Værelses Lejligheder med Indbo — en hel Industri blomstrer op og forsyner dem med Møbler og Malerier, Løsøre og Nips, som er efter deres Smag. Deres Stuer ligner Tømmerflaader. Og de er ens disse syv Værelses Lejligheder. Damerne holder store Fabriker i Arbejde, Industrien lever af dem, de køber Gipsting og Blikting, Varer af Celluluid og af forlorent Krokodilskind. Evropa vil Varieteer. Dingle- og Skrævesmagen finder sine Muser og sine Templer. Slaa en fuld Arbejder for Panden, og Gudinden springer frem. Unge Kvinder driver det vidt i Kluntethed og Firkantethed, de snøvler og sparker, de bevæger sig som Alke eller Alliker — thi den almægtige paa Galleriet teer sig saadan, naar han er fuld.

Der er ingen oprindelig Livslyst mere, ingen ler uden i Fuldskab!

Einar tav lidt.

— Vel, vi ligger altsaa under i Tilværelseskampen, vi

der bekender Skønhedens Tro. — Vi er en Kaste, og hvad vi bliver enige om, det er Sandhed. Det hører sig til at lade haant om Besiddelse paa Jorden — Lyren er vort Eje! Men vi mener det ikke, det er vor Afmagt, der skaaber Flosklen. Det kommer nu an paa, om det mere differentierede Nervesystem skal give sin Mand Dødsstempet — da Dekadentpoesien blomstrede, antog man det. Men Tilværelsen kan ikke være meningsløs. Jeg tror, at Degeneration er det samme som Regeneration. Jeg tror, at vi nærmer os en sund Type gennem Sygelighed, vor Reflektionssyge forhastiger Udviklingen. Vi slider de daglige Tanker hurtigere, vi ledes ved de spotbillige Reaktionen. Vi kommer efter, at det meste i vort Væsen er rudimentært. Vor Tids Mennesker er som vor Tids Arkitektur, Variationer af Rudimenter — en dorisk Søjle sidder midt paa Maven af en kaldæisk Peristyl, en gothisk Løve brøler fra Toppen af en byzantinsk Flagstang. Det hører sig til. — Men lad os skrabe al den flossede Slim af vore Sjæle, alle de brugte og halvbrugte Sager. Vore Hjerne-celler har arvet altfor mange Dispositioner. — Meningen med Udviklingen er vel at hæve Bevidsthedens Tærskel . . . Saasnart man ved, hvordan Mennesket er, saa har vi dermed lukket af for ham — saa maa han blive en anden. Og hvem søger ikke netop det nye og uvisse, det farlige? — Men alt, hvad der hos mig kan blive bevidst, det gider jeg ikke længere huse i mit Hoved, jeg giver det til Pris — jeg gider ikke optræde herskende ved Hjælp af en Tanke, jeg har i Baghaanden. Falder der mig noget ind, saa siger jeg det. — Nu kan vi til enhver Tid holde Rede paa vore Ideforbindelser, vi kender Lovene derfor. Vi

sidder og hører Folk snakke og kan høre, hvordan de gaar ad Ideassociationer — vi hører, at det ikke er Sjæle, der arbejder der, men kun Hjærner. Men vi maa bagom denne Afhængighed nu. — Lovene for Ideforbindingerne kan vi lade gælde i vore Drømme. Men naar vi er vaagne, da lad os bryde Kæden mellem Aarsag og Virkning, lad os gribe ind og vælge mellem de Ideer og Forestillinger, der associerer sig i os. Vi kan bringe det til at leve i Kraft af Beslutning. For naar den indre Lov, som findes i Udviklingen, er os bekendt, da kan vi paavirke Udviklingen. Der er kun Frigørelse gennem Beherskelse. — Vi vil danne vort Liv selv, vi bestemmer selv, naar vi vil dø. Vi vil være voksne. —

Men nu maa vi tage Menneskets Skrøbelighed i Betragtning. Og det viser sig da ogsaa, at alle de, der hæver Hovedet op over Mængden, gjerne faar ondt i det. En lys Erkendelse og en frisk Moral er saa sjælden, at Ejermanen kan kaldes abnorm. Hvordan kan det være? Hvorfor endte Jonathan Swift som gal? Det siges, at han var Opfinderen af Ironi . . . Jeg tror, at Swift blev gal, fordi han havde to Mennesker i sig. Det ene Menneske raadnede i ham og smittede det andet. — Den Art Sindsyge, Swift led af, er kun et Symptom paa, at Patienten lider af noget andet. Dette andet er Verdens almindelige Dumhed og Kretinstædighed. —

Vi gaar allesammen og er syge af arvet Løgn. Bliver vi bløde paa Hjærnen, da er det ikke vore nye Tankers Skyld; vi har et helt Løgnesystem liggende i os som blød Hjærne. Vi dør af Løgn. I en bagvendt Tid er Oplysning identisk med Opløsning.

Nu er det jo en Grundlov, at den, der kan indse sin Forrykthed, ogsaa vil kunne komme sig. Han er frisk i det Øjeblik han erkender. Derfor maa alle disse Symptomer indgaa i vor almindelige Bevidsthed, hvis vi vil forbinde Fritænkeri med Sundhed — vi maa indvinde de abnorme Sjælstilstande for den almindelige Psykologi. Man behøver ikke at lade sig narre af sin Hjærne.

Se om ikke Begrebet Visdom er kongruent med Begrebet Lammelse! Vi længes alle efter at komme bag om alle Ting og sidde stille — skaldede — ligeglade ved denne Verden. Filosofer og Videnskabsmænd har tænkt sig bag om alle Love og er fri Tænkere, men deres Handletrang er borte. Nerven mellem deres Hjærne og deres Arm er visnet. Enhver Reaktion lammes paa Forhaand. Men om det nu blev saadan, at en Slægt var voksen i 20—30 Aars Alderen i Stedet for i Tredserne! Hvad om vi narrede Naturen — snuppede Visdommen og lod den beholde Skaldetheden!

Ja vi maa fremskynde Livet og faa klar Indsigt, saa at vi kan komme til at paavirke Udviklingen ved Hjælp af dens egen Lov. Vi har længe formaaet at slaa i Takt til Musiken, men nu tror jeg, at vi skal prøve paa at dirigere den.

Einar tav.

Frøken Zimmermann sad og lænede sig op ad Thomsen, og han holdt sig ganske stille. Af og til saa han ned paa hende. Maanelyset brødes i hendes dunkle Øjne, det blege Ansigt var ligesom overspundet og sløret af Drømme.

— Hører du, hvad jeg siger, Thomsen? spurgte Einar.

— Ja jeg er med. Kør videre!

— Du maa dog ogsaa indrømme, at saa længe Jorden har staaet, er det de saakaldt abnorme, der har haft Indbildningskraft og Vilje. De har kunnet kritisere Forholdene og Omgivelserne, fordi de i deres opløste Sjæle havde et Billede af Livet. Men nu da Videnskaben staa saa højt, burde man tage Gavn af den. Der kan tales om en sjælelig Antiseptik . . . men lad os ikke forveksle Sygeligheden med Frisindet . . . og lad os paa den anden Side ikke faa Mistillid til Ideerne, fordi enkelte Individder sprænges af dem. —

Jeg tror, at vi i vor Tid har Betingelser for at kunne samle en Helhed af Stumperne . . . som Drengene lavede vi Bolde af Kohaar, men de lod sig ikke rulle til Kugle, for Haarene var omhyggeligt pillede fra hinanden næsten et for et — tesede, som det hed. — Læg Mærke til, hvor Kunstnernes Studier og deres Privatliv interesserer stærkere end deres Kompositioner. — Sagen er, man vil have Rede paa Udspring og Mellemlid — den analytiske Sans tilspidses og søger at kraftanstrenges sig. Og vi bliver Digttere allesammen. Den altfattende Tanke kan ikke være saa langt borte — Haarene er tesede og ligger i en stor løs Bunke — en rask Dreng skal komme med begge Hænder og rulle Bolden. Vi kunde fremskynde Sagen ved at kassere væk af det gamle. Om en Hjærne begyndte der, hvor vi slipper — om vi sparede vore Børn for al den Løgn, vi har maattet æde . . .

Vinden susede ganske tyst i Græsset paa Brinken, hvor de sad. Det var en mild og fin Nat. Einar blev ved at tale.

— Hvordan er det gaaet til, at vor Natur er bleven sig selv fjendsk, hvorfor er vor legemlige Funktioner saa godt som forbudte? — Det er Klæderne, der har gjort Skade og bidraget til at fordreje Menneskebilledet. Naar man vil tænke sig en Mand, saa forestiller man sig et Sæt Tøj og et Par Støvler. En Mands Ben er cylindriske. En Mand holder sit Stokkehaandtag mod Munden, naar han sidder paa en Parkbænk — det har jeg set baade i den gamle og i den ny Verden. En Mand tænker Hoved, naar jeg siger Hvidkaals —. Kvinderne er kegleformede forneden. — Klæderne er gode til at skjule Skavanker og skæve Ben med — Klimaet bærer ikke al Skylden. Lidt efter lidt begunstiges Grimhed, de grimme faar Majoritet. Og dermed har Blufærdighed Flerstemmighed. — Men det skønne Menneske, eller skal vi sige det sunde, lever kun i Kunsten og Literaturen. For nogle Aar siden var Grimheden lige ved at sejre ogsaa der. Grosserere følte sig stødte, naar Figurerne, de købte, ikke var kalveknæede. — Livet agtes ikke. Der svømmer Klæbrighed rundt i Luften. — Bryggere opstiller skønne Statuer for de Penge, Øllet indbringer, Københavnerne drikker Øllet og bliver tykke. Digterne skriver om deres Melankoli og faar Læsere. Man glæder sig over at se, hvor vel knægtede disse Skønaander er, og hvor formfuldendt de besynger Ydmygheden. — Folk tilbeder endnu en Mand, der hænger krum og dødssvedende paa et Kors med Saar i Hænder og Fødder — Menneskeidealet! Det var ham der bragte Løgnen ind over Evropa og satte Dyden under Statsmagternes Beskyttelse. — Samfundsatmosfæren er kvalm, der lugter af Dyner fra Gibraltarstrædet og til Nordkap,

der flyder Fedt paa Gaderne, Folk sveder af Lighed. — Hist og her sidder der en Mand og laver Figurer i Ler, og naar han har lavet en, synker den sammen igen. Han laver den om, den smelter sammen. Han bliver taalmodig ved, indtil man finder ham hvidhaaret over Materialet. Han er monoman. I Dødskrampen rører hans Tommelfinger sig, som om den vil modellere . . .

Nu har vi denne rige Civilisation — ja vi er saa langt fremme, at vi egentlig er langt tilbage. Kulturen skal være Kristendommens Værk, Fredens. Men hvem kan sige, hvor vidt vi kunde været nu, om vi havde holdt os klar af denne Albinustro og var bleven ved at være hedske og ærlige? — Men jeg tror, at denne pludselige Dampkultur har nogen Skyld i vor Ekscentricitet, vort Følelsesliv er bleven tilbage for Erkendelsen. Vi tænker saa at sige med Edison og føler med salig Rousseau. Kan nogen tvivle paa, at det er Følelsen, vi maa opgive eller udvikle fra et nyt Synspunkt? Vi maa lære, at Naturen i sig selv er øde, det kan vi ikke en Gang udenad endnu. Vi skal ikke lade os præge af Naturen, vi skal stemple den — bebygge den — ja vi skal rent ud sagt finde os i de »kvalme Gader«. — Digterne er reaktionære. — Men i Stedet for disse blinde Tilnærmelser — jeg synes — det bæres mig for — burde træde en Forvisningens Kraft, som nøgterne Tanker og Domme er omgivne af. Jo klarere og vissere en Anskuelse, des haardere en Beslutning. Saaledes opnaar man igen en Gang at handle. For Følelserne er dog saa valne, at de ikke kan drive til Handling mere. Instinkterne er forkludrede. Og det er godt. Ak, om man en Gang fik en lille Handling i Stand. Hvis

der ikke bliver gjort noget, saa gaar det galt. Jeg ser Evropa gro til — jeg ser Folk dø af Drik og af Tuberkulose . . . kunde jeg male, saa havde jeg nu et Lærred for mig af Størrelse som et Hus — to Skikkelser, der skrider over Jordan — Drik og Sygdom — to overnaturlig store Lig . . . naar Kineserne en Gang kommer, kan de gaa paa Opdagelsesrejser med Okse og Hakke — ind gennem Skovene langs Jærnbanelinierne — Skinner, der vædsker af Rust — og de kan komme ind i en By, hvor Tagene hænger skævt som Kistelaag, hvor Rotter af Størrelse som Harer mylrer paa Gaderne, og hvor Skeletter hænger ud over Vindueskarmene . . .

Einar tav pludselig og sad lidt tavs med højt rettet Hoved. Saa sank han i Sædet igen og sagde halvt leende:

— Min Tanke var saa intens, jeg vilde saa gerne se det, at jeg næsten saa denne Skeletby — det var som om Forestillingen rykkede nærmere med et Sæt i mit Hoved . . .

Einar stirrede lidt ud over Fjorden.

— Nu overvejer jeg ved mig selv, om jeg skal sige mere, vedblev han, og jeg bestemmer mig til at sige mere. Det er nu min Vane at holde Skændetaler for egen Fornøjelse. Mens jeg sidder her, føler jeg mig selv og er ikke særlig begejstret . . . der gaar Tanker op i mit Hoved, hvad tjener de til? Og naar jeg dør, gaar mine Tanker ud af mig som Bobler — de osrer ud som Svovlbrinte af et gammelt Æg, der ingen Kylling blev af. Og inderst inde har jeg en Tomhed — der er ligesom et lille rundt Hul midt i mit Hoved. Det beboes af Livsligealdighed. Før holdt min »Sjæl« til der. Jeg var tyve Aar, før jeg blev Udødelighedstroen kvit. Men jeg haaber,

at Hullet skal gro til. Jeg lever mig selv til Trods. Min animalske Livsfølelse rækker sig i det grænseløse. Jeg plages ligefrem af Tvangsforestillinger . . . jeg drømmer om at hænge i en Trapez oppe under Skyerne og svinge milelangt frem og tilbage — mellem Mont Blanc og Galhøpiggen — og mit Spejlbillede skal skære som en tynd Streg over Havet dybt nede. Naar jeg gaar paa Gaden, fabler jeg om at springe paalangs over alle de Køretøjer, jeg møder, i Stedet for at gaa udenom dem. Havde jeg al den Nervekraft, som jeg har tilsat paa at tænke mig klar, saa ved jeg nok, hvad jeg vilde. Jeg vilde ulejlige de Sergenter, der sidder paa Tronerne i Evropa. Jeg vilde lære Folk, at Slægten lader sig forædle ligesaa vel som Heste og Svin. — Hvis vi sparede de trettenaarige for Kri-serne, kunde de arve vor Kultur og have deres Kraft i Behold. De kunde faa Evne til at leve lige saa stærkt, som de, der har Kraft uden Kultur — men ti Gange rigere og finere. De behøver ikke at være sammenkludrede Rudimenter, de skal ikke ødes ud i Ufrivillighed som os andre, der ikke ved, hvilket der er hvilket. Menneskene skal heller ikke have nødig at tale — saa meget, som jeg nu har gjort. Jeg sidder og er flov nu. Naar alt kommer til alt har jeg talt af Nødvendighed. Men I har vel ingen Skade taget.

Einar tav og saa ud over den mumlende Fjord. Langt borte paa Salling dæmrede et kalket Kirketaarn i Maanenatten.

— Jeg sidder og føler mig husvild paa Planeten Terra, sagde Einar, det gør et paradoksalt Indtryk paa mig, at den Kirke ligger der. Mine Øjne er disponerede til at se

et tomt Sted, hvor der ligger en Kirke. Det er som havde jeg en Hallucination . . .

Einar gav sig til at le, han vendte sig og tog Betty om begge Arme. Han dirrede af Uro. Men pludselig brød han ud af Stemningen og sprang hen over Brinken.

De gik hjemad.

Einar og Betty hørte de to andre tale bagved, de hørte Thomsens lave Stemme, den lød bedende. Og Helene talte kort og knapt.

Men Einar hørte kun Stemmerne halvt, han var ganske optaget af Betty, der gik ved hans Side. Han skottede ned og saa i Dunkelheden, hvordan Bettys Sko skiftevis tittede frem under Kjølesømmen; de lignede Snuderne af to Salamandre. Knapperne saa ud som Øjne.

Natten var lys og mild. Einar og Betty kom langs ad dunkle Diger, der steg op af Markens Dæmring.

Da de naaede op til Vejen, saa de Kærene ligge fulde af Taage som hvide Søer med Sunde og Vige. Maanen stod mellem lette Sølvskyer. Overalt var der stille. Einar saa frem for sig og rundt op over Himlen, han trykkede Bettys Arm hæftigt.

Stjærnerne straaledede over dem.

Helene kom støjende ind i Stuen, da de var naaet hjem, hun saa hen til Betty med et Blik, som Kvinder forstaar.

Thomsen kom ind, han sagde, at han skulde rejse næste Morgen. — Jo han maatte rejse, sagde han og smilede. Men Linierne om Munden var stive. Han blev staaende lidt med dette usikre Udtryk og med ygmyge Øjne. Han var en høj, kraftig Mand.

Da gik Betty rask hen og slog sine Arme om Thomsens Hals. Han gjorde sig fri, vendte sig og gik ud af Stuen.

— Helene fortalte Betty, at han havde friet igen, og hun havde sagt Nej, definitivt Nej. Tilsidst havde han bedt om kun et Kys, et første og et sidste, men det havde hun ogsaa sagt Nej til.

— Det var rigtigt, sagde Betty.

Helene tænkte sig om. Ja. — Hun fortrød nu, at hun ikke havde kysset ham.

Næste Morgen rejste Aksel Thomsen. Det varede længe med at sige Farvel, han kunde ikke beslutte sig, han stod ret op og ned og tænkte sig længe om — eller tænkte slet ikke.

Da han for sidste Gang sagde Helene Farvel, saa hun ham dybt ind i Øjnene og holdt sit Ansigt blegt — lovede igen — han tøvede — men saa gik han.

Einar saa efter ham og forstod, hvilken skrækkelig Ensomhed han gik i Møde — han saa ham sidde alene i en Kupé med Savnets Dødssygdом i Panden . . .

Der var en Mils Vej til Stationen, Thomsen gik dertil.

Men henad Aften, da de tre sad nedenfor Haven, saa de Thomsen komme op ad Stien.

Einar skelede hen til Helene — der kom Glimt paa Glimt i hendes Øjne af Grusomhed.

— Men Thomsen! Var Toget gaaet fra Dem? raabte Betty. Eller vil De blive lidt hos os endnu?

Thomsen blev staaende foran de tre, han havde endnu det stille Udtryk i Ansigtet, man faar ved at gaa en Vej alene. Han pustede lidt og saa hen til Helene.

— Nej, jeg kom ikke forsent, sagde han, jeg var i Randers, men saa vendte jeg om igen . . .

Han stod lidt, saa drejede han sig til Siden.

— Jeg kan vist naa at komme med sidste Tog, mumlede han, — hvis jeg havde haft en Cykle. Eller — ja det . . . jeg tror . . .

Han gik pludselig tilbage ned ad Stien og gik uden at vende sig. De saa Ryggen af hans lyseblaa Overfrakke. Mens han gik, bøjede han sig sidelængs og trak de lange Hundegræs op, der voksede paa Skellet, de hørte Straaene skride med smaa Lyde i Bladskederne. Han gik med bøjet Hoved.

— Jeg er vis paa, han græder, sagde Betty dæmpet og rejste sig op for at se efter Thomsen.

Helene lo — en kort, tør Latter.

— De er stærk, sagde Einar og saa vist paa hende. Hun krydsede hans Blik med et advarende Lyn i sine Øjne.

— Gud naade den, der en Gang vækker hendes Sanser, tænkte Einar.

Et Par Dage efter blev Betty lidt syg og laa til Sengs. Helene var hos hende, og hun blev snart kvik igen.

Kort efter rejste Helene Zimmermann.

XIII.

Kornet blev mejet, August Maaned gik. Paa Stubmarkerne var der bølgede Mønstre efter Leens Skaar — ligesom stivnede Skygger af Kornets levende Bølgen i Sommer. Frøerne hoppede paa Land, og de Sige, hvori de havde gennemgaaet Forvandlingen, laa udtørrede. Luften begyndte at faa den høstlige Kølighed; om Morgenen kunde man mærke den, som om der fordampede Æter fra ens Hud. De visne Kartoffelagre udsendte en moden, raa Lugt, som nogle kender, og som virker hemmelighedsfuldt paa Sindet.

Sidst i August rejste Einar Elkær til København for at søge Engagement til Betty og sig selv. Naar det var i Orden, vilde han komme igen og blive med Betty ved Fjorden September Maaned ud.

Betty fulgte Einar til Stationen og stod der paa Perronen i sin lange, blaa Kaabe, da Toget gik.

— Hvor Einar kunde denne Tur ned gennem Jylland udenad, og hvor han kendte Typerne. De havde deres Literatur — Kammerraaderne, Kinds-kæggene i Æbeltoft — men det forandrede ikke paa dem. Saadan og saadan vilde de sige, saa sandt som Skedevand frigør Kulsyre af Kridt.

Paa Fredericia Station saa Einar Repræsentanter for

flere Samfundslag, der drak Kaffe. Han saa enkelte Københavnerne, der var kendelige paa, at de ikke lod sig blænde af Spejlene og Parketgulvet i Restaurationen. Der var en, som han særlig lagde Mærke til, en ung, svær Mand med stumpvinklede Albuer og slappe Pudehænder. Einar, der huskede Fysiognomier længe, mindedes at have set ham for nogle Aar siden i »Kisten«, hvor han havde bragt Kellnere og Damer i Stemning ved at spise en Tikroneseddel. Han havde ikke taget denne Næring til sig, fordi der overhovedet ikke var andet at faa end Pengefedt, det havde været Udtryk for et Øjebliks svulmende Stormod. — Herregud, saa han gik endnu! Han saa noget forsovet og absintøjet ud — noget sengedunet, trods de rene og fine Klæder.

Toget gik videre, og Einar kom til København. Han var straks saa heldig at træffe en Agent og faa sluttet Kontrakter.

Og hvad var der saa at blive længere efter. Einar tog med et Tog samme Dag og kom tilbage op til Fjorden om Aftenen. Han vidste, at Betty ikke ventede ham før om to Dage, han glædede sig til at komme og overraske Betty. Einar længtes allerede efter hende, han havde fuldstændig glemt, hvordan det var at røre ved hende. Han blev varm ved Tanken om bare at maatte tage Betty om Livet og kysse hende en Gang, han længtes efter at mærke hende igen og stryge Haaret bag Ørene paa hende med Fingerspidserne. Han vilde straks finde sig frem og kysse hende midt paa Brystet. Under Nakkehaaret og i Ørene. —

Det var mørkt og sent, da Einar naaede Kroen, han

gik op gennem Haven og saa, at der var Lys i Sovekammervinduet indenfor Rullegardinet. Saa sent. I Gæsteværelset ved Siden af var der ogsaa Lys, men sparsommere. Der var ikke rullet ned. Einar saa ind — Døren mellem Værelserne stod halvtåaben, den var ellers altid låaset. Der var Lys nok til, at Einar kunde se noget Tøj paa en Stol — og i det samme sloges han for Panden af Tanken —

Han blev iskold i Hovedet.

Einar havde ikke en eneste Tanke — han stod et Øjeblik og var aldeles bevidstløs efter Slaget. Drevet af en ubevidst Vilje rakte han sin flade Haand frem og trykkede en Rude ind i Sovekammervinduet, hans Fingre rørte ved Rullegardinet, der gav efter som Bugen paa en slunken Tudse. Der lød nogen Larm derinde, og et Par Sekunder efter saa Einar ind i Gæsteværelset — han saa nok, han vendte sig og gik ned i Haven.

— Det Fæ har glemt at rulle ned, tænkte han, hvad mon det er for en Stud?

Einar fik i Mørket fat i en Valmuekapsel, og idet han rykkede den af og klemte den mellem Fingrene, tænkte han: Naa ja her gaar jeg jo, som jeg ellers plejer . . .

Han var sig ikke fuldt bevidst igen, før han snublede i en Krokethue nedenfor Haven, han skimtede en Kølle paa Jorden og tog den op — det var som om den tænkte for ham, og han besluttede i et Nu, saa som ved et Lyn, at han vilde begaa Mord.

— Han var noget efter oppe ved Indgangsdøren paa den anden Side af Huset, just som en fed Herre smøg sig ud af Døren, ilfærdigt famlende med en Rejsetaske.

Det var Pokkers saa hurtigt han havde faaet Klæderne paa. Det var ikke mørkere, end at Einar kunde kende ham, han blev slet ikke forbavset over, at det var ham, han havde set i Fredericia Aftenen i Forvejen.

Da den fremmede fik Øje paa Einar, stansede han og vendte sig — løb med flagrende Frakke tværs over Vejen som en skræmt Høne. Og i blind Angst satte han over Grøften og løb ned over Marken. Hans komiske Løb i Dunkelheden gjorde, at Einar blev underlig blandet til Mode. Men han satte efter ham.

Lidt efter lidt sivede Blodet tilbage til Einars Hoved, han begyndte at tænke hurtigt. — Altsaa skulde han udsættes for det med, ja hvem vidste, hvad det kunde blive til. For det første var denne Fyr altfor tarvelig, der havde Betty haft en simpel Smag. — Hvad var det almindelige ved denne Type paa en Affære? Pisk var ret almindeligt. Smukkere var det at give sig hen i ustyrligt Raseri og myrde Manden, det maatte siges at være et sublimt Udslag af Raceinstinkt. I Frankrig gaves sligt endogsaa Lovmedhold — in flagranti. Sandelig, det var ogsaa tilgiveligt. Men løbe her i Nattens Mørke efter en tyk Mand . . . løbe som en Hane, der har vendt sig om, og imidlertid er der en Hanekylling . . . Han løb der med en Krokkekølle i Haanden.

Einar smed Køllen fra sig, han var ikke kommen mere end lidt over Grøften. Han havde egentlig ikke Lyst til at løbe længere heller, men han blev ved, fordi han var i Gang — der foresvævede ham noget om at banke den Fyr halvt fordærvet i alt Fald.

— Men hvad kom Sagen ham egentlig ved?, tænkte

han videre. Og ret beset, tog et Hjærte Skade af at huse mere end en Elskets Billede; der kunde for den Sags Skyld gærne være et helt Galleri i Guldrammer og med Gevire ovenover. — Der kunde være Grund til at anlægge en splinterny Betragtningmaade paa Tilfældet — hvis der var Tid til Gennemtænkning — en ganske flunkeny Reaktion. Ak hvor det var følgerigtigt og altsaa pøbelagtigt at bære sig ad som skinsygt Handyr — lukt efter Reglen! Hvad var rigtigt nu, og hvordan skulde han hævnne sin Ulykke — ja, for nu gav han vist al Ting Fanden, han havde rimeligvis faaet Grundskuddet...

Einar vendte om. Der var ikke gaaet to Minutter.

Han tog Krokkekøllen op, idet han kom forbi den, og gik ned bag Haven.

Her satte han sig paa Kanten af en Lægte i Stakittet. Men han kunde ikke sidde stille, han rejste sig og gik ned over Marken, hurtigere og hurtigere. Og Led for Led dannede der sig i hans Fantasi en Forestillingsrække, han gled ad den. —

Nu kunde han forfulgt den fremmede Mand — hvor var de kommen hen? Til Brinken. Der stanser han, han tripper i Vaande og søger at vige til Siden. Og Einar naar hen til ham. Da stiller Manden sig med Ryggen mod Fjorden og rækker Armene i Vejret og puster sig op. Han siger noget — brøsig — han er ikke den, der vil give sig. Hvad saa? Einar tænker noget over Sagen, prøver maaske, om Manden har Ret i det, han siger, han staar stille og grubler — han er et Øjeblik fuld af den Ligealdighed, der er over al Forstand. Men denne Slynge frister ham. Satan! Einar drages

imod ham — han er mæt og træt af hele Vrøvlet — men Betty! Den Aften i Vesterbrogade — og Einar beslutter...

I dette Øjeblik opdagede Einar Tankerækken, ved at han i hele sit Legeme følte samme Fornemmelse, som man kan faa ved stærk Latter, en Kildren — Musklernes Lammelse eller Krampe — han svækkedes i Knæene, stansede og søgte at bryde af. Men han havde en sløv Følelse, som naar man vaagner midt i en god Drøm og vender sig for at drømme videre.

Han gik igen, og lidt efter tog han fat forfra paa Tankerækken. Han begyndte helt forfra og arbejdede sig op...

— Beslutter! —

— Aa Nej! Lad være ... Jamen ...

Saadan kunde Manden raabe i Dødsangst. Og Einar har sparket ham i Maven, sparket ham i Maven! Og han samler sig og ved det — husker, at Manden har fægtet med Rejsetasken i Luften. Den er maaske gaet op — han har hørt et læderdæmpet Smæk af Laasen — der er maaske drysset nogle Cigarer ud — der er endnu et Skrig i Luften, efter at Manden er styrtet ned og forsvunden, et halvt Skrig, det blev afbrudt midt i, fordi Sparket traf i Maven. —

Atter løb en sitrende Følelse gennem Einars Legeme. Men nu stansede han igen og holdt sig selv an. Han var et godt Stykke nede paa Marken. Langsomt gik han tilbage.

Da han kom til Stakittet og saa en Stolpe foran sig, hævede han Krokkekøllen og slog den med rasende Magt

derimod. Det sukkede i Stakittet, en Dirren løb langs alle Lægterne. Men Køllehovedet holdt. Einar havde haabet, at det skulde være splintret i Stumper. Han blev flov og lod Køllen falde.

Atter gik Einar ned over Markerne, og hans Sind forandrede.

Han følte Tilbagevé efter en Organisation, som han aldrig havde kendt, og som ikke en Gang nogensinde havde været typisk i Slægten — Mennesket, for hvem Sorg kun er en Storm, der gaar forbi, et hærgende Uvejr gennem hans Væsen. Et Drab er ham Vand for hans Tørst, og siden forsmægter han ikke. Smærten gnaver sig ikke ind i Sjælen og sidder der som Kræft gennem Tiderne, han kaster sig fladt paa Jorden og græder, græder af al Formue, han rystes af Smærtens Feber og vælter sig i Fortvivelse, til Kraften er gaaet af hans Kød, og han sover. Fire og tyve Timer sover han, og imidlertid arbejder Naturen flittigt i hans Aarer. Blodet sysler travlt, hver lille Celle skynder sig. Vædske gyder sig ind her, et Væv repareres der. Hjærtet arbejder støt, Lungerne tager mod Luft og giver den gode Del til Blodet, sender Resten ud igen. Og alt gøres i Stand, ingenting glemmes. Forbrændingsprodukter bringes bort, ogsaa fra Hjernens, at de ikke skal besvære. Har han faaet en lille Rift paa Fingeren, saa skynder hvide Blodlegemer sig til og falder over Bakterierne, og der bygges Celler i en fart. Blodet stivner, for at der kan komme Skorpe paa indtil videre, siden skal det nok blive godt.

Og naar han vaagner, er han hel og fornyet, han rejser sig og blinker mod Solen, slaar det hele hen, har

glemt det hele, er kun umaadelig sulten og tørstig. Han kender ikke en Gang Døden, han lever i Faren, den er ham kun Bevægelse og Omskiftelse — et Saar modtager han som et Slag, der gør ondt, og han ved ikke, naar Sjælen omtaages, han glider bort som i Søvn — nogle Erindringsrester er hans Drømme paa Vejen ned i Mørket. —

Ja, kunde Einar nu gaaet ud over Markerne med sin Ve — han saa sig selv ligesom paa lang Afstand vandre grædende ned i en Dal og op igen, og hver Gang hans blege Ansigt steg op over Kimmingen, skinnede Maanen derpaa og paa hans strømmende Taarer. — Maanen var for Resten slet ikke oppe. — Men saadan vandrede han en Nat saa langt, han kunde, over et Stykke af Danmarks bølgede Land — og mod Morgen sank han sammen et Sted og sov for at vaagne og være ren paa Sjælen.

Men det var kun et Øjeblik, Einar længtes — han foretrak sig selv. Han maatte befri sig ad anden Vej, om han vilde have sin Glæde igen. Kundskab og Klarhed vilde han ikke af med. Man kan ikke lade Forstanden blive hjemme, naar man gaar ud efter Lykken. De nøgne Tanker og den raa Viden maa bringes med, om man saa mister baade Graad og Søvn. Ikke tilbage!

Einar stansede og ligesom oversaa Stillingen. — Der havde han nu gaaet sanseløs op og ned paa Marken. — Han fik et roligere Indtryk af sig selv, hvorvel han var meget nedtrykt. Atter tænkte han over den smudsige Ulykke, der havde ramt ham. — Einar vendte om igen og gik op mod Haven. Da han krøb under Stakittet, var der en Lægte i Vejen, Raseriet blindede ham igen, han rettede sig med hele Brystkassen sammenknuget

i Krampe og knækkede Lægten midtover, en Splint røg imod ham, han snappede den og vred den rundt, saa at den skar Hul i hans ene Haand.

Men nu var han ædru. Idet han gik op gennem Haven og genfandt sig selv, kom i Ligevægt, forstod han, at han alligevel havde været meget nær ved at begaa Mord. Han gik baglængs i Hukommelsen og oversaa, hvad der var sket i dette Kvarter. Der kunde ikke være gaaet længere Tid. — Hvis det var bleven til noget, hvis han havde forfulgt Manden ned til Brinken og sparket ham ud eller dræbt ham med Køllen — ja saa var Mordet dog ikke bleven begaaet i dette Moment, det var begaaet i det Øjeblik, da Einar tog Krokkekøllen op nedenfor Haven — da blev Mordviljen til. —

Ho ho, han havde nok gennemgaaet forskellige Kulturstadier i dette Kvarter. Havde Sindsbevægelsen slaet ham helt tilbage til Urtypen? Og havde Erkendelsen saa sejret lidt efter lidt? — Noget dæmrede for Einar, en sublim Forstaaelse. Men det gled ham af Haanden. — Han forsøgte at tænke over denne løjerlige Følelse, han havde haft to Gange nede paa Marken, denne Kildren. Mon det var Morderfølelsen? Det var samme Fornemmelse, som man kan faa, naar man er lige ved at »dø af Latter«. Jamen var Latteren ikke en Ytring, der fulgte med stor Kraftudladning? — Faa et Menneske til at le, og han er færdig! . . . Thorbjørn Viking gik frem i Slaget og huggede ned, da saa han en række Tunge i Døden og vende Øjnene, Thorbjørn lo, saa han maatte holde sig i Siderne; Kraften var af ham, og han blev snart fældet. Hvad? — — Ak, hvor man endnu var langt fra at for-

staa dette Hvirveldyr, der kaldes Menneske . . . Einar kunde ikke mere — han bad sig fri. Jeg kan ikke, tænkte han. Nej, Nej . . .

Han satte sig paa en Bænk, den sørgeligste Følelse gik gennem hans Sind, han var træt og elendig.

Det forekom ham, at der var Hinder i hans Hoved, som krympede og krøllede sig. — Min Forstand bliver nok holdt til Ilden, tænkte han, og han fik en Stemning af — aandeligt talt — at smile sygeligt. Hans Forstand var som et Gulv, der allerede bugner, idet Huset hælder, men nogle skynder sig over det alligevel i yderste Øjeblik.

Einar følte sig i Nød.

Han forudsaa som i et Glimt, at dette Sindsoprør, som han nu havde dæmpet ned og forhindret fra at bryde ud, vilde blive til en undergravende Sygdom i Sjælen, lange Tidens Knurren og Fredløshed.

Einar sad og vippede nervøst med det ene Knæ, som om han red Ranke med et imaginært Barn — hans Sind var som et stort, hedt Saar. —

Pludselig sank hans Hoved — hvor det var tungt! — Ja, sove!

Einar blundede virkelig i nogle Minutter. Han for op med et Ryk.

Men nu var han i Orden, ganske rolig og hærgen — skrabet ren og blodig paa Sjælen.

En halv Time efter kom Einar ind i Soveværelset.

Den store Lampe var tændt paa Natbordet. Betty laa paa Ryggen midt i Sengen; da hun saa Einar, kastede hun sig skraat over mod Væggen og saa paa ham med hele Ansigtet præget af Angst.

Einar fæstede et Blik paa hende, saa gik han roligt hen og lukkede Døren ind til Gæsteværelset. Den stod aaben endnu. Der var ingen derinde.

— Einar! hørte han bag ved sig. Da han vendte sig, saa han, at Betty græd. Det rørte ham, men han skød Følelsen til Side — han satte sig paa Stolen foran Sengen, gned Hænderne og saa lidt paa hende, som græd der og tørrede sig med Lagenet.

— Hvad var det for en Fyr? spurgte han meget ligefremt.

— Det var Borring . . . Einar!

— Ja. — Sig mig, af hvad Grund du bar dig saadan ad — Einar saa, at hun vilde sige noget — var det fordi I ikke har faaet retslig Skilsmisse, er det det, du vil sige? Naa, dog ikke. Var det for Penges Skyld?

Betty tav og græd højere.

— Det var altsaa for Penges Skyld, sagde Einar. Trængte du til Penge? Jeg synes ikke, det er saa længe siden du fik din Arv. Eller du har maaske ikke faaet den udbetalt. — Einar grundede nogle Minutter.

— Kan du huske den Gang, du skubbede mig ned fra Stenen i Vandet med Klæderne paa — nu mens Thomsen og Helene var her? Kan du huske, at saasnart jeg fik Hovedet oven Vande, lo jeg, jeg lo baade muntert og fornøjet. Det gjorde jeg med Vilje. For jeg vidste, at du øjeblikkelig fortrød dit kaade Indfald, og jeg kunde ikke taale, at du skulde blive flov ved at jeg satte Fornærmelse op. — Jeg var vis paa, at jeg kunde betro mig til dig, Betty, jeg tænkte ikke, du vilde tage Skade af at blive noget betroet, eller at du ubevidst vilde

faa Ringeagt for mig, naar jeg ikke holdt dig i Ørene. Men nu . . . ja Skylden er ikke din. Jeg siger egentlig ikke noget til, at du har lavet denne Historie — saa kunde jeg faa nok at bestille med Skinsyge, hvad din Fortid angaar. Jeg kender ogsaa din Pengesyge, den har du arvet, og . . . ja du har haft meget at kæmpe med. Det kan være det samme. — Men du har forraadt mig i værre Forstand. — Skylden er min, jeg har udleveret mig selv og gjort mig til den svageste — derved faar du Ret som den stærkeste. Men jeg troede, at jeg kunde . . . nu mente du altsaa, at du kunde narre mig, du tænkte, at det, jeg ikke saa, havde jeg ikke ondt af. Det er der ikke noget at sige til. — Ja, du har overvundet mig. Snedigt endogsaa. Du har været sand overfor mig saalænge, til jeg stolede paa dig — saa kunde du i al Sikkerhed narre mig. Jeg kan ikke bebrejde dig noget. Men sig mig en eneste Ting, Betty . . . Jeg kommer til at føle, hvor du i dette Øjeblik maa foragte mig — der er ikke noget bevidst hos dig, det mener jeg ikke — men du foragter mig for min sølle Parathed — jeg har straks Tungen ude af Halsen —: her er noget at forklare — kom til mig med Gaadérne! Jo, dit hemmelige Inderste er fuldt af baade Foragt og Harme, fordi jeg ved at skaffe mig Ret alligevel ad logiske Bagveje. I Stedet for at jeg skulde . . .

Einar slog sin Haand om Bettys Arm. Hun hævede sig i Puderne med et hæst, fugleagtigt Skrig. —

— Nej, jeg skal ikke slaa. Du blev bange. Men du vilde gerne have haft det alligevel. Saasart jeg havde slaet dig, kunde du faaet Ret — saa at sige med et

Slag. Det ku' du li'! Men ser du nu Betty, hvad jeg ved denne Lejlighed opdager — du græder igen — ja det var skammeligt, at jeg ikke slog dig — jeg opdager, at der har været en Fejl ved mig. Jeg har haft en Trang til at blive holdt af, det har alle svage Mænd, her stikker Hemmeligheden. Herfra stammer din ubevidste Ringeagt og dit Forræderi. Jeg skulde slet ikke været saadan — det var min Fejl, at jeg vilde kunne betro mig til nogen. Død og Pine, det bør være en Mand revnende ligegyldigt, om den Kvinde, han bryder sig om, bryder sig om ham. Han skal sætte Pris paa modvillige Kys, han skal sætte sin Ære i at tage. Hvad Betty! Var du ogsaa saadan. Jeg troede det ikke. Ja, du ser fremmed og koldt paa mig. Du indrømmer det ikke, det er en Følelsessag hos dig — du vil alligevel hundsdes. Havde jeg tænkt over det, Betty — naar jeg ikke var »Mand« af Instinkt, kunde jeg været det per Beregning. Men sig mig...

Einar opgav at fortsætte og tav.

Betty tørrede sine Øjne og saa frem for sig. Udtrykket i hendes Ansigt var halvt beregnende, halvt uvist. Men pludselig bøjede hun Hovedet og græd igen. Hun rakte den venstre Haand ud. —

Einar følte Bevægelsen naa op til Struben, men det var kun hans ydre Menneske, der rent mekanisk paa-virkedes. Han var kold og tænkte koldt. — Hvorfor skulde han ikke sige, hvad der var sandt, tænkte han, hvorfor følte han nu igen Skam? Denne Kvinde, der græd og tørrede sig ubehjælpsomt, fordi hun rystede af Sindsbevægelse, var ham ligegyldig. Man kunde ogsaa strække

sig for vidt. Skulde han nu lade sig røre af hendes utvivlsomme Anger, hendes dybe Strøm af Sorg? Skulde han citere: Dig skal meget tilgives, Betty, for du har elsket meget? Nej. Skammede han sig da over sine nøgterne Tanker? Der var ingen Skam i at staa med kolde Tanker. Nej. Skamløst var det derimod ikke at tænke helt ud. — Desuden havde hun jo selv slaæet hans Hjærte i Stykker. — Aa, det er raat gjort alligevel. Saasnart Toget var gaaet med ham, maatte hun have telegraferet efter den anden. —

— Du har ingen Skyld, Betty, sagde Einar igen lavmælt. Det er bare tragisk det hele. Jeg var ikke noget færdigt Menneske, Betty. — Lad os saa lade være at snakke om det.

Han gik en Omgang paa Gulvet.

— Hæ! udbrod han med et Latterpust, man taler om det svage Køn! Det er nok os, der er det svage Køn nu om Stunder. Vi er Kendere af Blomster og fine Ting, vi robuste Mænd. Blomster! Og I! Skære og flygtige Væsener, aandeagtigt zarte Skabninger! — Jeg tror, vi kommer til at tage de Forrettigheder fra Jer, som vi en Gang i vor Styrkes Højmod gav Jer. Vi har vist ikke Raad til at give Kvinderne Points forud længere — siden I oven i Købet snyder i Spillet. Jeg tror, vi skal forlange nogen Udvikling af Jer — I holder os nede i Barbari. Vi respekterer ikke længere Hjærtets Ret. — Men er der noget, I ikke respekterer, saa er det Fornuft. Jeg taler her hen i Vejret, du forstaar ikke et Suk af hvad jeg siger . . .

Einar tav og tænkte efter. Det var forbi, han brød

sig ikke mere om Betty. Men Grunden var maaske ikke saa meget den, at hun havde forraadt ham — Einar havde igen udviklet sig et Trin og var vokset fra hende. Han følte, at han maatte blive en anden, men overfor Betty vidste han, at han ikke kunde omskabe sig — altsaa vilde han forlade hende. Han tænkte straks paa, at der maaske var andre Kvinder for ham at faa. Nu var han saa meget klogere. Han kunde maaske begynde endnu en Gang.

— Farvel Betty, sagde han. Vi ses ikke mere, det kan være nok.

Betty saa op og vilde først ikke tro det, hun skreg ligefrem. Men derpaa rettede hun sig og fik Trods i Øjnene, stablede sig op — saa knækkede hun sammen igen og græd rystende.

Einar stod og saa paa hende. Hans Bryst fyldtes, mens Betty græd stærkere og stærkere. Men da hans Bevægelse havde naaet et vist Punkt, var den med et borte, og nu virkede Bettys Jammer kun forstenende paa ham, han blev kold og raa.

— Ja nu gaar jeg, sagde han. Barring er vist et Sted her i Huset. Og I var jo ikke egentligt skilt.

Disse onde Ord syntes Betty slet ikke at høre. Da hun saa, at Einar rejste sig for at gaa, kastede hun sig frem over Sengekanten og greb efter ham — hun raabte usammenhængende og klagende . . .

Men Einar gik.

— Ti Timer efter stod han og saa sig om i et øde Hotelværelse i Aarhus. Han smed sig paa Sengen og faldt tungt i Søvn.

Da han næste Dag rejste videre, var der et Minde, der beherskede ham og plagede ham fremfor alle andre, fik ham til at gnirre af Skam — Mindet om den Dag, da han havde svømmet for længe og hvilet hos Betty. Hun havde flyttet sine smaa varme Haandflader omkring paa hans Bryst . . .

— — —

Men nu blev der ensomt langs Stranden og under den nøgne Brink. Solen gik tidligt ned, og Nætterne blev blæsende. Kolde Suk kom ude fra Fjorden, Bølgerne voksede tungt, de hulede sig imod de dunkle Kampesten og flød bag om dem, sugede ud og ind. Af og til hævede de sig i deres Taalmodighed og omslog Stenene med dumpe Vask. Vandene steg og sank, snart lukkede de sig over sig selv med hule Klunk, snart glattede de sig ud et Nu og spejlede de rolige Stjærner, saa brødes Hinden atter og hævede sig, krusedes — ingen Hvile.

Ude over den aabne Fjord laa Vindens og Vandenes Sus som et Tæppe af Lyd.

De kolde Jævn døgnstider kom med uroligt Vejr, alt sommerligt for hen. Strømmene vandrede i Fjorden ad mange Luners Krinkelveje, sporløse Kredsløb fuldragtes — og saa begyndte Uendeligheden igen.

Solen prøvede at smile lidt i de korte Dage, mens Blæsten slæbte over Jorden. Nede paa de flade Sande løb Ryler og smaa Præstekraver, de benede ilsomt langs Stranden, og Vinden blæste deres Haler skævt til Siden. Saa pyllede de bekymret, saa pikkede de hist, saa stod de stille her og tænkte sig om.

I forladede Nætter laa Fjordens Kyster under Skyerne

— graa Agerfald og nøgne Højder. Høstnætterne blev lange og vaade.

Der gik en Hest alene i et Kær en Nat, maaske havde man glemt at tage den hjem, den rejste Hovedet foran Leddet og prustede undrende med Mulen, Vinden lettede ved Manken.

Regnen gjorde sit Arbejde, den blev koldere med Vejrliget, Draaberne hang et Sted i et Tagskæg og dirrede.

Blæsten stejlede op i Luften over Bakkekammene, faldt hovedkuls ned over en By og trykkede Røgen ned i Skorstenene.

Strømmene vandt sig i Fjorden, snoede sig om Brinker og Næs og gik forbi udenfor Bugter og Vige. — Et Sted var der en Brink og en Bugt med Agerskraaninger ovenfor — ingen Huse at se — et ukendt Sted. Der var nu tomt der, Bugten laa med grundt og brakt Vand, og bølgeslaaede Gopler var kommen derind. De pulserede langsomt — kun en Gang imellem — og kraftesløst som syge Hjærter.

Nætterne skiftede, og ude i det frie Vand gik Alfarvej. To dunkle Fisk kom rejsende forbi i hastig Fart Side om Side. En Reje fattede ved en rustød Tangbusk, der drev forbi. Dybt nede dæmrede en Søstjerne i Bundmørket. Skyerne skyggede — en spøgelsetynd Naalefisk borede sin ensomme Vej gennem Vandet som en Torpedobaad, der har et ukendt Maal i det vejløse Hav, og hvis Depecher ingen ved noget om.

Mod Vinteren frøs Bugten til, og de døde Gopler sad indefrosne i Isen som brystne og udflydte Øjne.

XIV.

Ikke mange kender Jorden, men alle kender Vejene. Man fødes ved Vejene og gaar ad dem, naar man skal et Sted hen; man kommer sjældent over Grøfterne. Men derfor er der faa, der kender Vejene.

Einar Elkær kom ved Nattetid tværs over Landet og krydsede Helsingør Landevej, hvor den gik over en Bakke. Han stod stille og fik Stemningen af Vej — som en Hjort der stanser paa Skovstien og vejrer med Snuden et Øjeblik — her er Allemandsvej, som er de vejfarende forbedt, og hvor de frie føler sig mistænksomme.

Einar skraaede over Markerne ned mod Sundet. Her satte han sig paa en Kant og saa ud over det lysforladte Vand — Natten var stjerneløs og klam. Det var i Oktober Maaned, snart to Maaneder siden hin Ulykkesnat. Einar boede til Leje i et Hus i Nærheden af Fredensborg. Han havde ikke talt mere end et Par Gange siden August, han var kommen i Vane med at sove om Dagen og gaa ud om Natten. Han kunde ikke sove i Mørke. Han faldt af og forsømte sig selv.

— Man faar et gammeldags Syn paa Livet, tænkte Einar, naar man gaar og samler sine Tanker sammen paa Tider, da alle Mennesker er saa godt som borte og døde. —

Men det kunde man jo lade være med. — Man gaar alene med sine Tanker og skifter Beslutninger, man overvejer mange Ting og spørger sig selv. Tilsidst mistroer man sig selv og føler Trang til at sammenligne sig med nogen . . . Menneskene staar Skulder mod Skulder som gnidrede Røner i en Gyde, og kommer en til at staa alene — saa ramler det i øverste Etage. I det mindste.

— Jeg lærer ikke Ensomhed. Jeg sidder og ser ud over dette Vand, der naturligvis er stumt og dunkelt og bruser monotont, som det sig bør — og jeg hører Ekko af mine Tanker fra det tomme og faar ikke Fred, jeg sidder utryg . . .

Einar kom til at huske en Gang, da han sad nede ved Kristianshavns Vold, han mindedes Betty — og en lysende Smærtestribе gik over hans Sind ligesom et Stjerne-skud. Et Øjeblik efter fik hans Følelse en anden Farve, en psykisk Komplementærfarve, han iagttog sig selv, indtil den indre Ophidselse blegedes og skrumpede sammen og blev borte — paa samme Maade som naar et Efterbillede dør ud af Nethinden. Og nu tænkte han med koldt Blod paa Betty — valgte mellem Minderne og saa paa dem. Han huskede Betty som hun stod paa Stranden i Solskinnet, Solen gennemlyste hendes lette Chemise, Vinden pustede blødt under den . . .

Einar blev siddende en Times Tid, saa stod han op og gik ind i Landet.

Nogle Timer efter var han i Omegnen af Fredensborg. Hvidligt Lys brød gennem Natskyerne ude over de dunkle og døde Skove, langt borte traadte nogle Pletter Trætoppe ud af Mørket. En Hund glammede selvfølgelig fjærnt i

en Gaard. — Einar saa Toget komme gennem Skoven, der blev fyret i, og den røde Brand lyste paa Undersiden af Dampens væltende Kloder, Lanternens gule Glo stirrede som et ondt Øje.

Der blev endnu mere dødt og stille, efter at Toget var gaaet forbi. Einar søgte en Genvej gennem Skoven for at komme hjem. Han kom over et aabent Sted, og Mørket var saa tæt, at det skjulte alle Omrids. Einar stirrede frem for sig, han anede noget foran sig — et Ønske om at vide, hvad det var, dukkede op, og idet han med et Sæt skærpede Synet, saa han, at det var en Ledstolpe. Den flød straks ud i Mørket igen.

Natten var kølig, og en Lugt af vædskende Løv mættede Luften. Einar hørte sine egne Skridt.

Mod Morgen kom Einar hjem til sit Værelse. Han spiste af den Mad, der var sat ind til ham, medens Stilheden i det lille tarvelige Rum sang om ham. Saa gik han i Seng.

Samme Dags Aften var det, at Einar traf et Menneske og atter kom til at tale. Han gik inde i Skoven henimod Skumring, da han fik Øje paa en ung, lurvet Person, der tog Flugten ind mellem Træerne. Einar blev pludselig begærlig efter at tale med nogen, han satte efter Fyren, indhentede ham og løb foran ham — det var en halv-voksen Knøs.

— Jeg har ikke gjort Dem noget! sagde han brøsig og som det syntes i vrede Ophidselse. Stemmen var løs og rusten.

— Nej, det har De ikke, men jeg vil heller ikke gøre Dem noget, jeg vil blot tale med Dem, sagde Einar i en

Fart; det blev ham med et om at gøre at blive gode Venner med denne Fyr. Einar saa paa ham, han var duknakket og forbavsende mager, Pjalterne hang om hans udhungrede Krop. Han havde rødt, smudsigt Haar, Fregner i Ansigtet og vantro Øjne.

— Jeg har ikke fornærmet Dem, sagde han igen fjendtligt og saa truende ondt paa Einar.

— Nej, vist har De ikke — men er De ikke sulten? De skal ikke være bange for mig, jeg skal ikke gøre Dem noget. Kom De kun med mig og lad os snakke lidt sammen. Jeg bor for mig selv, De kan ogsaa faa noget at spise. Hvad heder De?

— Vilhelm Jespersen, stammede Mennesket med brudt Stemme, han bøjede Hovedet og brast i Graad, han stod med slunkne Knæ og hulkede lydeligt.

— Nu skal du ikke græde ... sagde Einar. Men Vilhelm blev ved at snøfte og snuse op i Næsen. Einar hørte, at han græd, fordi der blev talt venligt til ham.

Da tog Einar ham ved Haanden og trak ham med sig hjem paa sit Værelse. Han gav ham noget Smørrebrød og talte beroligende til ham. Vilhelm sad paa en Stol og tog imod Maden, han anbragte Stykkerne paa sine magre Knæ, tog af dem og spiste grædende, han for sammen, mens han spiste. Hver Gang han sank, bukkede han Hovedet forover og skulede i det samme op med Øjnene som en Hund, der skynder sig at hugge Kartoffelskrællinger i sig udenfor en fremmed Køkkendør. Graaden stilnede af, han spiste mere dvælende, forstod, at det var godt Smørrebrød og tyggede smagende — endnu for han sammen med lange Mellemrum af Graadkrampe.

Medens Einar saa paa ham, gik hans indre Bevægelse en Gang rundt om sig selv; han saa sig selv liste bort — om bag Døren for at skjule sig der og vride sine Hænder . . .

Da Vilhelm havde spist sig mæt, fik Einar ham til at fortælle, hvorfor han vagabonderede i Skoven. Ak, han havde stukket Ild paa sin Husbonds Gaard. For nogle Dage siden. Han var bleven slaaet saa meget, baade i Hovedet og paa Kroppen, der havde været mange om at jage med ham til enhver Tid. Og Kosten havde ogsaa været saa daarlig. — Det var hele Historien. En Smule Orm havde vredet sig om under Hælen og bidt.

— Nu kan du blive her i Nat, sagde Einar. Jeg skal ikke melde dig.

Snart efter sov Vilhelm paa en Dyne henne ved Kakkelovnen. Han laa rullet sammen om sin Mave som et mæt Dyr.

Men Einar kunde ikke sove, og hen paa Natten vækkede han Vilhelm, han længtes efter at tale med ham.

De talte sammen i et Par Timer, Einar førte Ordet. Alt muligt snakkede de om, Telegrafklokker og Serverlatpølser, Shagpiber og Kirketaarnes Højde, og Vilhelm berettede lidt om Flakkebjerg, hvor han havde »boet«. Men tilsidst talte Einar alene.

— Jeg er glad ved at have truffet dig, Vilhelm, sagde han, jeg vil hellere sidde og tale med dig end med Kongen her i Landet. Du minder mig om et af de Mennesker, jeg har holdt mest af — det var en Finländer, der hed Jan Umb. Du har samme Slags Øjne som han og er næsten lige saa forslaaet, du har ogsaa fortykkede Ste-

der i Hovedhuden og Knuder paa Bagen af Hænderne af Knubs med Knoer eller Kæppe. Der er ogsaa noget ved din Underlæbe . . . har du ikke hørt Tale om Jan Umb? Ja, jeg vil ikke fortælle dig, hvad han gjorde. Han levede i det nittende Aarhundrede — og saa vidt mig bekendt er han død for nylig i et Tugthus. Jeg saa ham, mens han var i København og laa syg af Spark, han havde faaet i de ædle Organer. Men jeg skal fortælle dig, hvordan han døde. Jan laa paa sin Seng i Tugthuset, og Opsynsmændene havde slukket Lysene. Da kom der en ned til ham fra Loftet gennem Lys og Klarhed. Og da Jan spærrer Øjnene op, siger Manden: Det er mig, se her, nu skal du faa det bedre, spis af denne Kage og se der paa Væggen, hvad jeg lader dig skue i din Dødsstund. Og Manden viser paa Væggen, hvor der er som et rødt Billede af de Mænd, der sparkede Jan, en Kaptejn og nogle flere. Jan ser dem i sin sidste Stund, mens han spiser af Kagen, og han glæder sig usigeligt over deres lidende Udseende, han forklares ved at se og genkende de Øksesaar, han har givet dem. Og Manden siger: Jeg har skabt Verden og alle Ting deri og sat en Orden i Tingene, saa godt jeg kunde, derfor maatte du have Straf Jan. Men jeg gør dig i al Hemmelighed denne Glæde, nu du skal dø — det sker rent privatissime, for at ingen skal faa ondt af det. Men nu vil jeg gøre det bedste imod dig, jeg kan gøre mod nogen. — Og Gud berørte Jans Øjne med sine Fingerspidser, saa at de brast, han pustede paa ham og forvandlede ham til Mørke . . .

Vilhelm, du har vel sagtens ingen Kundskaber. Lidt

Religion maaske . . . du sidder og ser paa mig, som om du vilde betale den Mad og Husly, du har faaet, med opmærksom Lytten. — Men nu skal jeg fortælle dig en anden morsom Historie . . . de tror vist, at jeg sidder og taler med mig selv herinde paa den anden Side Væggen, hvis de er vaagne, Folkene. — Jeg kommer i Tanker om en anden Mand af dem jeg holder af, han hed Michael Kohlhaas. Ham skal jeg fortælle dig om.

Einar fortalte Historien, saa vidt han kunde huske den.

— Ser du, Vilhelm, den Mand mente at have Ret, det ser jo ogsaa soleklart ud — saadan som jeg fremstiller det — men han var forfølgelsesgal, som det heder. Det er noget, man skal vogte sig for. Men Michael Kohlhaas er en sjælden god Type. Det er temmelig dumt af mig at fortælle dig den Slags Ting, men jeg maa have Luft for en Humor, der varmer mig ved Tanken — ja han var virkelig forfølgelsesgal. Men ser du, det kan være, at Retten er vrang ligesom en Strømpe, man har trukket galt paa — man opfinder Ord, som man laaser med og ser sig glad og rolig paa — man sætter en Skærm for Afgrunden for ikke at svimle og suges. Menneskenaturen er lovløs dyb. — Det hænger indviklet sammen, og det er en Følelse, jeg gjerne vilde til Bunds i. Gid jeg kunde faa en firkantet Sætning ud af den — jeg ser ligesom seks Linier staa foran mig. Det er saa svævende blot at sympatisere med noget. — Ved du, hvorfor jeg siger alt dette her Vilhelm. Du forstaar det ikke, det er heller ikke Meningen. Men jeg gaar og muler over en Mistanke, og jeg klarer mig ved at tale. Jeg har en Mistanke om, at jeg ogsaa kunde være forfølgelsesgal — mod hele

Samfundet, du forstaaer -- kværlant mod Livet -- Tilværelsen ...

Einar tav lidt og skar Tænder.

— For to Maaneder siden slog jeg en Mand ihjel, Vilhelm, sagde han med rolig Stemme. Ja, du ser paa mig. Jeg sparkede ham i Maven ud over en Brink. Du kan altsaa begribe, at Politiet er efter mig. — Hvad mener du, Vilhelm, om vi brød ind et Sted og stjal to Bøsser og lavede os en Fæstning her i Huset. Der er fri Mark rundt om. Lad os sige, at vi har hundrede Skud hver og Fødevarer til nogle Dage. Vi skyder alle dem, vi ser. Du sidder her i Vinduet og skyder koldblodigt, naar et Hoved dukker op. Jeg vil se ud omtrent som Karl den Tolvte i Bender, og hver Gang jeg har skudt en til, hvisker jeg Løbenumret hen for mig og spiser halvt adspredt en Bid Pølse. Vi holder Fæstningen saa længe, vi kan, og tilsidst, naar et Regiment Soldater bliver sendt ud for at indtage Fæstningen, danner vi et Tableau — de sidste Patroner — du i en noget sammensunken Stilling paa Dørtærsklen, jeg med Bøssen rakt op i stiv Arm, bleg og med et kværlant Drag om Munden.

Hvis de ikke vil skyde os men tage os levende ved at klemme os mellem Skjolde, saa opfører vi et sidste Raseri — vi indstuderer det i Forvejen. Kvinderne i Danmark vil fælde Taarer og sende Broderier til os i Varetagten, Trøstere og Slumrepuder, og Fængselspræsten vil faa anonyme Truselsbreve fra dem, ligesom den Gang Jens Nielsen blev henrettet — vi bliver til rene Apostle — Martyrkvæg af bedste Notering. — Gud hvor Farcerne er tarvelige!

Ved du hvad, Vilhelm, Livet er ikke andet end slet Literatur — vær du glad, at du er uvidende. Du kan lidt Katekismus og lidt Geografi, det er du bedst tjent med — du har ikke faaet dit Hoved tapetseret indvendigt med sødladne Billeder af Tilværelsen. Du kunde blive til Menneske endnu. — Har du for Resten lært Geografi? Naa. Kan du huske, naar du lærte Byer paa Kortet — ja du kan naturligvis Remsen: Rønne, Hasle . . . Nexø ved Kysten o. s. v. Men husker du paa Kortet, hvordan Danmark ligger saa morsomt ud i Havet ligesom et stort Dyr, en Søko; den kroger Ryggen imod Havet, den bøjer sig saa forsigtigt og strækker en Luffe værnende ud over Øerne, der stimer til som en Flok Unger for at komme i Læ og faa Die. Husker du det? Ved du, hvad Danmark ogsaa ligner — en Blindtarm, der hænger ved Evropas store Mave. Blindtarmen, ved du maaske, har ikke sit at udrette og faar ikke sin Del heller. Men naar Evropa længst har fordojet, saa bliver Blindtarmen Sæde for bitre Betændelser — — nej, nu skal jeg fortælle dig en Historie, Vilhelm, en Fabel! — Naturhistorie har du ikke lært, det læres vist ikke paa Flakkebjerg — men du kender Bierne, du er maaske bleven stukket af dem. Ser du, naar Biddronningen lægger Æg i almindelige smaa Celler, saa bliver der menige Bier deraf, Arbejdsbier. Men naar hun lægger samme Slags Æg i store, rummelige Celler, saa bliver der Dronningbier af dem. — Nu var der en Gang to Tvillingæg, de var ganske ens. Men det ene kom i en lille Celle, det andet i en stor. Men det, der kom i den lille, Nr. 1, fik den Ide ogsaa at ville være Dronningbi, det var et tænksomt Æg, og det følte Køn i sig.

Hvad gjorde Larven da — den bed Hul paa Cellen, da den blev for trang, og voksede ovenud. Men de menige Bier raabte: Den dér snyder! Det kom til Udveksling af Anskuelser, og alle menige Bier lagde Hovedet i Blød. Man enedes da om, at der ikke var noget at gøre ved Sagen nu — ingen kunde jo tage en Alen fra sin Vækst. Men der maatte passes godt paa den Fyr. — Nr. 2 udviklede sig mageligt i sin store Celle og blev en prud Dronningbi. Ingen vendte Tvivlsøjne mod det Faktum. Imidlertid lignede nu de to Tvillingbier hinanden saa meget, at Bifolket hvert Øjeblik forvekslede dem. Men de hittede paa Raad. Efter en Afstemning, der gav gemen Majoritet for, satte de en Seddel paa Panden af Nr. 1, og paa Seddelen stod noget, som i Bisproget kaldes »megaloman«, det er paa dansk: En der ikke ønsker at være gemen. Men da blev Nr. 1 rasende og sparkede saa raat om sig, at Bierne saa sig nødsaget til at indsætte den i polstret Celle. Nr. 1 døde siden i stille Vanvid . . .

Du ler Vilhelm, du tillader dig at le allerydmygst muntert — ja, jeg har givet dig baade Smørrebrød og Natte-logis. Men Fablen er heller ikke tosset.

— Jeg vilde give meget til, at der kunde blive et Menneske af dig, Vilhelm — og af mig selv ogsaa. — Skal vi drage herfra, skal vi rejse syd paa til Spanien og blive Tyrefægtere, Vilhelm, hvad siger du til det? Vi spiller op med Humøret, vi spjætter til Himmels lige foran Dødens Horn, just som de pikker os paa Brystet og tror, at vort Hjærte skal sige: Kom ind! — vi tarrer Tyren, til den fraader. Vi spytter Støvet af Munden. Solen danser, fordi vi spræller. Jeg vil springe som en Buk, og

Kraften skal komme igen i mine Ben lige saa hurtigt, som jeg bruger den. — Jeg skal tage dig med, Vilhelm, du blev dog født til at være noget, jeg vil bespise dig og lade Solen skinne paa dig, til du bliver stærk og kan staa paa dine Hænder ovenpaa mine Hænder, som jeg rækker højt op og bærer dig paa ... eller skal vi begge to optræde i Cirkus som Klowne — det var maaske det ene rigtige — jeg skal udtænke et desperat Numer, saa at Folk ler sig fordærvet over, at vi hemmeligt gør godt Nar ad dem — har dem til Grin lige op i Snuden ...

— Ja, jeg vil begynde paa en frisk igen. Der svinger Toner i mit Sind, som ingen Mennesker har hørt eller anet, jeg fornemmer ligesom Musik fra nye Tider — der strømmer Musik til mig fra det Sted i Himmelrummet, hvor Jorden skal rulle om hundrede Aar — jeg hører en stor Lyd som af en Malmklode, der vandrer alene i Mørket og toner — jeg gør i mægtige Syner — luk Døren op for Folk, Vilhelm, halvtreds Øre pr. Næse ... om lidt skal de faa mit Kadaver for ingen Ting, de Hunde! —

Ja, men der maa være nye Tider i Luften, kunde jeg ellers mærke det paa mig — saa lige til at naa og tage — nye Mennesker, ny Musik. — Jeg hører det ubegribe lige — det smærter mig i min Hjerne ...

Einar talte fuldkommen med sig selv, han holdt pludselig inde.

Lidt efter snakkede han igen med Vilhelm om almindelige Ting. Morgenlyset sivede ind imod Gardinerne, den sene Høstdag meldte sig. Lampen lyste falmet paa Kommoden; Kuplen saa ud som et hvidglødende Jærnhoved, der er ved at gløde ud og afkøles.

— Ja, lad os saa sove, sagde Einar træt og rusten i Mælet.

Vilhelm sukkede lettet og lagde sig ned. Han sov straks.

Men efterat Einar var kommen i Seng igen, laa han endnu længe vaagen og gled ad Tankens golde Flod.

Da han vaagnede op ad Dagen, var Vilhelm borte, han havde i Stilhed absenteret sig. Einar saa, at han havde taget en af Shagpiberne med, en Snadde af Mer-skum. — Staklen var altsaa i Ravrørsalderen — havde Raad til en Smule Stemning trods alt . . . det var til at le og græde sig ihjel over.

Men Einar var nøgtern og flød, han havde igen stukket Hul paa sig selv og trykket sig ud. Kun var han endnu modløs og træt. Bevidstheden om det nødvendige i at rejse sig og tage sig op var vel til Stede — men mon han ikke var ligeglad? Han kunde dog ikke komme ud i Livet mere. Der mødte ham Spøgelser allevegne, Minderne om Betty steg op for hvert Skridt. Hun var overalt. Einar havde prøvet det nede i København, han havde været rundt paa alle Stederne og havde mødt en ulidelig Smærte hvert Sted. Og til enhver Tid kunde han mane en Erindring frem for sig og se den med et Syns Styrke. De forskellige Tidens og Steders Stemning formaaede han at reproducere, naar han vilde, det var som Mindet om forskellige Sorter Tobak steg op i hans Næse — hver Stemning havde i hans Fantasi Karakter af en Lugtshallucination. Han stred og sejrede Gang efter Gang, men Kræfterne gaves ud. Einar havde ikke troet det muligt, at Tabet kunde skære ham og svække ham

saa dødeligt. Men hans Aarer slunkede, og han turde ikke gaa ud af Frygt for at faa Jord og Støv i sine Saar.

Hvor havde han hjemme nu, hvor var der et Skød, som han gad befrugte? Og han kunde ikke gøre noget usket, ikke ønske det en Gang, han kunde ikke gaa tilbage.

Nej, det var en grusom Lidelse at bære paa Minder om fuld Lykke — Jorden var forgiftet, Himlen afsjælet og berøvet sit Dyb — og Himlen lamstirrede ham som Blikket fra et udslukt Øje.

Men nu vilde Einar alligevel bryde igennem. Først maatte han bort fra Stederne — langt om paa den anden Side Kloden. Han bestemte sig til at søge ned i Tropene, Asien eller Afrika. Kom han først lidt til Kræfter, saa . . .

Med den Beslutning sov Einar ind næste Nat.

Han kunde have sovet et Par Timer, da han vaagnede og følte sig meget sulten. Han famlede paa Bordet — om der skulde være noget paa Talerkenen, men der var ikke noget. Saa kunde det ogsaa være det samme. Imidlertid kunde han ikke sove igen, han stod op og klædte sig paa. Da han kom ud, syntes han, at Mørket havde en underlig gusten Tone — mellem violet og dunkelt gulgrønt — han gik over Marken og kom ind i Skoven, hans Tarme rørte sig i ham og løstes af og til med et stort Pulm, de var ganske tomme. Men han agtede ikke derpaa, han gik i den Slags Tankefuldhed, der lader Tiden svinde umaalt forbi. —

Einar syntes, han havde gaaet længe, da han pludselig traf Vilhelm Jespersen. Han tænkte straks paa Piben, men bestemte sig til at lade som ingen Ting. Uden at

nogen af dem sagde et Ord fulgtes de ad ind gennem Skoven.

Da de kom over en Lysning, saa Einar pludselig to Politimænd, der stod noget borte, og i samme Nu han saa dem, stak de i Rend og nærmede sig.

Einar sank i Knæ. — Mordet! tænkte han, nu skal jeg nok have mit Spark igen — med Renter og Økse og Fadervor og hele Stilladset. —

— Følg med! hviskede Einar til Vilhelm og strakte ud. Vilhelm løb ikke godt, og da Einar maatte vente paa ham, tænkte han igen paa Piben. Den havde dog kostet fire Kroner. —

I Skyndingen tog de fejl og kom med et ud af Skoven ned til Kanten af Søen. De to firkantede Politimænd var ikke langt borte.

— Saa svømmer vi over Søen, Vilhelm, sagde Einar. Der gaar et Næs ud, det kan vi naa, længe førend de kommer rundt om.

Einar vadede ud, Vandet var meget koldt. Da det blev dybt nok, til at han kunde svømme, traadte han Vande med Ansigtet indad mod Bredden og ventede paa Vilhelm; han stæmpede op og ned i det seje Vand med stor Anstrængelse. Vilhelm vadede det bedste han kunde, men Vandet gjorde Modstand mod hans Ben, skønt de var tynde — han tvang dem frem — dukkede sig saa ned og svømmede. De var langt ude, da Forfølgerne naaede ned til Bredden. Mørket skjulte dem.

Einar svømmede foran, han saa sig om, Vilhelm kom et Stykke bagved. — Han skulde ikke tage saa hidsige Tag, tænkte Einar, han bliver for tidligt træt.

Vandet var sort som flydende Mørke — naar Einar strakte Hænderne frem, kom hans Fingre mod visne Blade, der flød i Vandskorpen, de var slimede og svedige af Raaddenskab og klistrede sig ind mellem Fingergabene, trak op i Ærmerne og klæbede sig til Underarmene.

— Jæ ka' ek' . . . hørte Einar pludseligt Vilhelm stamme — Ordene var rustne og kom som fra en, der taler til sig selv — en, der allerede er bag om Dødsfrygten. —

Da Einar vendte sig, saa han Vilhelms dunkle Hoved forsvinde og lukkes ned . . . der blev stille, hvor han havde svømmet. Men der laa som et Lydgenfærd i Mørket af disse tre ynkelige Ord, Vilhelm havde stammet.

Einar blev staaende lidt i Vandet, han grundede — saa vendte han sig atter frem og svømmede videre i det dunkle, kolde Stof under den galdegustne Himmel. —

Han kom op paa Land og dinglede sanseløs afsted. Sulten talte truende i hans Mave. Einar følte vagt, at han maaske burde se at faa noget Mad et Sted. —

Han saa op og var ved en Gaard, han lagde Mærke til de halvmaaneformede Vinduesglugger paa Staldbygningen og tænkte efter, at den Slags havde han ellers kun set paa jyske Gaarde. — Einar kom ind i Gangen, og her stod han lidt, han var svimmel af Sult og tænkte over, at han næppe var fuldt paa Højde med sig selv i aandelig Henseende heller, flere Smaating var ham paaafaldende, og det flakkede for hans Øjne. Han vidste ikke af mere, før han stod inde i Stuen, og her var der en Kone, som straks stoppede en Pakke Smørrebrød ind under hans ene Arm.

— Jeg har saa meget Løv og Mudder paa Klæderne, sagde Einar med et undskyldende Smil.

— At man alligevel kan blive saa medtaget, tænkte han, da han kom ud igen. Han gik hurtigt hjemad. Det var svært, saa Sulten kunde svække — havde han ikke der bildt sig ind, at han virkelig havde begaaet Mord. Han saa nok Syner. Ja, det var paa Tide at tage sig sammen.

Da Einar kom hjem, lagde han Smørrebrødet paa Talerkenen og spiste. Det smagte ikke rigtig af noget. Han var ængstelig til Mode. Det gjaldt om at sove nu. Han lagde sig i Sengen og faldt straks i Søvn. —

Det var henad Skumring, da Einar vaagnede. Hele foregaaende Nats Oplevelse stod straks klar for ham. Men er jeg da bindegall! tænkte han. Han var knugende sulten igen — rakte sig op og saa efter Talerkenen. Den var tom. — Hans Klæder maatte jo være vaade og ødelagte — han rakte Armen ud mod Stolen og følte paa sine Benklæder.

De var tørre. De havde ikke været af Stedet!

Einar var ude af Sengen med et Sæt. Han stod paa Gulvet og saa til Siden, som vilde han spørge nogen til Raads. —

Jorden sank under ham.

XV.

Einar Elkær gik en Tur i Haven hver Dag henimod Skumring, Lægen havde raadet ham dertil. Han havde gjerne en Mand hos sig, en Karl i blaat Vadmel og med Tinknapper ned ad Brystet, Einars Ben vilde nemlig slaa Sludder under ham. Men han talte ikke til Karlen.

Naar Einar kom hjem fra Turen, var der dunkelt i Gangen, han saa en og anden røre sig og skyndte sig ind til sig selv. Det første han gjorde var at holde Vejret og lytte efter, om han derinde ved Siden af græd . . . jo han græd. Einar havde spurgt Lægen, hvad der gik af ham, om det var Melankoli — det var vist saadan noget.

Men naar Einar var kommen til Ro i sit Rum, havde han det godt. Han laa paa sin Hynde og stirrede op, Himlen var gul efter Solnedgangen, og det var Einars Farve. Han saa blot en gul Kvadrat med Vinduestænger over, det var ham ligefedt, om det var Himmel eller Vindue, eller hvad det var. Han laa ganske stille og hørte Idioten tude inde ved Siden af.

Om Natten, naar Varmen tog af i Einars Rum, laa han og saa paa Ruderne, der lidt efter lidt frøs til.

Isen dannede sig paa Glasset og straaledede ud over det som et stort Hudskaar, der lægedes. En Dag sneede det skraat ned udenfor Ruderne, vaade Sneblade, og idet Einar saa ud, mindedes han en fremmed By for længe siden. Der var to, som vaagnede en Formiddag og saa Sneen stribe Luften udenfor — de bestemte sig til ikke at staa op, de blev i Sengen hele Dagen. Og medens Einar var der hos Betty, tænkte han — uden rigtig at vide af det — paa andre unge Kvinder, der gik rødmussede ude paa Fortovene med Sne i Haaret. Nu huskede han det.

Einar fik Besøg af ensomtstillede Minder, han gjorde hvad han kunde for at trøste dem. Af og til saa han Ansigter foran sig.

— Men der var hændet Einar noget, som han tænkte over. Han havde egentlig Lyst til at tale med Lægen derom. Men maaske kunde han klare sig selv. — Einar vidste godt, at han var sindssyg. Eller havde han kun bragt en Erindring med sig — Ordet — indskrænkede hans Selverkendelse sig til den tomme Indrømmelse? — Ligemeget, Einar var ved godt Mod, han befandt sig vel og lagde Planer om at komme sig og begynde paa en frisk. Han vilde ud i Livet og være Praktiker. Han vilde stille sig som Folketingskandidat, komme ind i Rigsdagen og vinde Tuborgpokalen.

Her bestilte han jo ingen Ting, og det var ikke hans Livsmaal at have det komfortabelt. Nej, det gjaldt om at erkende, saa hævede han sig nok over Svagheden. Einar passede nøje paa sine Forestillinger og Reflektioner ... hvis et fuldkommen normalt Menneske gjorde det — noterede sig alt, hver Ideforbindelse, hver Flyvetanke, saa

kunde han maaske faa et temmelig sindsforvirret Indtryk af sig selv . . . nu vilde Einar omvendt se at faa Metode i Galskaben. Ja for han var gal. Og alligevel sporede han en vis Underfundighed hos sig selv, naar han indrømmede det. Men det stod jo ikke til at benægte, at han var paa Hospitalet. Sygeplejersken bragte ham Mad og tørrede hans Hage undertiden, den fromme Læge skrev et Ord paa Tavlen over Sengen, og Einar vidste, hvad det betød. Endvidere havde han glat væk Halucinationer. Han saa gjerne Ansigter eller Dyr — undertiden Kombinationer. Ansigter med hvide Orme hængende ud af Munden saa han tit. Men han var paa Post. I samme Nu Pulsen tog til, erkendte ham i Triumf, og Synet blegedes væk. Der var endnu Sul paa ham. Ganske vist var det ikke saa lige en Sag for en enlig Karl at gaa paa Loftet og stable Ærter i Mørke, som Jyderne siger, men Einar havde det bedste Haab alligevel.

Einar laa paa sin Hynde og gjorde store Forberedelser til at gennemtænke denne Hændelse i Aftes. Han havde oplevet noget mærkeligt.

Til at begynde med fastslog Einar sin Identitet. Ja det var endnu ham, der laa her. Naar han følte paa sin Pegefinger, kunde han kende de Ar, han havde der fra sin Drengetid af. Han havde glemt dem i mange Aar, nu huskede han dem. — Einar maatte desværre nøjes med de faa Holdepunkter, han havde . . . Hukommelsen klikkede. Naar han prøvede at klare sig ved at huske tilbage, flød alt ud for ham. Han vilde desuden nødig tænke paa den Ting — hvad andet havde han ejet end sit frie Liv. Han mistede Minderne. Naar han mærkede det,

brændte Smærten ham grusomt. Saa lod han helst være. Ja, Einars Hus var gaaet op i Luer, og han havde kun bjerget det nøgne og fattige Liv. Han stod forvildet udenfor med en Støvleknegt under den ene Arm og et Litografi af Frederik den syvende under den anden — hvad han i Konfusionen havde faaet fat paa. — Folk kunde slaa sig paa Laarene og hyle af Grin. Værsgod!

Einar havde reddet et Par Brokker af sit Liv. Han huskede at have hørt en Lommekniv blive smækket i en Gang i en Jærnbaneakupé for mange Tider siden. Han huskede, at det var i et fremmed Land, men hvorfor han kunde vide det, vilde ikke klare sig for ham. Einar mindedes at have set Tilskuermængden vende sine Programmer paa en og samme Tid en Gang ved et Cyklevæddeløb. —

Men fra Barndomstiden havde han et Par hele Stykker — dem vendte og drejede han nu, ligesom en Fange, der ejer et Stykke Avispapir eller en Pind, som han studerer og elsker.

Desuden havde Einar en Mistanke dybt nede, næsten uskintelig . . .

— Det kunde nu være seksten Aar siden, Einar var elleve Aar gammel den Gang. Han huskede det nøje. De havde en Kat derhjemme, en pragtfuld stor Kat med den Slags blaagraa Skind, der er af Farve som vaadt Cement. Det var et fint, smidigt Dyr, Einar og Bernhard Lundgren holdt meget af den. Men saa stjal den en Dag en Rullepølse, og da Pigen næste Gang pressede Rullepølse — det skete paa Køkkenbordet ved Hjælp af et Spækkebræt og en stor Sten — havde Katten igen været der. Den havde listet Poterne ind under Brættet

og krasset store Stykker ud af Pølsen. Saa skulde den undlives.

— Kan du ikke tage Livet af den? sagde Pigen til Einar.

— Jo, sagde han glad, og han fangede Missen oppe paa Loftet. Den hang paa hans ene Arm og nussede med Ørene, den var blød og lind, den snurrede vel til Mode. Einar henter Bernhard, og de gaar ud i Tørvehuset for at aflive Katten. De bliver enige om at hænge den, for at Skindet ikke skal tage Skade af Blod.

— Ja Mis! siger Einar og rykker den i Skægget.

De faar fat i en Snor — en gammel Linestump fra Flagstangen — og den binder de om Dørstolpen i Tørvehuset. Bernhard gjorde nu en Knude paa Midten af Snoren, som de lagde om Kattens Hals, den virrede med Hovedet og skelede bebrejvende til dem.

— Parat! Einar slap Dyret og trak tilligemed Bernhard i Snoren.

— Hiv! raaber Einar. Aahiv! de ligger begge to henad Jorden som Trælle. Katten vrider sig og slaar Klørne i den stramme Snor — det lød ligefrem som en snurrende Streng — den løftede sig og slog ogsaa Bagpoterne i.

Da Einar saa det, følte han, at der maatte en snarlig Ende paa Sagen, det saa grimt ud — han bøjede sig og trak, saa det skar i Skulderen.

— Saa! sagde Bernhard, nu er den saa død som en Sild. Missen hang da ogsaa slapt ned med lukkede Øjne. De gav efter og lod den falde paa Jorden, men saa kom den straks til Live igen og rørte sig.

— Hiv! skriger Bernhard, og de hev, til Katten i lang Tid havde hængt ubevægelig.

Da de endelig mente, det var godt, slap de. Missen rørte sig ikke, og de gule Øjne stod vidtaabne. — Men den kom til Live igen. — Og den kom til Live endnu en tredie Gang — tre Gange ialt. Einar saa op paa Bernhard, som viste en tvivlraadig Mine.

— Vi kan ikke, sagde han.

Einar laa paa Hug og holdt Kattens Hoved nede med sin ene Haand — det var som om hans Bryst med et forhærdede sig, han blev haard allevegne, i Ansigtet, i Maven — han tog en halv Mursten, der laa, og slog paa Kattens Hoved. Det lød som at slaa paa en Tørv. Einar slog og blev haardere for hvert Slag — til Kattens Hoved kvasede som Æggeskal, og der krøb Blodorme ud af Næsehullerne.

Men da Einar var færdig og rejste sig, steg Varmen op igennem hans Krop og dunklede for Synet; han stod stille og følte dyb Bebrejdelse mod Pigen, han sank flere Gange, mens han saa paa Missen.

— Nu skal den begraves! sagde Bernhard livfuldt.

Men det var Vinter, og Jorden var frossen. De blev da enige om at putte Katten ned under Isen nede i Sigen. De saa ikke paa hinanden, fordi de var ophidsede begge to og ikke vilde være det bekendt. Det var to haarde Negle.

Bernhard satte i Galop ned mod Dammen og slæbte Katten i Snoren efter sig over den knoldede Mark. Da Einar saa op — han stod og tørrede sine Fingre paa Indersiden af et Vognforlæder — kom han til at se Kattens

flade, slappe Krop, der slæbte hovedkuls over de frosne Knolde, men i dette Nu lagde han ikke Mærke til Snoren — det var som bevægede Missen sig selv paa denne latterlige Maade — og Einar følte sig sorgfuld, afmægtig rørt ved Hjærtet, han følte sig ligegyldig til Mode, han brast i Latter, han skar Tænder, og han saa paa sine blodige Fingre . . .

De slog Hul paa Isen og puttede den blaa Kat ned i Vandet, Bernhard smøg sit Ærme op og puffede den et Stykke ind under Isen. Der kunde de se den, den laa med Siden imod Isen, som naar en Kat ligger imod en Rude, Haarene fladede sig mod Isen.

Nu glemte Drengene den Historie.

Men to Nætter efter vaagnede Einar ved, at Bernhard laa og græd i Sengen for sig selv. — Han laa undertiden hjemme hos Einar om Natten. Men Einar plejede at lægge sig langt fra ham, helt ind til Væggen, fordi han lugtede af Salve. — Bernhard forklarede under Taarer, at han ikke kunde glemme den Synd, de havde begaaet, han havde drømt om Missekatten. Einar havde ikke drømt noget: Sludder! sagde han altsaa og kaldte Bernhard en Tøs. Bernhard tog imod al Haan og blev gladere derved, han sov sukkende ind igen, og Einar sov ogsaa.

— Denne Historie bragte Einar paa et andet Spor — han havde god Tid, han følte, hvordan Blodet arbejdede i hans Hoved for ligesom at gyde sig over gamle, næsten udviskede Cellerelieffer — en Dag havde han saa Billedet friskt.

Einar var maaske to eller tre Aar gammel, og det var

midt i en Vinters endeløse Sneevighed. Han kom slet ikke ud, fordi han var saa lille. En Dag viser der sig saa en fremmed Kat paa Dørtærskelen — der begynder Erindringen — den kommer ind i Varmen. Einar kæler for den, men den er vaad, og Ryggen er mærkelig knudret. Einar holder Mælk i en Underkop til Missen, og da den ikke vil have noget, vaagner hans Medfølelse. Vil den ikke have Mælk? Vil Missen ikke have Mælk? . . . Einar nøder venligt for Staklen, indstændigt, han kryber paa Knæene og skyder Koppen ind under Kattens Mund, kan trykker lempeligt med sin Haand paa Hovedet af den og dukker Munden ned i Mælken, den laber lidt og skrutter Ryggen op i en Bue.

Det næste Einar huskede var, at han laa paa Siden og med den ene Arm under Hovedet nede paa Gulvet. Han var i sin strikkede Bluse, han laa og kiggede ind under Sengen. Der laa den fremmede Kat ogsaa paa Siden, men med Ryggen til — den roede med Benene, som om den var i Vand — og langsomt vred den Hovedet bagover, helt bagover, og saa paa Einar. Mens den saa paa ham med de gule Øjne, holdt Benene lidt efter lidt op med at bevæge sig, tilsidst laa den stille — og mellem Einar og de to aabne Øjne var der en Lydløshed — Einar kendte ikke Ordet Død, men han saa Ensomheden i et Dyreblik . . . og idet Einar nu huskede dette Blik, her hvor han var, skreg hans Sjæl i hvinende Jammer, tyst og hvidt Raseri gik gennem hans Sind — om han kunde knuse Væggene med Spark! — flaa Jorden op og hvirvle sig i Ilden . . .

Det varede længe, inden Einars Sjæl igen laa rolig.

Han blev sig bevidst, som gled han efter en Evigheds Forløb op gennem Mørke. Han sundede sig længe og følte Fred. Da hørte han et fjærnt Suk — Lyden af en Sten, der slog ned et Sted i tyk Muldjord. Og hans Bevidsthed arbejdede igen:

Baade Einar og Bernhard glemte den blaa Kat, og Vinteren gik. Da Isen tøede op, fandt de en Dag Katten og begravede den med Pomp, som de havde læst i »Børnebladet«.

Og hele Sommeren gik, det er lang Tid for en Dreng.

I Oktober var det, at Einar mod Aften sad i Havestuen og skrev tysk Stil. Det var allerede mørknet derude, den kolde Dag var bleven ked af det.

— Saa skærer det pludseligt i med at jamre lige udenfor Vinduerne. Det var en Kat eller et Barn — en Kat var det.

Hver Aften i otte Dage kom den paa samme Tid og mjavede hjerteskerende. Einar skulde altid træffe at være alene, han sad gerne paa en Puf ved den Tid og skrev Stil. Naar Katten kom, var det som om en Stok blev stødt ned gennem hans Bryst til Hjærtet — langsomt krøb alle bløde Væv paa hans Krop sammen — han saa hen paa de graa Ruder, sad lidt i størknet Rædsel og gik saa ind i Dagligstuen. Undertiden kunde han næsten ikke gaa. — Du skal vist ud? eller — du har vist ondt i Maven? sagde hans Fader sommetider til ham, fordi hans Haar stod lige i Vejret, og han var saa gusten.

Det var Efteraarets Tid med de mismodige Dage. Efter en halvmørk Dags Regn og Stormrusk kom gule

Solnedgange og Skyggelisten over et milevidt Agerland — hver Aften sank Solen, og Dagen krøb sukkende i Jorden, en strid Blæst sugede langs Jorden, den kom langvejsfra og havde langt at fare. — Men Einar gik rundt underlig stille og med mindre Mund end ellers. Han holdt sig rank Dagen over, men naar Aftenen kom, vaagnede Feberen, og hans Hjærte skælvede — Einar var bleven mørkræd, der var faldet en Arv ind over ham. —

En Aften var Doktor Elkær ogsaa inde i Havestuen, da det begyndte.

— Hører du den Satans Kat? spurgte Einar roligt. Jo, hans Fader hørte det, og saa læste han videre, han saa blot op. Jo, han havde hørt det. Men det var kun Einar, Lyden martrede, for han troede, at der ingen Kat var.

Men en Aften gik Einar ud for at give sig til Retfærdigheden. Just som den kvalfulde Klage begyndte, gik han ud, og Hjærtet sad som en lammet Fugl indeni hans lukkede Bryst. —

Nej, der var ingen Kat under Vinduerne. Men nu lød Graaden længere ovre i Haven. Der var mørkt derinde, men Einar gik derind, han vilde enten dø eller se Døden mellem Øjnene. Paa Vejen hen til Stedet ventede Einar at se noget grønt, hvidgrønt — en Busk lysende Haar, en Glorie om Ondskabens Hoved i Mørket —

Han stod midt i den tavse, nøgne Have. Grenene knagede fortrædeligt, Vinden pustede. En Kvist faldt, Mørket mellem de store blæstsvajende Træer rørte sig... om noget havde vist sig, Einar var styrtet paa Stedet, hans Hjærte var sprunget som et hedt Glas, der heldes Vand paa.

Men der viste sig ingenting.

Da lød Kattens skærende Graad pludselig nede fra Sigen. I samme Nu beregnede Einar, at en Kat ikke i den Tid, der var gaaet, kunde være naaet fra Haven ned til Sigen — — hans Blik for over den gule Aftenhimmel, og siden den Stund var gult det samme som Rædsel for Einar. Hans Sjæl ulmede aftengult i Tusmørket.

Einar kom ind med kraftløse Knæ den Aften, iskold i Ansigtet, men rolig. Han havde sejret, ingen vidste, at han havde brugt Mod og Vilje som en Mand. Han hørte siden en Kat mjave i Mørke, men han brød sig ikke derom. — Og dog havde Kampen knækket ham. Han blev ved at være mørkræd til sit tyvende Aar, og hans Hjærte var ødelagt. I sin Opvækst søgte han forgæves Fasthed, han vilde være en Mand og kunde ikke blive det. Mens han i sin Sjæl var frygtløs overfor alle og kold som en Gud, maatte han staa overfor Mænd med et balstyrigt Hjærte; mens han ønskede at flaa dem tværs over Ansigtet med sit Blik, maatte han se ned og aande dybt for at kunne beherske sit Mæle. Han følte sig selv farlig, og han mærkede, at ingen var bange for ham. Sidenhen havde han fordærvet sit Hjærte yderligere med Tobak og Ensomhed — to Ting, som en Mand burde kunne taale. Men han havde savnet Personlighed...

Idet Einar tænkte dette, svøbte Hadet sin Flamme om ham, hans indre, blinde Vrede rejste sig og gjorde ham i et Skrig bevidstløs — et Raseri væltede omkring i hans Sind, en lydløs Tankekrampe...

Lidt efter — han laa fremdeles stille paa Hynden —

faldt hans Sjæl i Ro som et Krater, hvori Ilden synker; han tænkte videre.

— Se nu han var bleven saa svag, meldte gamle Rygfjender sig, som havde ventet i deres Hi. Dér fik han nu Besøg af en Fjende, som havde ventet i seksten Aar og været glemmt. Nu kom den. Og Einar maatte bløde af en gammel Vunde, indtil han havde bragt Lidelsen op til samme Intensitet som for de seksten Aar siden. Tilmed maatte han være glad — Fjender var bedre end ingen. Kom ind, sid ned! Jeg har det ensomt, velkommen! Her trykkede han Haanden paa en gammel Angst, som syntes, den kunde komme og kværke og krænge ham en Gang til, siden han var bleven svag og uvis. — — Saa længe han havde sin medgivne Kraft — Pungen med Lykkeskillingen i — kom de solglade Svende og drog paa Svir med ham. Men nu, da hans Nerver var lasede og itusprængte som et gammelt Fiske-net... forleden huskede han en lille Mus, som han en Gang for nogle Aar siden havde druknet ved at holde ned i en Spand Vand. Den havde krablet indeni hans hule Haand som et lille dødsuroligt Hjærte — som Bettys Fingre, lige naar hun sov ind. — Han huskede et Stykke Kalvekød, som hverken han eller Betty havde villet spise, fordi det var det sidste paa Talerkenen. Betty var mere sulten. Det var Aftenen før hin Rejse til København...

Einar ventede hver Dag, at Mørket skulde falde ind over ham igen. Han følte Tusmørke om sig, og den tykke Nat stod kun en Alen borte. Han var paa Post imod Kristendommen, han vidste, at han saa smaات var

moden til Ydmyghed nu, han var meget svækket, han mistroede sin Dømmekraft. —

Hvad Tavleindskriften angik, saa vilde Einar sige som saa: Tillad mig Hr. Doktor at komplimentere Dem for Diagnosen. De kan stille en Diagnose. Det er meget muligt, at mine Hjerneceller er utætte. Men hvorfor er de det? De undskylder maaske, at jeg tænker mit mellem mig selv indbyrdes. — Jeg ved, at megalomane Ideer er typiske for min Lidelse, jeg tager mig i Agt. Men for Resten saa er Selvfølelse jo forbudt, Hr. Doktor. —

Sandelig, Einar havde Forstand endnu og formaaede at reflektere. Han vidste godt, at han havde Halucinationer, og at han ikke kunde skelne mellem reelle Fænomener og indbildte. Han vidste, at han ikke kunde gøre Ret og Skel mellem Sanseindtryk og Drømme, Erindringsbilleder og frie Forestillinger. Livet og alle dets Elementer stod jo til hans Indbildningskrafts Raadighed, og han komponerede efter Behag og satte ud for alle fire Sanser. — Den femte, Smagen, lod sig ikke narre — naar han spiste i Drømme, smagte det som pap maché eller Kork. — Og Einar vidste, hvordan det var gaet til — han havde haft denne taabelige Trang til at leve typisk. Derved havde han taget Verden og Tilværelsen ind i sig, i Stedet for at den skulde ligge uden for ham. Han havde faaet sit Ønske opfyldt, han var Type nu. For Verden gik jo i Almindelighed op i Teori og »Afglans«, og nu var Einar bleven et Udtryk for Verden — lutter Sjæl. —

Naa, men fordi Einar var nervøs og lidende, skulde man ikke lægge Hulepadder i hans Seng, det var en

unødig Ondskabsfuldhed. Einar havde ogsaa læst Zoologi og kunde nok skelne mellem en Hulepadde og en Indvoldsorm. I dette Tilfælde vidste han bestemt, at Tilsyneladelsen ikke kunde stamme fra ham selv. Men det undrede ham, at Lægen gad anskaffe levende Proteuser fra Hulerne i Krain eller hvor det var — blot for at eksperimentere med en Patient. Hm! — Men havde man hørt, at Spolorme havde Ben? Nej. Ergo...

— Pludselig fyldtes Einar med Fryd. Ho ho, Doktor, der tog jeg Dem ved Næsen. De nærrede den blankeste Lorgnettro til, at jeg nu virkelig delirerede. Nej ingenlunde, jeg gjorde en Vits. Jeg er klog. Der kan gives Spolorme med Ben...

Og det var som om en lattermild Fyr kom stormende til Einar — han huskede en jysk Anekdote:

Mads og Per, to Sallingboere, gik ud i Heden for at spise Sortebær. De spiste længe hver paa sit Sted. Saa raaber Mads over Heden til Per:

— Per! Har Sortebær Ben?

— Nej, svarede Per, ikke jeg ved.

De spiste igen længe. Saa raaber Mads:

— Per! Kan Sortebær flyve?

— Nej, Sortebær groer, svarede Per.

— Naa.

Lidt efter raabte Mads:

— Per! Jeg tror, jeg har ædt mit Liv fuldt af ene Skarnbasser. —

— — —

Men nu var der det mærkelige, Einar havde oplevet i Aftes. Han maatte se at huske sig derigennem.

Einar havde gaaet sin Tur i Haven som sædvanligt. Men mod Sædvane havde han mødt en fremmed — en der ikke var i Hospitalsklæder — og han havde været glad, fordi Drabanten med Tinknapperne var hos ham — ene kunde han næppe staaet sig, saa svag som han var bleven. Ved Synet af dette Menneske havde han mærket en bedøvende Aadsellugt, som var lige ved at kvæle ham. Men da han havde reddet sig hjem, var han noget ophidset efter den Fare, han havde været i. Han lagde sig paa Hynden og saa paa sine gule Kvadrater saalænge, til de blev et med hans Sjæl. En Gang, da han rejste sig paa Albuen, saa han Trynen og nogle Børster af et Dyr henne i Tusmørket ved Døren, men han vidste, at det var en Hallucination og lagde sig bandende ned igen.

Lidt efter stod han op og gik ud. Der var mørkt i Gangen, Einar slap heldig ned i Haven. — Nu var der en laaset Dør i Plankeværket, som Einar ofte havde lagt Mærke til og taget i. Han gjorde det ogsaa i Aftes af gammel Vane. Men da var den aaben. Einar gik hurtigt igennem og kom ud paa Gaden, skyndte sig ind i Byen. Hvad skulde han saa der, tænkte han, da han havde gaaet noget omkring. Han gik som i gamle Dage Gade op og Gade ned. Til alt Held mødte han ikke et eneste Menneske. Og ligesom i gamle Dage gik han og blev ende-løs trist. —

Lige med et ser han, at han er udenfor det Hus i Fiolstræde, hvor han en Gang boede paa anden Sal. Han tænkte, at det kunde være paa Tide at komme op og i Seng (en høj Grad af Distraktion), han gik ind gennem Gaarden — op ad Trappen. Og da han er udenfor sin

Dør, tager han mekanisk i Lommen og finder Nøglen frem, han puster i den, for det Tilfælde, at der skulde være Lommeluv i Piben, derpaa lukker han op. — I det samme undrede han sig — skulde han have glemt at aflevere Nøglen, da han flyttede, og siden beholdt den i Lommen? eller hvad — men han gad ikke tvivle eller gruble længe overfor en Kendsgerning — da han kommer ind, er der Lys. En Dame sidder henne ved Bordet med Ryggen til. Einar troede, at det var Thora, hun kom undertiden saadan af sig selv en kold Aften, naar hun kedede sig i sin egen Seng.

— Ak, dette Værelse i Fiolstræde! Kølige og dunkle Augustaftener! Einar havde siddet i sit Vindue og set Fuglene putte sig til Ro mellem Kvistene i Lindetræet derude i Gaarden. Han saa ikke Smaafuglene selv, men han hørte dem pipse under Bladene og komme med smaa Kny, og Bladene sitrede hist og her ligesom en Dyne, nogen ler under. —

Einar bliver glad ved at se Thora og siger Godaften. Saa vender hun sig — det er ikke Thora men en fremmed Dame. Men Guds Død og Pine, hvor hun var dejlig! Hun drejede Overkroppen en halv Gang rundt, idet hun vendte sig for at se til Døren — hendes Barm var vidunderlig synligt anbragt. —

Nu var der et tomt Mellemrum, Einar havde vel desværre tabt et Par Led ud af sin Hukommelse. Sligt hændte ham jo.

Men derefter huskede han, at Damen laa paa hans Chaiselong under et rødt Tæppe, og at de var gode Bekendte allerede. — Men det er klart, at der maatte være gaaet en vis Tid til det.

Den unge Dame siger ikke et Ord, Einar sidder og ser paa hende, og Hyggen i Stuen varmer ham og gaar som bløde Hænder over hans Haar. De ser paa hinanden. Hun har meget store og stærke Øjne, et ganske lille Underansigt, næsten uden Hage, og brusende mørkt Haar, der flyder sammen med Mørket om hende. Næsen er ganske lav og lige — Einar ved ikke hvorfor, men han kommer til at tro, at saadan maa Medea have set ud. — Men han glemmer snart Ansigtet for Øjnenes Skyld, han ser ind i disse to dybe Spejle, og han dukker Hovedet — henter Vejret dybt af Glæde.

Saadan sidder de længe, hun lader Hovedet synke, som om hun er træt af at holde det oppe — men hendes Blik bliver i Einars. Hun glipper langsomt med Øjenlaagene — en Gang bliver de dunkle Frynser liggende lidt, men saa hæver de sig igen, og Øjnene ser paa Einar. — Hun ligner Betty meget, tænker Einar, men det er dog ikke Betty. Hende, jeg ikke mere bryder mig om. Det er en anden, der ligner Betty.

— Le! siger Einar, hans Stemme er dæmpet og varm.

Men i Stedet for at le strækker hun sig, Einar ser, hvordan hendes Ben sitrer under Tæppet — hun krymper Armene... og pludselig gaber hun, de smaa purpurfugtige Læber skilles, Einar ser hvide Tænder — hele Hovedet bliver til Mund — og en rød Tunge krummer sig opad i Gabets Tusmørke som en Høvlspaan... men der er skummelt i Stuen — brænder Lampen ikke godt? — Einar rejser sig skælvende og indser, at han er hallucineret — han er bange, hun skal mærke noget.

— Jeg maa gaa lidt, siger han stammende. Hun nikker med et ganske lille sært Smil.

Hurtigt gik Einar nu udenfor Døren, og der blev han staaende lydløst i nogle Minutter for at komme i Ligevægt. Han tænkte, hun skulde tro, at han var nede i Gaarden. Da han mente at være klar, gik han ind med et fripostigt Smil, og hun bøjedede Hovedet ad ham. Einar blev rolig og fuld af Lykke.

— Lig stille! siger han, og hans Stemme er sprødt klingende og gylden, lig stille Medea! Tavsheden aander, hører du, som en Rosenmund — lad os aande som Blomster...

Einar rejste sig og listede til Skrivebordet. I den hemmelige Skuffe tog han to Cigaretter af de kongeligt kostbare — hver af Værdi som en Rubin. Det var dem, han røg, naar han vilde være eksotisk til Mode. De tændte og røg. En syngende Stilhed groede i Stuen, Lag paa Lag.

Medeas Øjne veg ikke fra Einar, de store, grundende Øjne — den fine Røg svævede forbi og løftede sig, drejede sig ind i Hjørnets Dunkelhed over Medeas Hoved. Tæppet var af mørkerødt Fløj, lysfyldigt som Blod i Solskin. Medea saa paa Einar med Cigaretten ved Læben, hendes Blik talte om Uudgrundelighed — et Dyb af Egenvilje. Men Einar havde den varme Lykke i Behold, hans Hjærte slog roligt, for han vidste — denne Vished forekom det ham, han havde — at snart skulde Medeas kødelige Ynde være givet i hans Haand af hendes egen fri Vilje, og fordi hun længtes...

Der gik lange Timer, Stilheden sluttede sig tæt om

de to, Einars Tanker rankede sig som Palmer. Blodet pikkede taktfast som en Fingerspids i hans Baghoved...

Hvordan mon Einar var kommen hjem? Han vaagnede jo i Morges her i sit Rum. Han havde været nede og rykket i den Dør, men nu var den laaset igen.

Einar længtes efter Medea, hans Væsen voksede op i Uro, han lovede sig selv, at han vilde krybe paa sine Knæ gennem Gange i Jorden for at finde hende. Men den Dør var laaset. Og nu var det Aften. Einar laa paa sin Hynde... og lidt efter lidt fik han fat i, at han søgte — han bestemte den Kval, der var i hans Hoved, som et Ønske om at huske noget glemt og begravet — en hjemløs Erindring kom fra Ødet og stod for Døren, raabte, bad... men han kunde ikke lukke den ind. — Tilsidst var Einar bevidstløs.

— — —

Han laa paa sin Hynde og var mat, træt til Døden. Han vidste, at om han vilde løfte sit Hoved, saa kunde han ikke. Han gennemhuskede, hvad der var sket.

Han var gaaet bort i Tusmørket den Aften og var uhindret sluppen ind i Byen. Han var bekymret, fordi han ikke havde Nøglen. Men hans Dør var aaben, og da han kom ind, laa Medea paa Chaiselongen under det røde Tæppe, han saa hendes yndige Hoved og de store, magtklare Øjne. Hun vendte sig med et smidigt Sæt og lo til ham — han bad mindeligt ud i det tomme om at forskaanes for Hallucinationer blot nogle faa Stunder.

Medea nikkede, da han sagde Godaften, hun rystede oprømt Hovedet. Hun viftede med Ørene. Einar saa det tydeligt, lidt pylrevornt Raseri kom op i ham, fordi

han altsaa ikke kunde skaanes — han gik hen til Bordet og drak et Glas Vand.

Saa satte han sig hos Medea og tog efter hendes Haand. Hele hans Organisme forandrede med et Ryk, idet han rørte ved hendes Haand, Huden var navnløs blød, Blodvarmen naaede et Par Tommer ud i Luften fra hendes Hud. Einar saa dybt ned i Medeas Øjne, hans Bryst fortrak sig — han saa, at hun bøjede sig sammen, hun tog om hans Kinder — og der gik lang Tid.

Nærmere og nærmere var han hendes røde Mund, det sidste lille Stykke sank han imod det røde Bytte. Han fór sammen og mistede Synet, ligesom han kyssede — men da skiltes hendes Læber imod hans, hun gabede over hans Ansigt, han mærkede store Tænder i Kinderne lige foran begge Øren — de hakkede forsigtigt mod Huden, vibrerede kælende — og han mærkede en hed Aandedamp, der bølgede mod Ansigtet. Han havde ikke Kraft til Undren — han sank...

Langsomt drev Mørket fra hans Øjne, og der laa Medea foran ham, hendes Blik var sløret. Hun glippede tungt med Øjenlaagene. Øjnene var gule som Rav.

Men da var det som om al Einars Ensomhed maatte aabne sin Mund og klage. Og skønt han vidste, at dette var Vejen til ogsaa at miste Medea, kunde han ikke andet, Klagen steg op i hans Hals, og han hviskede:

— Nu skal jeg sige dig noget... kan jeg mon betro mig til dig, Medea — er du min Ven? — Egentlig har jeg svoret ved Satan aldrig at bryde mig om nogen eller noget mere, jeg har forbudt mig selv at elske — det gaar ikke an, nej en Mand skal ikke give sig hen. Han

skal ikke give sig hen til Døden. Han skal ikke skænke Højmods Læ til nogen, som vil vokse derunder og siden svige ham, dræbe ham. Hade, hade skal Manden. Men det er ensomt at hade. Medea, Medea! Kan du taale at høre Bitterhed — ringeagter du mig allerede?...

Einar rejste sig i Bevægelse og aandede stærkt ud, han frygtede, at Medea allerede havde forhærdet sig — hendes dæmrende Øjne fulgte ham.

Einar sank ned igen og sagde tørt: Jeg skal tie, Medea. Bær over med mig, jeg er ikke tilregnelig...

Han famlede efter hendes Arm og kom til at se, hvor hul mellem Knoglerne og sølle hans Haand var bleven.

Medea smilede fuld af Naade. De sad længe aldeles tavse. Mørket flakkede og flammede i Hjørnet bag Medeas Hoved.

— Hvem er det, der græder herinde ved Siden af? hviskede Einar. Medea virrede langsomt med Hovedet.

Lidt efter rejste hun sig glidende, Einar saa hendes Ben krybe under Tæppet. Han saa, at hun skød det ene Ben ud fra Tæppet — et langt, muskelblødt Ben, hun strakte sig, og Benet blev ganske smalt og tyndt, Tærne spilede fra hinanden som en Vifte. Saa laa hun igen rolig.

Nu nærmede hun sit Ansigt til Einars — Betty! tænkte han, det er Betty — Øjnene funkede, han saa et bronce-rødt Blink — og igen gabede hun over hans Hoved i Stedet for at kysse ham. Men nu drog Einar sig op til hende, og han mærkede, hvordan hun løftede Kroppen og kom ham imøde.

Og der gik lange Tider.

Saa spurgte Einar igen hviskende og tyst leende: Hvem er det, der græder herinde ved Siden af, ligger der et Barn alene? Men hun svarede ikke.

Og Stilheden tattede sig med fine Pulsslag, Einar sank ned i Mørke og Bevidstløshed.

Nu huskede han ingenting før næste Aften. Om Dagen havde de vel været ude i Byen for at spise.

Næste Aften laa de under det blodrøde Tæppe, Einar laa paa Ryggen saa tung som Bly og blundede. Og da han slaar Øjnene op og faar hentet sin Bevidsthed sammen, sidder Medea halvt oprejst ved Siden af ham og nusser med Ørene, Bagbenene ligger under hende. Einar stryger over hendes bløde Poter og over de ildgule Sider, han følger de sorte Flammestriber med sine Finger-spidser. Hun snurrer lidt, vender de gule, mægtige Øjne venligt ned paa ham og glipper søvnigt med Øjenlaagene.

— Min blide Fordærver! tænker Einar hviskende, du smidige, du fine Tigerdyr, se jeg stryger dine Poters nervøse Klør, jeg glider med min Haand over dine løse Led, jeg føler dine Silkesener, der ligger i Ringler og Snoninger og slumrer, jeg tager om hele Haandfulde af det fine og lunkne Dunskind paa dine Flanker. Du er saa blød, at jeg ler sagte for mig selv. Se paa mig, gab over mit Hoved! . . .

Medea, dit Blik farer bort for ingenting — saa vifter du med Ørene, saa løfter du dit yndefulde Hoved — hver af dine Bevægelser er saa glidende gratiøs, at jeg stedes i Aandenød af Beundring.

Men jeg er dig dog fremmed. Du lader dig kæle for, du ligger stille. Du krummer din Krop og puffer

mig lunefuldt paa Brystet med dine Bagpoter — ja vip mig kun op i Luften. -- Du bider mig legende.

Men de bløde, slappe Sener slumrer kun, jeg ved det . . . din Æmhed er dog et Lune. Jeg ser det paa dine Øjne, der er et Udtryk i dem, som spejlede du dig i en Rude, hvorigennem jeg ser dig — dit Blik stanser et Sted i Luften foran mig, Medea.

Medea, du overmodige, jeg kysser dine farlige Poter, hop ikke pludselig bort fra mig!

Du lukker Øjnene halvt i, dine Sider gaar ud og ind, jeg aner din Vildskab. — Lad kun dine Lemmers tykke Staafljedre springe løs og sønderslide mig med korte og rasende Ryk, riv mit Hovedhaar af med eet Rusk! Naar du har ladet dig kæle for, vil du saa ikke sætte din Mund paa mit Bryst og bide et lille Hul og suge, ligesom du suger Isvin af et Straa? Lad din Fløjelssnude hvile som en drikkende Svamp paa Saaret over mit Hjærte!

Kunde jeg lære dig at kende! Men der er vidt mellem os. Jeg kommer ikke til at forstaa dig. Men jeg læser min Dom i dine Øjne, fordi jeg er hjælpeløs og solgt til Forraadnelse . . .

Medea, skal jeg fortælle dig en Drøm, jeg havde nu lige før jeg vaagnede. — Jeg drømte, at jeg kom med Toget gennem et Bjærgland, det gik med rivende Hast. Jeg sad oppe paa Kanten af den bageste Vogn og slæbte dig efter Toget, skønt jeg ingen Baand havde paa dig. Dit hvide Legeme gled som et Slimdyr over Svellerne, dit lange Haar og dine Arme blandedes. Men naar vi kom ad Gennemskæringer i Bjærget, syntes jeg, at jeg sad i Kupeen og holdt dig med mig udenfor Vinduet,

du reves langs Klippevæggens raa Takker og Kvartspidser, dine Ben spillede som Straa i en stærk Vandstrøm, du gled over Klippespidserne som en Hinde af Maanelys . . .

— En Tid gik, og Einar blev alene, som han vidste og ventede. Han brød sig ikke om nogenting i Verden, han blev liggende under sit røde Tæppe og vilde svinde hen. Det maatte for hans Skyld gaa lige saa lang og elendig en Tid, som der vilde, til Forbandelsen fik Ende.

Men med et sad Einar ved en Flod. Natten var maanelys. Da saa han, at en bølgende Uro stille furede sig frem i de høje Rør — nogen sneg sig der. Og da tænkte Einar paa en gammel Drøm, han en Gang havde haft om et Menneskehav, som han vilde staa frem for og raabe ud over:

— Hid til mig!

Og da skulde der begynde at blive en Fure langt borte mellem de duvende Hoveder. Tungt og besværligt skulde Furen nærme sig, det var en Kvinde, der sled sig gennem Mængden til ham, og naar hun var kommen igennem, skulde hun sige:

— Her er jeg.

Denne Drøm huskede Einar, mens han sad og stirrede paa den bølgende Uro i Rørene. — Pludselig fik han den lange Krop at se — Medea gled plat paa Bugen over en aaben Plads, Maaneskyggen laa kort og skarp foran hende paa den hvide Jord — Einar anede Lyden af hendes Poters Fjed.

— Medea, du stærke og grumme, min Elskede! Du har glemt mig, du ensomme. Du gaar ud af Ensomheden

og vender tilbage til den, det er din Magt. Du hersker hvor jeg omkommer — du Nattens Dyr...

— — —

Og nu var det, at Einar laa paa sin Hynde og var saa dødelig træt. Og saa dybt forladt. Men han var nogenledes klar, forstod tildels, at han havde fantaseret.

Hen paa Aftenen kom Lægen, og Einar rejste sig, bestemt paa at spørge ham til Raads. Han fortalte ham en Del og lirkede ved ham — slog blandt andet paa, at den Dør dernede i Plankeværket nok ikke altid var laaset. Lægen fikserede ham med sine platte Øjenstene bag Brillerne og tav lidt. Einar betragtede disse Øjne, de var som to smaa Kvælerslangers knapformede Snuder, der stak ud af Øjenhullerne, mens Kroppene laa ringlede sammen indenfor i to Hemisfærer. Blink, Blink af Brillerne...

Saa sagde Lægen langsomt:

— De har jo ikke været ude af Deres Celle i to Dage.

— Nej, det er rigtigt nok, tænkte Einar. Han dirrede af Fortvivlelse. Han søgte at fatte sig og dæmpe sig. Der gik modstridende Glimt hid og did i hans Hoved, han forstod og forstod ikke.

Da Lægen gik, skuldrede Einar sig endnu en Gang op, stindede sig og spurgte roligt: Sig mig — ja undskyld, at jeg spørger — har De givet mig Datura stramonium?

Lægen rystede paa Hovedet og gik.

Einar lagde sig ned og lyttede til ham derinde ved Siden af — han græd sukkende og med vaade Snøft

som et Barn, der sidder alene i et Hjørne med Benene op under sig og græder for sin egen private Fornøjelse.

Da Einar havde ligget lidt, tog hans Sjæl sig sammen — fyldte sig til det yderste — som for at nyse — og Einar følte ogsaa i et Moments Vindstille usigeligt Behag — psykisk Lyst, som var alt Toner og Spil af dybe Fløjter — men saa kom Krampen, Sjælen væltede sig i ham som en, der æder sin Tunge og slaar alting itu — Jorden gik under i et Hyl — Jordens Ild reves hen af Storm, alt stoffigt sank — og Einar laa et Nu midt i Verdensrummet med begge Ender bukket sammen i Pine. Saa var han bevidstløs.

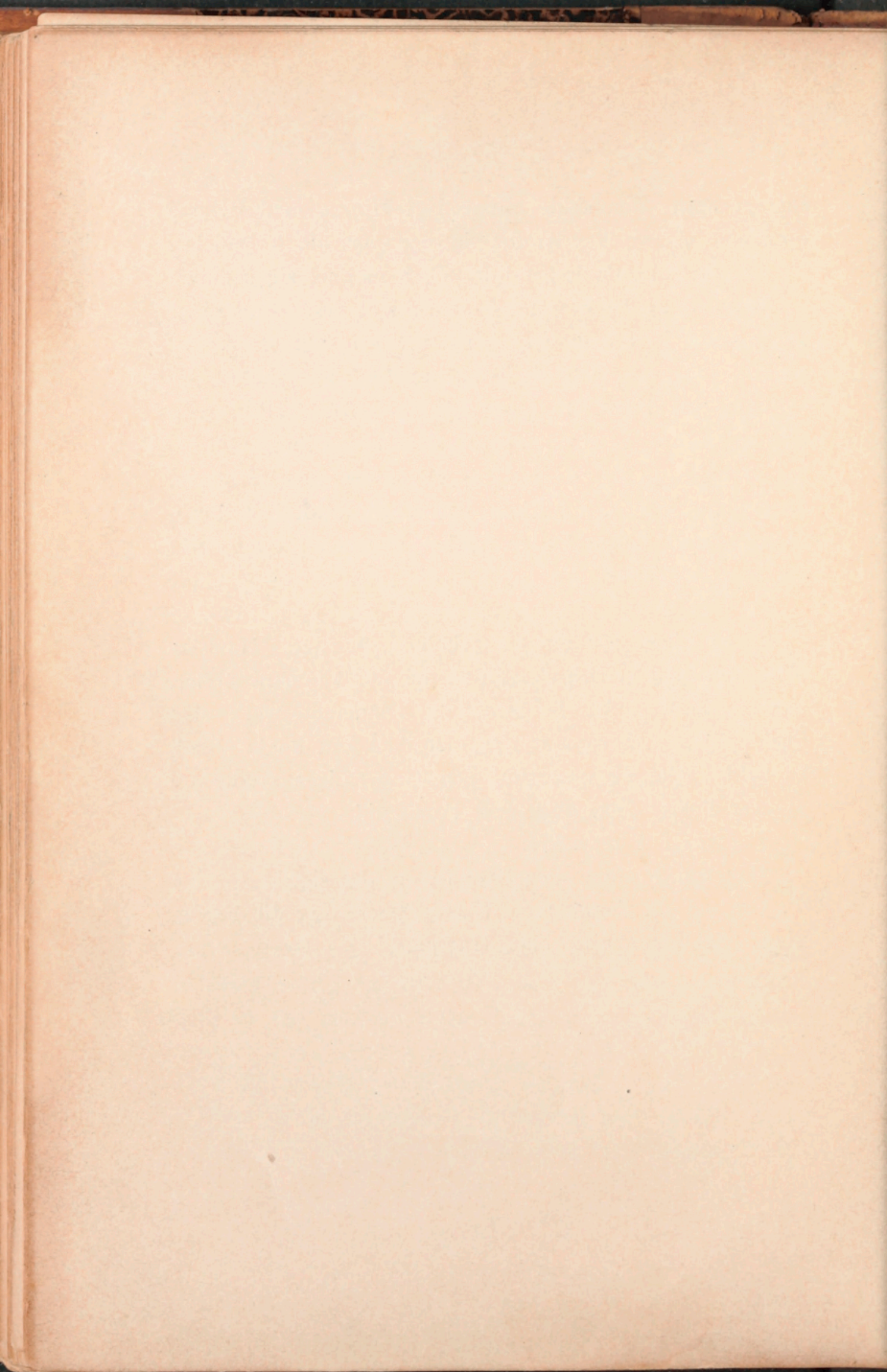
— — —

Einar Elkær afkræftedes svimlende hurtigt. Han laa stille hen med et Udtryk af den dybeste Aandsfraværelse, medens hans Indre huledes, og Dommedagsveer sled Sjælen. Han var som et Kar, der ikke kan holde Vand, et Sold. Alle Ventiler stod paa Gab, Livet svedte ud af hver Pore. Han døde ved Foraarstid.

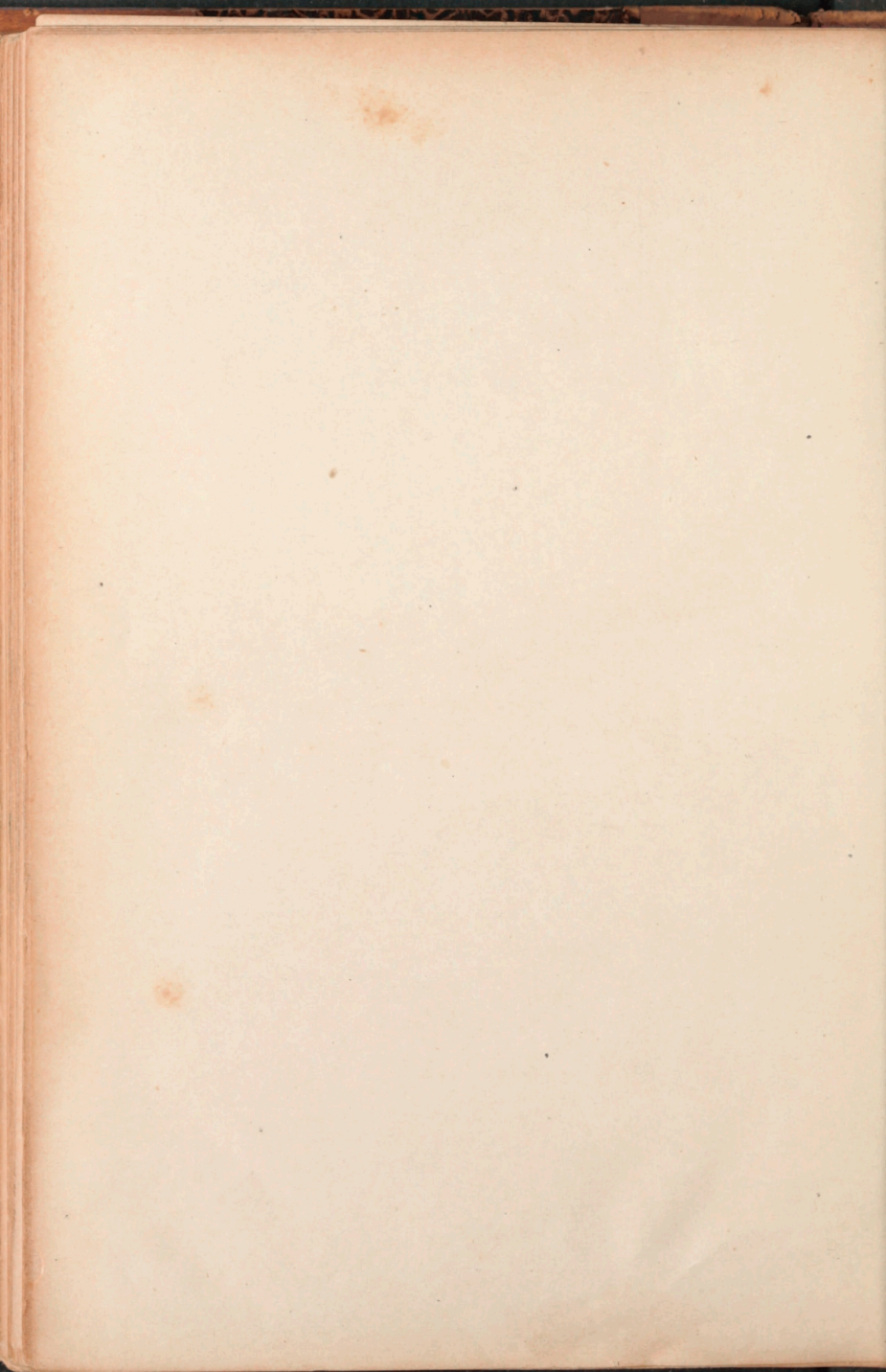
Det var i Aaret 1897.

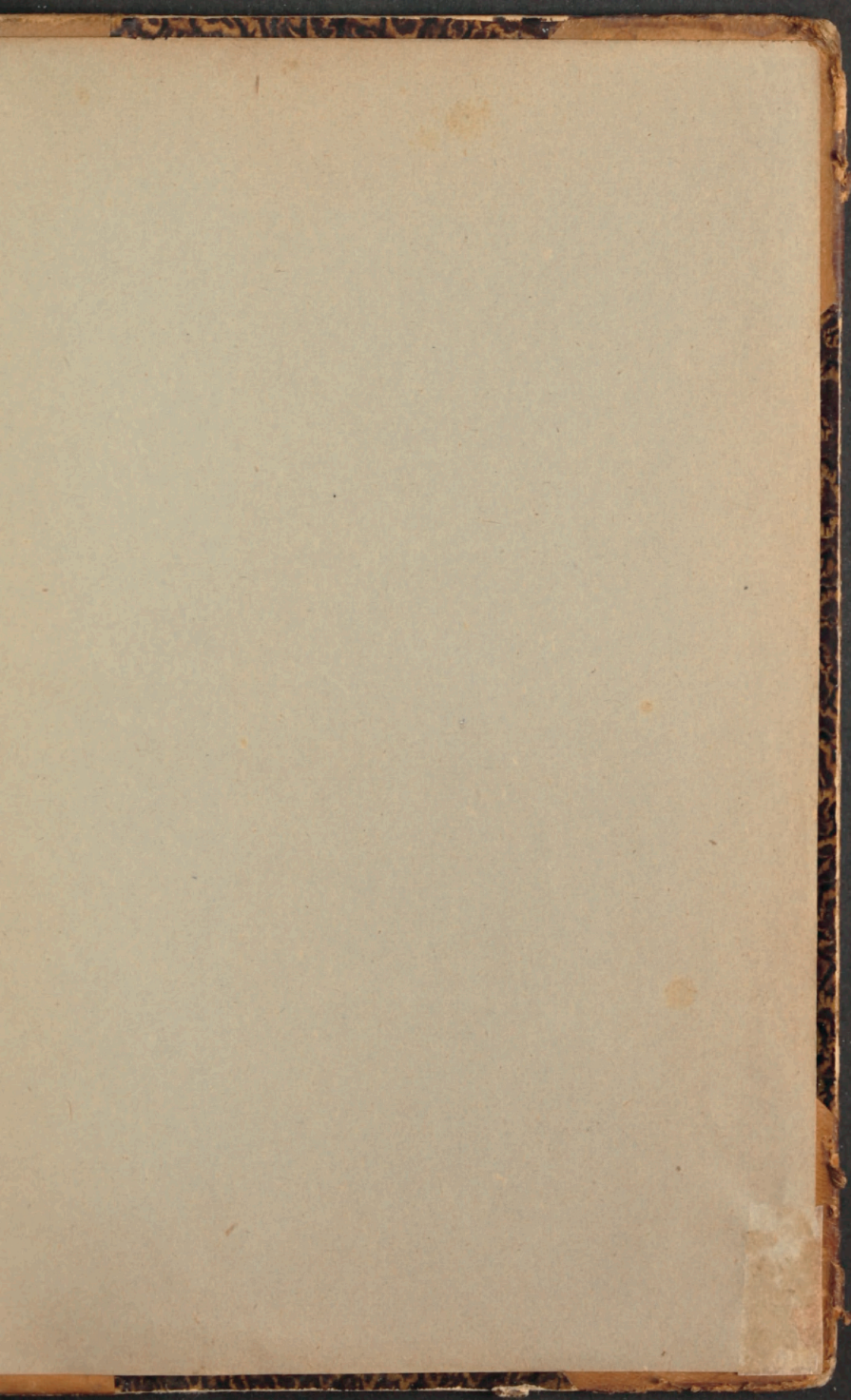
Hverken Familie eller Frænder meldte sig.

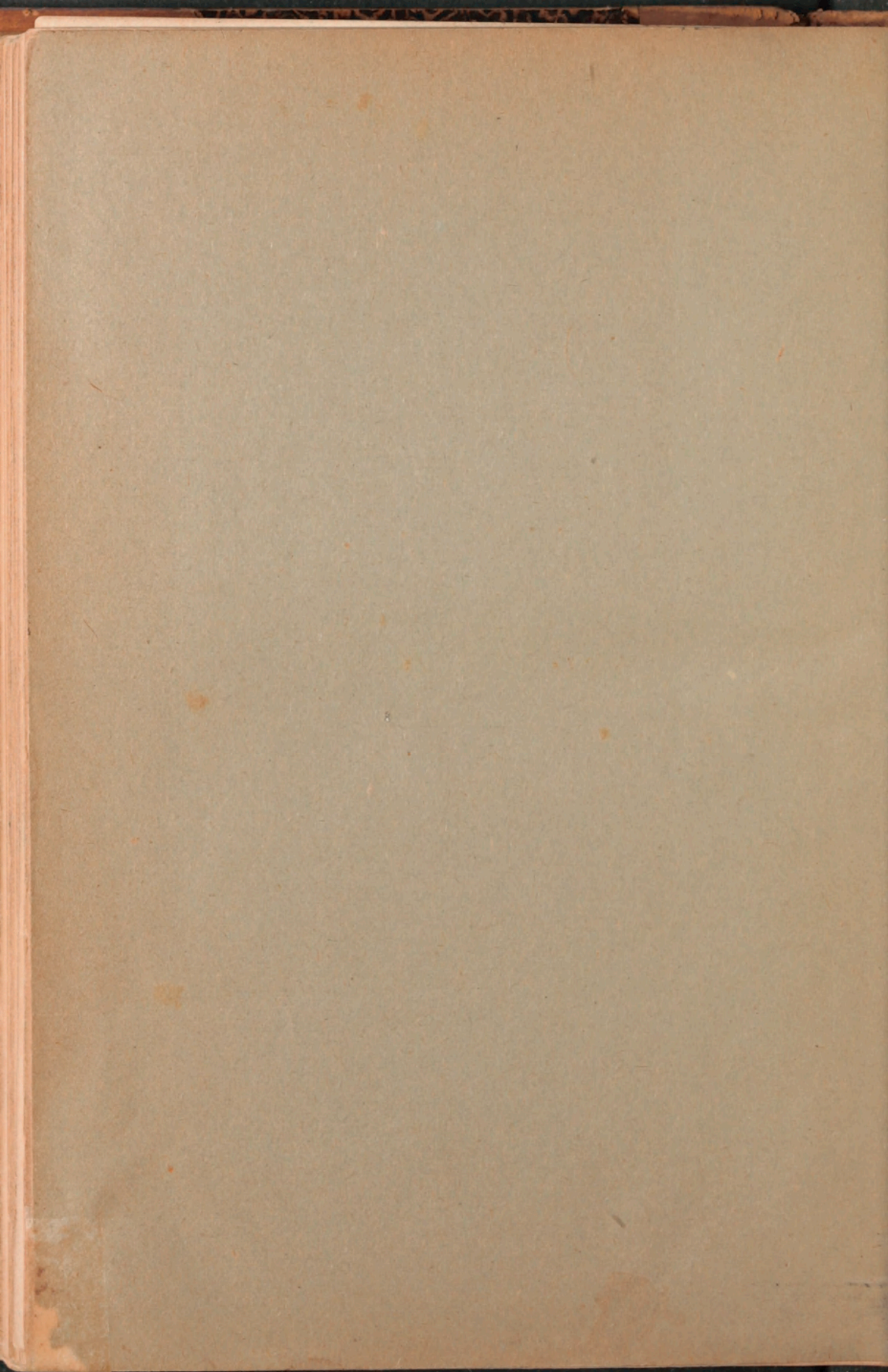
Og saa fik Kommunen Einar Elkærs Lig til Forføjning. Sektionen viste blød Hjerne.

BINDER
HANSEN
BERTORV 10.

